

Déliháb

30
F LÉ

Harmath Hilda

IV. ÉVFOLYAM 40. SZÁM.

BUDAPEST, 1930. OKTÓBER 4. MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON

KÉSZÜLÉKE AKKOR
NAGY TELJESÍTMÉNYŰ
ÉS MODERN HA

PHILIPS CSŐ
VAN BENNE

EGYENÁRAMU
KÉSZÜLÉKBE

A 442

VÁLTÓÁRAM

E 442

NAGYFREKVENCIAJÚ ERŐSÍTŐ CSŐ

B 443

HÁROMRÁCSOS VÉG-
ERŐSÍTŐ CSŐVEK

C 443

MINDEN KÉSZÜLÉKBE

PHILIPS

MINIVATT

Délibáb

30
fillér

Megjelenik minden szombaton

Előfizetési ár: negyedévre 3 P 50 fill., félére 7.— pengő. Egyszeri ár — pályaudvarokon is — 30 fillér. Ausztriában 60 Groschen, Csehszlovákiában 3.— korona. Jugoszláviában 6 dinár, Romániában 20 lei. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VII, Dohány uca 12. Telefon: J. 423—39, J. 423—50.

Ő és a férje (Byssz Róbert rajza)

ORSZÁGOS KÖNYVTÁR
HUNGÁRIA KÖNYVTÁR
185 5/276-2

Mit csinál Kosáry Emmi Amerikában

Az ajtón egymás mellett két kis tábla: *Buttykai—Kosáry*. A csengetésünkre elősiető szobalány jelenti, hogy a méltóságos úr már vár minket. Buttykai Ákos zongorája mellett ül és egyik új művét játssza *Lestyán Sándornak, akivel tudvalevően legújabb operettjét írja*. A zongorából csodaszép melódiák szállnak fel. Egy művész kompozíciója, amely ugyan operettmuzsika, de a szónak régi, nemes, művészi értelmében.

Néhány pillanat mulva beszélgetésbe merülünk, amelynek témája a legkitűnőbb és legszebb operettprimadonna, *Kosáry Emmy*.

— Eppen a minap kaptam Emmhentől egy tizenkét oldalas levelet — meséli Buttykai Ákos. — Azt írja benne, hogy most már *haladik hónapja reggeltől estig angolul tanul*. Eppen ezért *Halmj Arthurékon* kívül senkivel sem beszél magyarul, hogy az angol kiejtése minél tökéletesebb legyen. *Strauss* Richárd unokatestvérével, *Strauss* cigarettagyáros családjával érintkezik még. *Shuberték*, akikkel szerződése köti, egy *O'Leary* nevű társalkodónót szerződtek a számára. Ez a hölgy egész nap együtt van vele és elkíséri őt a mozikba és a színházakba.

— Egy másik newyorki színház trust *Párizs* egyik legnevesebb operettprimadonnáját szerződte le, *de a színésznő angol kiejtése a mai napig nem megfelelő*. Ez a színházi vállalkozó most kérdést intézett

Igy fogadtak Kosáry Emmi Newyorkba érkezésekor

a *Shubert* testvérekhez, *Lee*hez és *Gigi*hez, hogy *nem adnák-e kölcsön a feleségemet egy szerepre?* *Shuberték* elmondták ezt az ajánlatot *Emm*hennnek, aki trefásan fejezte ki csodálkozását, hogy van még európai színésznő, aki nálánál is kevesebbet tud angolul? „Magának kedvesem nem szabad ezt mondani — jelentette ki *Lee Shubert*, — mert egyenesen *bámulatos*, hogy milyen *tökéletesen beszélsz magára a mi nyelvünket*.” Ugy látszik tehát, hogy feleségem angol nyelvtudásával meg vannak kint elégedve.

— Ami első szereplését illeti, még nem biztos, hogy melyik operettben fog bemutatkozni. Egy *Strauss*-operettől, valamint *Lehár* „*Cárevics*”-éről, továbbá a „*Frederiká*”-ról és a „*Mosoly országá*”-ról van szó. *A legvalószínűbb, hogy a legutóbbiban fog először New-Yorkban bemutatkozni*. Amerikában a színházigazgatók csak az irodájukban fogadják a színésznőket, a próbák alatt azonban senkinek sem szabad zavarni őket. Legutóbb *Lee Shubert*t a próbán kereste fel a feleségem, hogy egy sürgős ügyben beszéljen vele. *Az igazgató azonnal elhagyta a próbát az ő kedvéért és több mint egy órahosszat tárgyalt vele*. Ez olyan nagy dolog odakint, ami csak a legkivételesebb művészekkel történhetik meg.

En, sajnos csak karácsonykor tudok kitutazni New-Yorkba a feleségemhez és így nem vehetek részt a bemutatkozó előadáson. Addig ugyanis kész akarok lenni új operettemmel, a „*Milói vénusz*”-al, amelynek szövegét *Lestyán Sándor* írja.

A „*Milói vénusz*”-t nem rég fejeztem be, mint vigjátékot — veszi át most a szót *Lestyán Sándor*. Felvittem *Révész Ferenc*hez, aki kijelentette, hogy *a darab ordít a muzsika után*. „Rendben van — feleltem, — de viszont a *muzsika ordít Buttykai Ákos után*.” Amikor eljöttem *Révész*től, elhatároztam, hogy másnap okvetlen felkeresem *Buttykai Ákos*t. Felszálltam egy villamosra és ki ül le velem szembe? *Maga Buttykai*. Mire leszálltunk, már minden el volt intézve. Másnap *Buttykai* kábeltávíratot küldött New-Yorkba *Kosáry Emmy*nek, amelyben elmondta az operett meséjét. Rövid idő mulva itt volt a válasz, hogy *Shuberték*at érdeklíti a dolog és *mielőbb küldjék el a teljes anyagot*. Ezek után valószínű, hogy a szezon második felében lesz a „*Milói vénusz*” newyorki premijé, természetesen *Kosáry Emmy*vel a főszerepben.

— Az utóbbi években az egy „*Viktória*” kivételével nem ment ki magyar operett külföldre, amelynek főképpen a partitúra volt az oka. Most remélem, hogy felolvad a jég, mert *Buttykai Ákos* muzsikája az, amelyet a külföldi színházak a magyar operettzeneszerzőktől már oly régen várnak.

Sz. Ó.

abad
on

gíhez,
t egy
t az
jezte
rópai
tud
abad
t, —
töké-
Ugy
eliv-

nem
tat-
mint
de-
zó.
fog
ká-
an
att
rni
án
y-
lt-
gy
og
é-

i-
y
a.
-
k

t
l

Putty Lia leányiabb fényképe (Fotó Rembrandt)

A VILÁG KÖNYVELŐJE

Témájánál fogva komoly drámának készült *Földes Imre* legújabb darabja, *A világ könyvelője*. S mert ilyen igényes pózban áll ki, megköveteli, hogy szigorúbb alapossggal foglalkozzunk vele. Ez a dráma olyan kérdéseket bolygat, olyan „világproblémákat”, amelyek mindannyiunknak, eleven húsába vágó, gyilkosan fojtogató valósága. És *Földes Imre* mimelt zsonglőrséggel, olyan táglelkű könnyelműséggel oldozgatja ezt a véres bogot, hogy veszélyezteti a tiszta naivságú nézők lelki egyensúlyát.

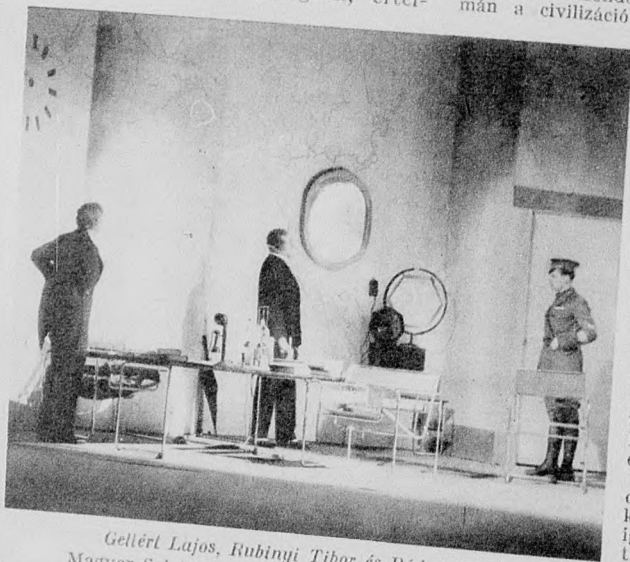
Földes Imre darabja feketébb álom a mi éjszakás nappalainknál is, ahol legalább néhány magányos szívben áhitatos kegyelmű pillanatok halvány, de szent méesesei gyűjtják, igyekeznek felgyújtani a reménykedések remegő lángjait. Nem hiszem, hogy a földön akadna ennél az írásnál rettegetesebb és ijesztőbb, amitől még lehetne költői, de akkor ez a költészet a tagadásnak, céltalanságnak, értel-

metlenségnek, a pesszimizmus tébolyának költészete lenne. Így azonban semmi egyéb, mint egy lelkiismeretlen kuruzslónak az emberiség feltépett zive sebébe való visszataszító turkálása.

Földes Imre darabja hát szomorúan istentelen. Pedig *Földes Imre* bizonyosan nem istentelen. Erről gyakran, egy-egy sikolyában, rémült kiáltásában hitet tesz. Őt elragadta az ötlet s olyan fekete vízekre sodorta gyászos hajóját a mi korunk orkánja, amelynek kényre-kedvre kiszolgáltatta magát. *Földes Imre* drámája a fekete lázadás maga. Ő olyan temetőbe visz, amelynek kapuján nem ragyog ez a szó: *Feltámadunk!* Ilyen temető pedig nincs és még lázálomban sem szabad lennie.

Idő: 1935. Hely: Berlin, de ez mintegy, a Világ. A munkanélküliség katasztrófája a gazdasági válság, itt és Párizsban, New Yorkban és Londonban, mindenütt egyformán a civilizáció pusztulásával fenyeget.

Ezidőben Londonban egymásután állanak le a gyárak és ekkor egy ilyen összeomlott nagy gyár öreg főkönyvelője, *Bernhard Glasgow* (*Gellért Lajos*) kijelenti, hogy ő meg tudná menteni a világot a pusztulástól. Az ötlete egyszerű: „Columbus tojása”. Ki kell törülni a világ főkönyvéből az utolsó húsz esztendő tételeit s mintha semmi se történt volna, 1914 júniusában kell folytatni tovább az életet. Ehhez persze diktatóri hatalom kell. És London, majd az egész világ kikiáltja *Glasgow*-t a világ diktátorának. Mindenki boldog, hogy az igazi béke napjaifolytathatja, amikor volt hitel, munka, produkció, kenyér. Mert a kapitalista világorand

Gellért Lajos, Rubinyi Tibor és Ráday Imre
Magyar Színház — *A világ könyvelője* (Paál fotó)

Gellért Lajos és Váncsori Gusztáv
Magyar Szinbáz — A világ könyvelője (Paál fotó)

egész menete Glasgow-Földes Imre szerint csupán fikció. Ezt a fikciót egy másik fikcióval kell ellensúlyozni. Ez az egész. Az első feladat: a politikusokat ki kell zárni a világ intézőinek sorából és ezért Glasgow, az új diktátor Genfben, hogy letartóztassa s internálja az ott üléső Népszövetséget. Az őszülő, kedves főkönyvelő aztán szabadon keresztülviszi akaratát, ellenállás nélkül, a világ felszabaduló örömjongása közben.

Azonban az internált angol miniszterelnök, Ducan lord (*Rubinyi Tibor*) megszökik. De közben beutnak a jelentések, hogy a világháborúban elfoglalt területeket mindenhol kiürítették. Glasgow befejezte művét, abban a reményében, hogy a meggyógyított emberiséget többé nem lehet tévútra vezetni, lemond és történelmi nevezettségűvé lett rádióján át elbúcsúzik az emberiségtől. Ő maga pedig titkárnőjével, miss Hobsonnal (*Palotás Irén*) három hónapra elmegy pihenni, hogy aztán inkognitóban végiglátogassa a boldog béke idejébe visszavezetett városokat. Így történik, hogy a berlini kávéházba is elkerül. Az embereknek ugyan van már betevő falatjuk, munkájuk, de a genfi internálótáborból hazakerült politikusok ismét felgyújtották az emberek indulatait és szvenyéjeit s ha meg is indult „a gazdasági élet”, az emberek megmaradtak a régi gyűlölködésükben. És Párizsban már háborús proklamációk lépik el a falakat. Háborúra készül a világ. Glasgow végső menedékképpen londoni gyárába megy vissza, de a gyár már „háborús üzem”. Fegyveres katona őrizi. Nem akarják beengedni Glasgownt, mert nincs „igazolványa”. Ő azonban félrelöki az őrt, hogy régi otthonába beléphessen. És akkor eldördül a lövés, amely a világ volt diktátorát, ezt a nagyon kedves és emberrnyen ember, Bernhard Glasgownt megöli.

Ráday Imre és Végh Sári

Gellért Lajos és Palotás Irén

Magyar Színház — A világ könyvelője (Áldor és Paál fotók)

A *Magyar Színház* érezhető ambícióval s lelkesedéssel hozta színre a Földes-darabot.

Bár nagyon sok színész szerepel a drámában, csak egyetlen szerep alakul ki egységes vonalzásban az epizódfigurák nagy tömegéből. Ez a szerep *Gellért Lajosé*, aki egyéniségének extatikus lázával, szinte transzban s gyakran transzhaejtőn játssza végig a főkönyvelőből lett diktátort. Drámaisága most valami egészen különös, nagyon emberi, mély lirával átfűtött bohókás szint is kapott, ami a kedves, tréfás pillanatokat a lélek tiszta derűjével aranyozta be. Az egész darab ő, ami nem érdeme a szerzőnek, de érdeme *Gellért Lajosnak*, aki van olyan művészi egyéniség és érdekesség, hogy a közönség figyelme feléje fordulhasson.

Rendezés s nagy többségükben a színészek hozzásegítették *Gellért Lajos* az egyéni sikerhez. Emberséggel *Gellért Lajos* töltötte meg a darabot.

A díszleteket *Vogel Eric* tervezte. Kicsit fakón, most nem azzal a fantáziával, ahogy máskor szokta. Kár.

Ujházy György

Szabó László, Gárday Lajos, Vándorj Gusztáv, Gellért Lajos, Hoykó Ferenc és Békéssy Ferenc
Magyar Színház — A világ könyvelője (Áldor felv.)

Z. Molnár László, Keleti László és Justh Gyula
Magyar Színház — A világ könyvelője (Áldor felv.)

PARNASSZUS

100. Bíró Lajos

Őszintén bevallva, egy kis elfogódottság vesz erőt rajtunk, amikor a századik Parnassust leközelítjük. Száz interjú száz magyar íróval. Talán el sem hinnénk, hogy ennyi kiváló és tehetséges tagja van a magyar irodalomnak, ha nem feküdne itt előttünk nyomtatványban kilencvenkilenc név és nem állna itt a noteszben a századik interjú. Száz hét! Istenem, mennyi minden történt ennyi idő alatt. A kis „Déliabó”-ból hatalmas és tekintélyes hetilap lett. Színházak buktak és születtek. Írók arriváltak be és tüntek el a feledés homályában. *Rákosi Jenő*, *Benedek Elek* és még sokan mások a megintervjúvoltak közül itthagytak minket, hogy helyüket elfoglalják az égi Parnassuson.

Száz hét mult el és ezt a kis házi jubileumot azzal ünnepeljük meg, hogy megszólaltatjuk a hosszú távollét után hazatért *Bíró Lajost*, aki apró mozaikdarabkákból így állítja össze önként életét történetét:

— Ezernyolcszáznyolcvanban születtem, *Bécsben*. Nem sok idő múlva szüleimmel Heves megyébe kerültem, egy kis faluba, ahol

ötéves koromban elvesztettem az édesapám.

Ettől kezdve édesanyám nevelt, aki maga is foglalkozott az irodalommal, természetesen csak amatőr alapon, mert kizáróan az íróasztalának írt néhanapján verseket.

Születésem nyolcadik évfordulójára édesanyám *Arany János* és *Schiller* összegyűjtött verseit adta nekem ajándékba. Évekig olvastam ezt a két verseskötetet. Imádtam mindkettőt és nyugodtan elmondhatom, hogy *ők plánláltak belém az irodalom szeretetét*.

Iskoláimat Egerben végeztem el. Ekkor már magam is verselni kezdtem.

Végtelen rossz verseket írtam és

ma is esodálkozom rajta, hogy ennek ellenére egytől-egyig megjelentek a pesti Magyar Figuróban és az Üstököshen,

ahová hűségesen felküldözgettem őket. A gimnázium befejezése után Budapestre kerültem, ahol a *Függetlenség* munkatársa lettem. Egy év múlva Nagyváradra kerültem és helyettes szerkesztője lettem a *Szabadság* című napilapnak.

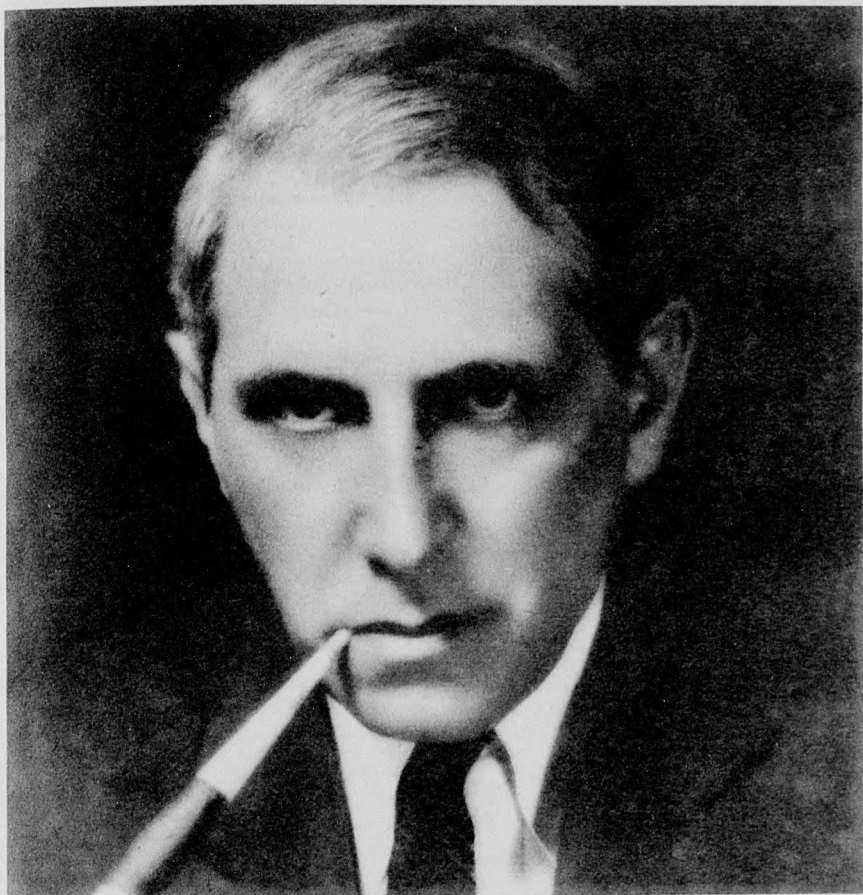
Megismerkedtem a fiatal *Ady Endrével* és nagyon jó barátok lettünk. Egy alkalommal *Ady* felolvasta nekem legújabb versét, amelyen annyira felkészültem, hogy

ott a helyszínen beesületszavamra megfogadtam neki, hogy többet az életben nem írok verset.

mert költő csak olyan ember lehet, mint *ő*. *Ezt a fogadalmamat a mai napig megtartottam*. Tudom, hogy a világ ezzel nem vesztett semmit, de ez a tény mindenesetre annak a megvilágítására jó, hogy milyen hatást tudott gyakorolni az emberekre *Ady Endre* egy-egy verse.

Amikor be kellett vonulnom katonának, mint önkéntes *Olmützbe* kerültem. Itt egy nap a taktikáról kellett írunk dolgozatot. Egyik osztálytársam, aki mellettem ült a padban, szóról-szóra lelopta írásbeli dolgozatomat. *Tanárom észrevette a dolgot és ki akart csapni, mert azt hitte, hogy én másoltam le társamtól a dolgozatot*. Az osztálytársam is ezt állította és csak hetekig tartó küzdelem után tudtam kimutatni, hogy nekem van igazam. Ekkor láttam és tanultam meg, hogy milyen könnyen lehet embereket alaptalanul és ártatlanul megvádolni és milyen nehezen lehet a gyanúsítottnak az igazságot bebizonyítani.

Az az érzésem, hogy semmi érdekes nem történt velem az életben. Írtam

Bíró Lajos (Fotó Harlip, Berlin)

egy csomó regényt, néhány színdarabot — köztük a „Sárga Liliom”-ot és a „Hotel Imperial”-t, — még több novellát és talán még ennél is több filmszenáriumot.

Szeretném újra kezdeni az életemet. Sok mindent másképp csinálnék talán,

de az az egy bizonyos, hogy az írásról akkor sem mondanék le. Szeretnék újra újságíró lenni, riportokat vagy vezércikkeket írni, de sajnos nem érek rá. Hozzá vagyok szokva, hogy sohasem az történik az életben, amit előre elhatározok. Van néhány regénytémám, amiket szeretnék már megírni, de ez

sajnos egyelőre nem sikerülhet, mert most nem tudom magamat függetleníteni az anyagiaktól.

Szeretnék az Alföldön egy^o kis esinyke házat egy kis kerttel,

ahova kiülhetnék írni és nem kellene törődnöm a filmmel, az egytelennel, amiből pénzt lehet keresni. Ha ez a vágyam sikerül, én leszek a legboldogabb ember ezen a világon.

*

Az Isten adja, hogy minél előbb sikerüljön Bíró Lajos kívánsága, mert az író igazán megérdemelné ezt.

Szilágyi Ödön.

Medgyaszay Vilma * DRÁMAI * SZÍNÉSZNŐ * LESZ

Medgyaszay Vilmaról, a világviszonylatban is elsőrangú magyar dízőről, a „János vitéz” felejthetetlen Iluskájáról az utóbbi időben nagyon keveset hallottunk. Aztán váratlanul megjelent az Andrássy úti Színház színpadán és néhány dalával ismét bebizonyította: a magyar színházi kultúra nem olyan gazdag, hogy Medgyaszay Vilrát nélkülözni tudná.

Sohase tudtuk megérteni, hogy ennek a kivételes kvalitású művésznőnek miért kell elapróznia magát

Medgyaszay Vilma

kis sanzónok éneklésével, amikor már nem egyszer bebizonyította, hogy nagy színpadon, nagy szerepekben még jobban érvényesül elragadó egyénisége.

Annál inkább örömmel fogadtuk a hírt, hogy Medgyaszay Vilma a közeljövőben egy háromfelvonásos darab címszerepét fogja eljátszani. Felkerestük a művészt a művész-

nő, aki a készülő eseményről a következőket mondotta:

— Nagyon boldog vagyok, hogy végre újból játszhatom egy hosszabb lélekzetű szerepet.

— Minek tulajdonítja a művésznő, hogy oly sokáig nem kapott szerepet?

— Nem gondoltak rám!

Egyszerűen elskatulyáztak.

Medgyaszay Vilrát dízőnek könyvelték el és senkinek se jutott eszébe, hogy volt idő, amikor a díző mint drámai színésznő is szép sikert aratott. Nem akarok szerénytelen lenni, de ki kell jelentenem — és ez nemcsak az én véleményem, — hogy

nekem a Nemzeti Színházban volna a helyem.

Ott olyan nagy repertoár van, hogy

böven akadna nekem való karakter-szerep. *Csak hogy a direktorok félnek.* Azt hiszik, hogyha egy színésznő kibérelt magának egy műfajt, akkor holta napjáig ki kell tartani mellette. Senkinek sincs bátorsága, hogy egy apart ideával, egy „na megpróbálom” felkiáltással foglalkozzék velem.

— Minek tulajdonítja ezt a mentalitást?

— A gazdasági helyzetnek. Ami biztos, biztos.

Ha hallok valahol egy szerepről, már előre tudom ki fogja játszani.

Én viszont esetleg megbukhatok... egy szóval: *nem mernek.*

— Hogy történt, hogy most mégis hozzájutott egy nagy szerephez?

— Egyik prózai színházunk igazgatója talált egy nekem való szerepet. Miután nem régen panaszkodtam neki, hogy fáj ez a nagy mellőzés, rám gondolt. Egyébként a szerep is tökéletesen nekem való.

— Művésznő sokáig nem lépett fel Pesten. Hol volt?

— Németországban, Svájcban, Tírolban turnéztam. Közben egy nagy kitüntetés is ért. *Beválasztottak rendes tagnak a La Fontaine Társaságba*, ahol székfoglalóul néhány provencai sanzónt énekeltem.

— Tervei?

— Egyelőre még maradok az Andrássy úti Színházban, de remélem, hogy aztán végleg átpártolhatok a drámához.

— Ez mitől függ?

— Elsősorban, hogy *sikerem legyen* a szóbanforgó szerepben, másodsorban pedig, hogy

az író urak is gondoljanak néha rám.

Bizony ők is nagyon elhanyagoltak. Csengetnek. Medgyaszay Vilma feláll az öltözőasztal mellől, vállára veti fiborbelépőjét és indul a színpadra. Még halljuk, hogy odakünn felzúg a taps és az utána beálló esendbe belecsendül a díző bársonyos hangja...

N. K.

Bártulajdonos — a Csodabárról

A Fővárosi Operettszínház legújabb darabja, a „Csodabár”, az éjjeli „Lokál” életét viszi a közönség elé.

Kíváncsiak voltunk arra, hogy mi jót vagy rosszat talál a „Csodabár”-ban a szakértő szeme.

A pesti varietévilág egyik legnépszerűbb alakja Géber Ignác igazgató, az egész éjjeli Budapest „Náci bácsija”. Beült velünk a „Csodabár” egyik előadására. Feltette a monokliját és elmondta észrevételeit a rendezésről, színészekről, színésznőkről és magáról a darabról.

A parketten táncosok és táncosnők — akárcsak az igazi „Lokál”-ban, ahol hangulatot akarnak csinálni, mielőtt az „úri közönség táncol”.

Géber Ignác

Géber Náci hirtelen megigazítja a monokliját, ami izgatottan mozogni kezdett.

— Nézze csak! Kiket látok ott a parketten? Két táncosom! Disznóság, engem meg sem kérdeztek. Csak úgy ide jönnek a „másik lokálba”!

Kabos Gyula jelenik meg a parketten. Ő a „tulaj”, Wunder úr, a bárdirektor.

— Nagyon jó, nagyon jó — mondja elégedetten Géber „kolléga”. — De nem volna szabad ilyen gyűrött puha ingben kijönnie. Egy bárigazgatónak mindig divatosan kell öltözködni. Sosem szabad látni rajta, hogy únja a mesterségét.

Nagyon tetszenek a hölgyek Géber Nácinak.

Fejes Teri Dellyvel táncol és közben privát dolgokról suttognak az édes mosolyú valcer közben.

— Hát ezt tényleg szokták csinálni — mondja a direktor — pláne, ha összevesznek a partnerek, de jaj nekik, ha meglátja a „tulajdonos”.

— Nem is hittem volna, hogy ez a

Delly ilyen jól táncol. Nekem is volt egyszer egy ilyen „báró” parkettláncosom. Sokban hasonlított a „jellemük”.

Kabos Gyula, a „tulaj”, a bárpultnál püsszeg. *Igy hívja a főpincért.*
Géber Náci felüti a fejét.

— Mi ez? *Igy nem lehet hívni a „főurat”.* Kétszer kell tapsolni. Ez nagyon súlyos hiba!

Kabos a parketten:

— Nézze főúr! Maga nem tapsolt az előbbi számnál. Ha a következő számnál sem tapsol, akkor holnap mehet más helyre!

— Hát ezt nem lehet! *Először is ez az én viccem.* Én mondtam egyszer a főurnak, hogy, „Nézze Géza, annak a pincérnek ott a sarokban nem tetszett az előbbi szám, ha a következő szám sem fog tetszeni, akkor szedheti a sátorfáját.” Hogy képzelik kérem? *Egy „főurnak” nem lehet ilyesmit mondani. Sokkal nagyobb úr ő a „lokál”-ban. Itt is a pincérnek kellett volna mondani.*

— Sok uriaszony ment már el az otthonából ilyen „báró urak” kedvéért. Persze, aztán mind megbánják. Emlékszem ilyen történetekre. Ezt a két öreg bárpultot — mutat a két oldalt álló mixer-asztalokra — sürgősen el kellene vinni. Nem szokták a bejáróhoz tenni. Valahol a közepén kellene lenni és elég volna egy is.

— *Ugy volt a tavasszal, hogy én fogom előadni a „Lokálom”-ban a „Csodabár”-t.* Nagyon szerettem volna, de a szerző, Herczeg Géza nem akart bele-menni. Pedig nekem sokkal könnyebb lett volna a dolgom. Nálam mindent készen kaptak volna. Nem azért mondom, de nálam mégis csak „eredetibb” lett volna az egész. Nekem tulajdonképpen nem is kellett volna semmit sem rendezni. Ott magától „elrendeződött” volna minden.

Őszintén mondhatom, hogy minden nagyon tetszett. A hibákat könnyen ki lehet javítani. Szeretném meghívni az egész társaságot, úgy, ahogy vannak. Hátha megtetszik nekik az én „Lokálom” is és ott maradnak egy kicsit nálam...!?

Baróli Zoltán.

A MAGYAR / SZÍNESZET * KÜLFÖLDI * UTTÖRŐI *

A magyar színeszet és ezzel kapcsolatosan a magyar színműirodalom ma már „jó márka” külföldön. *Molnár Ferenc, Lengyel Menyhért, Herczeg Ferenc, Kálmán Imre* és sok-sok magyar író ma már a legkeresettebb szerzői a külföldi színpadoknak. De az út, mely hozzájuk elvezetett, nem volt olyan síma, mint ahogyan azt a mai írók és művészek legtöbbször képzeleli. Ma már *Alpár Gitta, Darvas Lili, Halmay* és a többiek könnyűszerrel juthattak ki, mert a külföldi igazgatók és ügynökök maguk jönnek le Pestre, hogy színdarabokat és színészeket vigyenek ki színházaiik számára.

Még alig 25 éve nem ment ez ily símán. Aki külföldre gravitált, annak magának kellett kimenni és ezer akadályon keresztül gázolva érhelett csak cél, ha energián kívül különleges művészi tehetséggel rendelkezett. De meg kell jegyeznem, hogy azok a tehetséges írók, színészek vagy színházi vállalkozók, akik mint szegény ördögök kikerültek, csaknem mind európai névre tettek szeri.

Nézzük csak Béceset.

Csaknem minden színháza magyar vezetés alatt állott régebben. *Karcsag Vilmos*, mint debreceni újságíró került Bécsbe feleségével, *Kopácsi Juliskával*, az ismert operettszínésznővel és néhány év alatt Bécs legnagyobb színházi vállalkozója lett. *Jarnó* szintén pesti fiú volt, ki rövidesen a legnevesebb bécsi színész és színigazgató lett. *Heltai Jenő*, aki 30 éve áll a berlini opera élén mint művészeti igazgató. A *Karl Theater* igazgatója, *Eibensütz* szintén magyar ember volt. A *Deutsches Volkstheater* egyik igazgató-dramaturgja, *Glücksman*, ki már 30 éve működik ott, szintén pesti. No de a színészek közül is, a *Danegger* színész-család egy pesti *Deutsch*-családból való. Egyik *Reinhardt* rendezője, a többiek a *Burgtheater* és *Reinhardt*-színházak tagjai. Vagy a nagy német színigazgató, *Löwe*, szintén nemcsak magyar származású volt, de haláláig tökéletesen beszélt magyarul. A ma-

gyar szerzők közül *Béldi Izor—Fehér Jenő* „*Katalin*” című operettje törte meg a bécsi jeget. Vele csaknem egy időben *Verő György* „*Szultán*” című operettje aratott ugyanott hatalmas sikert. A bécsi „*Venedig in Wien*” megalapítója is magyar ember volt, *Steiner Gábor*.

Berlinben ugyancsak már huszonöt évvel ezelőtt egy színiakadémiát végzett pesti színész, *Pálfi* csinálta meg a legnagyobb berlini operettszínházat. *Robert Jenő* szintén akadémiánkból került ki és rövidesen két nagy irodalmi színháznak lett rendező igazgatója. *Barnairól* felesleges részletesebben beszélnem. Németország egyik legnagyobb színésze volt s a *Pestről* elszámozott magyar jű a német császár intim barátságával is dicsekedhetett. *Reinhardt* szintén magyar születésű. Az első művészi kabarét is magyar ember alapította Németországban. *Laszky Béla*, az ismert komponista, aki később Münchenből Bécsbe is átplántálta a művészi kabarét (a „*Höllét*”), a bécsi „*zengerajók*” helyébe. De nemcsak a színházakban, hanem a varietékben is már 25 évvel ezelőtt megtörték a jeget a magyarok. Egy *Várady* nevezetű varieté komikus nyitotta meg az utat a következőknek. Ő tette világhírűvé a „*Szevasz Psezina*” című kuplét egész Európában. Amerikában *Hajós Mici* tette először ismertté a magyar operettstílust. De nem hagyhatjuk szó nélkül *Szirmay Imréné* londoni vendégszínhátiát se, aki *Serly Lajossal* és *Pálmay Ilkával* Londonban egy nagy magyar énekesporttal a magyar dalmak csinált propagandát már 25 évvel ezelőtt, — míg ma már *Kodály* és *Bartók* művészete tör utat a magyar dalmak, s a magyar írók és művészek könnyűszerrel startolnak a világ minden táján.

Az említettek csak kis töredéke azon sokaknak, akik az utakat egyengétték és mindenképpen megérdemlik, hogy nevüket feljegyezzük.

Vágó Géza.

Egy óráig

KÖVETTÜK
GAÁL
FRANCISKÁT

Stoppoltuk a történelmi pillanatot. 1930 szeptember 15-én délután egynegyed hat órakor pillantottuk meg Gaál Franciskát a budai luxus hotel előtt. Zöld ruha volt rajta, fehér kalap és fehér cipő. És most a meglepetések sorozata következik...

Első meglepetésünk az volt, hogy gyalog vágott neki a városnak.

Rögtön megfogamzolt az ötlet. Kövelni fogjuk, hogy lássuk, kik ismerik föl és kik nem? Milyen megjegyzéseket tesznek (ezúttal valóban) a háta megelt? Lássuk, milyen a kritika Gaál Franciról, az... uccán?

Megfigyeléseinket ime átnyújtuk a Délibáb olvasóinak.

Akár hiszik, akár nem, a művész nő pontosan betartotta a közlekedési szabályokat. Hajszányira ott haladt át az útlesten, ahol a piros-jéher láblák jeleztek: „gyalogosok átkelése út!” A Ferenc József hid turuljai kíváncsian figyelték az isteni Francit, aki talán életében először gyalog baktatott át a hidon. Már öt lépés után egy ámuló házaspár nézett jókedvűen egymásra:

— Ni, a Gaál! — mondta az asszony. A férj nem szólt semmit, csak közömbösen bólintott. Ugy tett az asszony előtt, mintha őt nem érdekelnék a színésznők.

Azután egy katonatiszt ismerte föl Francit. Látszott az arcán a meglepetés, mint mikor váratlanul ismerőssel találkozunk. Olyan mozdulatot tett, mintha szatulálni akart volna. De mikor alhaladt, mégsem nézett hátra. Hiába, a katonákban van fejelem.

Fiatallányok és férfiak jöttek karonfogva. Amikor meglátták Francit, a nő azonnal kikarolt a férjéből, egy lépést tett Gaál Franci felé, hogy közelebről megnézhesse, majd amikor a művész nő elhaladt mellette, hosszan bámult utána. A férj idegesen rászólt:

— Ugyan kérlek, ő is csak olyan, mint a többi.

De meg kell állapítanunk, hogy sokan mentek el Franci mellett, akik észre sem vették: öreg ember, parasztlány, gyerekek... mások pedig még az autójukból is kihajoltak, hogy jobban láthassák.

A Várház téren egy kereskedő állt üzlete ajtajában. Amikor meglátta Francit, rögtön beszaladt az üzletbe, hogy pár pillanat múlva ismét megjelenjen egy kövér hölgy, nyilván a felesége társaságában. Gaál Franci akkor már messze járt s az asszony láthatóan nem volt meglepődve az ura sürgőségével. Most két diák következett.

— Láttam a Tommy és társában — mondta az egyik, — csoda jól táncolt.

— En még sohasem láttam — mondta a másik és sóvárogva nézett Franci után.

De a művész nő semmivel sem törődve ment tovább. A Kálvin téren váratlanul eltűnt a szemünk előtt. Csak később derült ki a nagy szen-

záció: öt percig benn volt egy üzletben. Jól öltözött úr sugárzó arccal egészen az ajtóig kísérte ki a művésznőt, amiből megállapítható, hogy Francinak illt is sikere volt.

Már az Üllői út sarkán van Franci (vajjon hová mehet?), amikor egy fiatalember merőben betenézett az arcába. Látni lehetett, hogy nem tudja kit nézett meg. Odamentünk a fiatalemberhez és megszólítottuk.

— Ugye, kérem, nem tudja, hogy kit nézett meg olyan nagygon?

A fiatalember afférfé sejtett. Nagyon elpirult és éppen magyarázni akart, amikor kisegítettük zavarából:

— Az illető hölgy Gaál Franciska...

Egy Gellérthegy esett le a szívére. Azonnal megértette, hogy nincs afférről szó, csak fel akartuk világosítani. Letkendezve kezdett beszélni.

— Valóban! Őszintén szólva, sohasem láttam játszani. Vidéki vagyok. Csak fénykép után ismerem.

Az Erkel uca sarkán három nő néz a művésznő után.

— Nem is néz ki belőle, hogy olyan haragos lermészeltű — mondja az egyik.

— A te urad kelesné a felét annak, amit ő — így a másik.

— Hatszáz pengőt kap eszénként — sóhajtozta a harmadik. (Istenem! Mi mindent tudnak az emberek?)

Az Üllői út 41. számú ház kapuján hirtelen befordult Gaál Franci. Hová mehetett? Fényképész van a házban! Talán oda ment? No, de majd kinyomozzuk...

Hat év körüli kisleány játszadozik a kapualjban.

— Kislány — szólottuk meg, — nem ismered azt a „néni”, aki most ment fel a lépcsőn?

— Persze, hogy ismerem — válaszolja büszkén. — Talán a bácsi nem ismeri? Gaál Franciska.

— És hová ment most? Talán azt is tudod?

— Azt mindenki tudja. A második emeletre, a nővérehez.

Na, végre! Ezt már tudtuk. De miért ment gyalog, amikor autója van, meg taxira is teik, hál' Istennek?

Nem tudjuk ma sem! Csak gyanítjuk! Soványító kura!

Barna Jenő

Gaál Franci

Nyíról PESTI SZINÉSZ LESZ A SZEGEDI SZÍNHÁZ IGAZGATÓJA

A művészek klubjának nagy társalgójában délutánokként legélénkebb az élet, amely hét óra tájban, a színházi előadások megkezdésének idejében lassanként a minimumra esőkken. A zsúfolt klubhelyiség szinte észrevétlenül kiürül és mi egy kis sarokban hirtelen egyedül maradunk Tarnay Ernővel, a szegedi színház eddigi igazgatójával. Tarnay Ernő, a Magyar Színházban vezető színész, rendező és helyettes igazgató volt és mindezt egy nap felesérelte a vidéki színiigazgatással.

— Erdemes volt? — kérdezzük Tarnaytól.

— Igen — feleli. — Három évvel ezelőtt, amikor lementem Szegedre, haldokló volt a szegedi színház. Három elv vezetett ekkor. A közönséget visszazoktatni a színházba, eredeti bemutatókat tartani, amelyek a főváros figyelmét is a szegedi színházra tereli és végül színészeket nevelni Budapest számára. Merem állítani, hogy mindez sikerült is. A közönség megint szeretettel járt a színházunkba, ahol Kacsóh Pongrác „Dorottya”-jának, Móra—Vincze „Aranyszőrű bárány”-jának és Czobor „Angéla”-jának bemutatása országos érdeklődést váltott ki.

Tarnay Ernő a színház függönye előtt elbűsül a szegedi közönségtől

Három év alatt olyan színészek jöttek fel Pestre a kezem alól, mint Dayka Margit, Geizler Lola, az Operaház új tagja, Jávor Pál, Páger Antal, Bilicsi Tivadar, Vágo Arthur és Kovács Károly. Ezekhez kell sorolnom még Kiss Manyit, aki a „Fruská”-ban, Weszely Pált, aki a Király Színházban és Szordár Ferencet, aki az Operaházban vendég szerepelt.

Hogy mindennek ellenére most még sem vagyok szegedi igazgató, azt annak köszönhetem, hogy három év alatt nem tudtam annyi emberrel megismerkedni, mint ahánynak döntő befolyása volt a színházra. Sajnálom a szegedi három évet pusztán és kizáróan azért, mert most következett volna be, amire tulajdonképpen vállalkoztam. Eddig csupa küzdelem, emberfeletti munka, az új mesterség megtanulása és a rendkívül művelt és kényes ízlésű közönség megismerése töltötte ki színigazgatói éveimet. A misszió szebbik része, az ideők megvalósítása, amiért biztos és fényes pesti pozíciómot olthagytam, már nem következhetett be.

Pedig ebben az évben már nyugodtabb atmoszférában dolgozhattam volna és több mint bizonyos, hogy most már nemcsak a művészi, hanem az anyagi eredmények is jelentkeznék volna. Nem kétséges, hogy egy-két év múlva a szegedi színház az ország egyik legtekintélyesebb és legnőbösabb színháza lesz.

Ebben az évben Pesten akarok dolgozni, bár tisztában vagyok azokkal a nehézségekkel, amik előtt állok. Tizenöt évig az első csatasorban működtem Pesten és így mást, mint elsőrendű pozíciót nem vállalhatok. Azóta tudásom és tapasztalásom csak erősödött, tehát semmi ok sincs arra, hogy leszoruljak az első sorból.

Azonban az első és fontos pozíciók már be vannak töltve. Az a baj ugyanis, hogy későn jöttem fel Pestre. Ennek a szegedi felettes hatóságaim az okai, akik ragaszkodtak ahhoz, hogy utolsó percig vezessem a színházat. A színházak nehéz helyzete nem nagyon engedi meg, hogy olyan jelentékenyebb színészt, mint én, a szervezés után szerződésen olyan feltételek mellett, mint amilyeneket én támasztok. Példa erre egyik előkelő drámai színházunk, amelyikkel hosszú ideig tárgyaltam, de nem tudunk meg egyezni az anyagiak miatt. Így tehát egyes darabokra állapodtam meg két pesti színházzal is, ahol rendezni és játszani is fogok. Ezen kívül több vidéki igazgatóval megállapodást kötöttem néhány hetes vendégjátékra.

— Gondol arra, hogy újból színigazgató legyen? — tesszük fel az utolsó kérdést.

— Igen, de csak vidéken, mert az nehezebb — fejezi be szavait mosolyogva Tarnay Ernő.

Színészek a Katedrán

A Budapesti Pázmány Egyetem bölcsészeti kara Nagy Adorjánt, a Nemzeti Színház tagját a *beszédtechnika tanítására lektornak hívta meg*. Ennek a nagy megtisztelésnek az alkalmából fölkerestük Nagy Adorjánt, hogy intervjút kérjünk tőle a *Délbáb* számára.

— *Intervjú!* — mondotta nekünk Nagy Adorján. — Nem tudom, miért kell velem most foglalkozni. Miért kell engem most ünnepeletetni, mert ha valóban az a megtiszteltetés is ért, hogy a beszédtechnika tanítására hívtak meg az egyetemre, az érde-
mekre remélem, csak ezentúl fogok rászolgálni. Egyébként csak nálunk szokatlan az, hogy egy színészt meghív-
nak az egyetemre.

Nagy Adorján

Külföldön ez gyakori s valószínű, hogy ezentúl ez itt is gyakori lesz. Mi történt vég-
eredményképpen. Memorandummal fordultam az egyetem bölcsészeti fakultásához s azt a memorandumot honorálták, aminek eredményeképpen *heti két órán a beszédtechnikát fogom tanítani az egyetemen.*

Hogyan kerültem idáig? 1910-ben végeztem a Színművészeti Akadémiát. Hamar Kolozsvárra szerződtem. 1918-ban kerültem a Nemzeti Színházhoz *Ivánffy Jenő* ajánlatára és *Ambrus Zoltán* meghívására. *Sebestyén Károly*, aki atyai jóindulatú tanárom volt, meghívott tanárnak a *Színművészeti Akadémiára*, ahol ma is a színjátszást tanítom.

Ha valamit elértem az életemben, azt jó anyámnak köszönhetem, aki *sajnos éppen ezt, az egyetemi meghívás örömét nem érthette meg...*

A beszédtechnikát különben az egye-

temen anatómiai és lélektani alapon fogom tanítani. Természetesen az elméleti oktatáson kívül igen nagy súlyt helyezek a gyakorlati studiumokra is...

Gárdos Cornélia

Sokak előtt bizonyára fantasztikusan hangzik, hogy olyan színésznő is van, aki kizárólag a szavalás művészetéből él és ezenfelül tanítónőképzőben tanárnő. Az illető színésznő neve *Gárdos Cornélia*, aki erre vonatkozólag a következőket mondotta nekünk.

— *Hiába voltak emlékezetes színpadi sikereim, egyszerre csak elvesztettem a szálakat, igazán nem tudnám megmondani, hogy miért. Ekkor beláttam, hogy nekem a szavaló tehetőségemet kell érvényesítenem. A rádióban kezdtem szavalni s hogy milyen eredménnyel, azt mutatja az is, hogy még ma is ott vagyok. Az egész szavaló körömet aztán kezdtem kiszélesíteni, úgy Pesten, mint vidéken. *Tajpa vagyok az iskolán kívüli népművelési bizottságnak* s ezen az alapon a népművelési emberekkel járok le vidékre előadásokat tartani különböző iskolákban. Ez a megbízatásom a „Vármegyei Közlöny”-ben hivatalosan is megjelent.*

Két évvel ezelőtt aztán szintén igen jelentős fordulat állott be életemben. Akkor *beadtam egy javaslatot a kultuszminisztériumba*, amelynek keretében azt kértem, hogy a fővárosi iskolákban is foglalkozhassam a szavalás művészetével. Ennek meg is lett az eredménye, amennyiben már a tavalyi szezontól kezdve úgy a *csalogányuceai*, mint a *Ferry Oszkár uceai tanító-nőképződében tanílok is a szavalást.*

Pont így jó

Egyik énekesnőnk felment az Operaházba, hogy *Radnai Miklós* igazgatóval beszéljen, de a szolgálta a következőket mondotta:

— Sajnálom, kérem szépen, de a méltóságos úr ma nem fogad.

— Akkor éppen *jókor* jöttem, mert én nem akarok vele fogadni.

Tönkreteszi a gyerekeket a színpad

Érdekes kongresszusra ültek össze néhány héttel ezelőtt Franciaországban a világ valamennyi államából a gyermeklélektan tudósai. Tanáreberek, pszichológusok és a gyermekbűnözés ismerői és büntetői ültek össze, hogy megvitassák *Ősenske a gyermek legújabb problémáit*. A feszült érdeklődéssel kísért kongresszus egyik legfontosabb pontja a *gyermekszínészet ügye volt*. Tudvalevő, hogy a modern gyermekgyógyászat és a gyermeklélektan kutatói régen küzdenek a gyermekszínészet ellen és egészen le akarják őrni a *fiatalkorúakat a színpadról*. Ennek a véleménynek adott kifejezést most is a franciaországi kongresszus, amely a

leghatározottabban elítélte a gyerekeknek színpadon való szerepeltetését.

Magyarországot ezen a nemzetközi tanácskozáson a gyermek kiváló ismerője: dr. Németh Péter törvényszéki tanácselnök, a Fiatalkorúak Bíróságának elnöke képviselte. A tanácselnök nemrégén érkezett vissza a kongresszusról. Németh Péter dr.-t most felkértük arra, világítsa meg nekünk: miért harcolnak a gyermeket és annak lelkét ismerő orvosok, tanárok és bírák a gyermekszínészet ellen?

— A kérdés — mondotta Németh Péter dr. — csak nálunk új. Külföldön már régen belátták a mi harcunk igazát és így például *Ausztriában, valamint az északi államokban gyermek nem is léphet már fel a színpadon nyilvánosan*. Amerikában talán éppen ebben a pillanatban tárgyalnak erről a kérdéstről és nem vitás, hogy ott is tiltó rendelkezéseket hoznak.

Magyarországon kell ugyan rendőrhatalósági engedély ahhoz, ha tizenhat éven aluli gyermek színpadon akar szerepelni, de ha a szülők a gyermek kérelméhez hozzájárulnak, úgy semmi akadálya sincs a kérvény kedvező elintézésének és az engedélyt minden nehézség nélkül kiadják. A pedagógia és mi, a gyermekbűnözés szakemberei pedig már régen állást foglaltunk a

gyermekek színpadi szerepeltetése ellen.

— Miért? — tesszük fel a kérdést.

— Nekem — folytatja a Fiatalkorúak Bíróságának elnöke — nagyon szomorú tapasztalataim vannak ez ügyben.

Alig mulik el hónap, hogy valamilyen okból egy-egy gyermekszínész elém ne kerülne.

A gyermek nyilvános szereplése ugyanis sem testileg, sem szellemileg, sem pedig erkölcsileg nem hasznos dolog. A színészkedés testi fejlődésében akadályozza, a fellépések izgalmi tönkreteszik az idegeit. Hamarosan koravének lesznek. Ezeknek a szerencsétlen kis tehetségeknek nincs gyermekkoruk.

A színház életének erkölcsi rontóhatását, azt hiszem, nem kell bővebben magyaráznom. *A kulisszák világa mindenre jó, csak gyermekszobának nem*. Az a kislány vagy fiú, aki oda bekerül és egyoldalú képességeinek csillogtatása mellett az alsóbbfokú iskoláit sem végezheti rendszeresen, hamar megrokkann, lemarad a nagy küzdelemben. Így aztán nem csoda, ha némelyikkel az erkölesszervezési razzia vagy a fiatalkorúak kórházában találkozunk.

Legtöbbje szerencsétlen munkaképtelen lesz, aki ezután bármilyen áron, de könnyen akar élni és így elzüllik — prostituálódik.

Mi — fejezi be igen érdekes előadását Németh Péter dr. — közelről szemléljük ezeknek a szerencsétlen gyermekeknek pusztulását. Tudjuk, hogy csak azért mennek tönkre, mert *szüleik gyermekeik kizsákmányolt idegeivel akarnak pénzt szerezni*. Mi tovább folytatjuk a harcot a gyermekszínészet ellen. Reméljük, rövidesen megszűnik az az áldatlan lehetőség, hogy morális felelősség nélküli anyák és apák újabb és újabb gyermekeket áldozhassanak a színpad számukra pusztító oltárán.

Kökény Ilona A DÉLIBÁB „FOTOGRAFUSA” LETT

A legújabb szenvedély a fotografálás, ez kétségtelen. *Ma már mindenki fotografál.* (Talán csak éppen a fotografusok nem.) Fotografál a bankhivatalnok, a diák, a felsőbb leányiskolás, az újságíró, a tanár. Mindenki amatőrsködik. Ez a szenvedély is, mint annyi más, persze Amerikából jött át hozzánk. Ott már évek óta úzik ezt a legújabb sportot, nálunk csak most vált divattá . . . , de aztán valóban divat lett . . .

Szokolay Olyi
Abbaziában

A színészek közül már egy sereg szenvedélyes fotografust ismerünk, ezek közül elsősorban *Abonyi Gézát* és *Fehér Gyulát*, akik már tekintélyes multra tekintenek vissza, de a színésznőket még eddig megkímélte ez a szenvedély. Most aztán rátaláltunk az első fotografus színésznőre, *Kökény Ilona* személyében.

De erről már maga a kitudó művész így meséli:

— Ott kezdődik a dolog, hogy kaptam ajándékba Amerikából egy fényképezőgépet. Már régi vágyam volt fotografálni, de ahhoz, hogy én magam vegyek egy fényképező masinát, nem volt meg az energiám. Egy színésznő, akit hivatásánál fogva annyit fotografálnak, bizonyos nosztalgiával

viseltetik a fotografáló masina iránt. Meg aztán mit magyarázzam azt az ungt ismert dolgot, hogy milyen kedves dolog az, ha az ember utazás közben megörökíti azokat a tájakat, ahol jól érezte magát?

A premiérem Abbaziában volt, ahova magammal vittem a fényképezőgépet. *Nem tanított senki sem fotografálni*, de legalább harminc szakkönyvet elolvastam, úgyhogy *valóságos tanár lettem már az összes fényképező tudományokban.*

Az első felvételemnek modellje kedves és kitudó kollégám, *Szokolay Olyi* volt. Mondanom sem kell, hogy mind a ketten nagyon drukoltunk. *Ő talán még jobban, mint én.* De hála Istennek, sikerült a kép, amint azt a *Délibáb* olvasói is láthatják. Szokolay után jöttek az összes ismerősök és ismeretlenek s amikor már kifogytam a személyekből, jöttek a természeti dolgok: tenger, sétány, hotel stb. Közben azt vettem észre, hogy ez a sport a világ legdrágább szenvedélye. *A Riviérán remekül nyaralhattam volna abból a pénzből, amit eddig elfotografáltam.* Mondanom sem kell, hogy rengeteg „kuncsaftom” van, akik arra reflektálnak, hogy lefényképezzem őket s aztán életnagyságra nagyítva, a képpel megajándékozom őket.

De mindezek dacára *szeretek fotografálni* és nem hagyom abba ezt a szép sportot.

Kökény Ilona fényképeit elsősorban a *Délibábnak* juttatta. A képek tetszetek a szerkesztőségben olyannyira, hogy — *megbízást kapott* őlünk *színházi fotografálásra.* A feladat az volt, hogy fényképezzen *Kökény* azon a próbán, amelyen most részt vett. *Kökény* a megbízásnak eleget tett s mint a mellékelt képek mutatják, fotóriporternek is elsőrangú.

B. J.

Dayka Margit és Kovács Károly

Szekely Lujza és Lajos Lajos

a Belvárosi Színház Fodor-vígjátékának próbáján (Kökény Ilona felvételei)

Az első magyar revü*

Az egész világon ünneplik a revü úttörőit. Ebből a kétségtelenül illusztris névsorból mindezekig kifejejtették azonban *Rajna Ferenc* szerkesztő urat, akit bátran nevezhetünk a magyar revü megreemtőjének.

Rajna Ferenc

A *Délibáb* munkatársa most megszólaltatja a *Pester Lloyd* népszerű színházi szerkesztőjét, aki ezt meséli az első magyar revü előadásáról.

— Nagyon régen volt az, kérem! — mondja *Rajna Ferenc* — 1905-ben *Thaly Kálmán*, a függetlenségi párt akkori híres elnöke inspirált az első magyar revü megírására. A *Magyar Színház* válságos helyzetben volt.

Belátták, hogy a közönség közönyét újszerű műfajjal lehet megfőzni. Benyújtottam az „*Exlex*” című politikai revümet. A színház kapukaport rajta. Magam sem hittem, hogy olyan óriási sikere lesz. Remek színészek vették a kezükbe, kitűnő rendező irányította őket

és *Heltai Jenő* írta a verseket. *Szirmay Albert* is írt bele daltétét. Ez volt *Szirmay* első komoly sikere. Innen kezdődött a karrierje. Maga a revü különben arról szólt, hogy ripacs színészek éjjeleznek a Fásor padjain. Politizálnak. Mint akkor mindenki. Tanácskoznak, hogyan lehetne megmenteni a hazát. Egy híres politikus sétál el előttük: *Thaly Kálmán*. Hangosan gondolkodik. A színészek lesik minden szavát. Elhatározzák, hogy ők bizony minden úton-módon megmentik a hazát. És imádkoznak a csodálatos esőért, amely megáztatja Budapestet és amelytől a sok kis ember megnő és komolyabb lesz utána.

A második kép aztán csupa kis iskolásfiút és iskoláslányt hozott a színpadra. Iskolatáskával a hátukon ugrándoznak ott és énekelik *Heltai Jenő* és *Szirmay Albert* azóta híres dalát, hogy

„Kicsiny, kicsiny, kicsiny, kicsiny
Kicsiny vagyok én meg ő,
De megnövök én meg ő,
S miénk lesz a szép jövő”.

A kis diákok között ott táncolt gyerekek felöltözve *Tollagi Adolf* és *Kornai Berta*. A közönség majd leszedte őket a színpadról. Aztán jött az égi eső, amitől a kisemberek mind megnöttek. Hatalmas falábakon álltak. Körülbelül egy emelet magasságban. Nagy munka volt, míg a színészeket megantóltam ezeken a falábakon járni. Valóságos akrobata mutatvány volt. Rézdrótot húztunk a színpadon végig, hogyha valamelyik mégis el talál esni, ne a nézőtérre pottyanjon. Ebben a képben is játszott *Kornai Berta*, *Szentgyörgyi Lenke*, *Sziklai Kornél* és *Tollagi Adolf*. A harmadik kép tüntetést vitt színpadra. Jöttek a lovasrendőrök, természetesen a legcsinosabb nők játszották őket. Gyönyörű uniformisban kasirozott lovakon vágattak a tüntetők közé. A tüntetők szintén hölgyek voltak. Jogász kosztümben. Szürke cilinderral, szürke redingottal és nadrág helyett feszes csíkos trikó tapadt a lábszárakra. Ezeket *Milano*

Az „*Exlex*” egyik jelenete

Ötösjogat az „Exlex”-ben

ből hozattuk a hölgyeknek. Egy szabályos lovasattakot vittünk színre ebben a képben.

A legnagyobb hatása annak a képnek volt, mikor a szobrok ülést tartottak a Városligetben. A város minden részéről összesereglettek a szobrok. Ott volt Kossuth Lajos, Deák Ferenc, Petőfi, Zrinyi Miklós, Rákóczi, Jókai, Bethlen Gábor, József nádor, Széchenyi István, Eötvös József és Baross Gábor. A szobrok mind előadták panaszukat. Többek között József nádor arról panaszkodott, hogy miért állították őt háttal a Fürdő uccának, ő most sohasem láthatja, mikor az unokái sétálni mennek. Petőfi is elszírta a panaszait. Kérte, hogy változtassanak a helyzetén, mert ő már igazán nem bírja sokáig kezét az ég felé tartani, a jobbkarja már így is reumát kapott. Mikor már egyéni bajaikat mind elszírták, megjelent előttük egy zsidó hordár maszkjában Sziklai Kormél. Üzenetet hozott Arany Jánostól, aki arra kéri a kongresszus tagjait, hogy nézzék el neki távolmaradását, de ő legnagyobb sajnálatára nem tud részt venni a tárgyalásokon. Az ezt követő politikai tanácskozáson Deák Ferenc elnökölt. Hosszas viták és felszólalások után, végre Deák Ferenc indítványát fogadják el a haza megmentésére. Nincs más hátra, mint hogy felmenjen egy deputáció a Jó Istenhez és megkérje, vegye kezébe ő a magyarok sorsát, mert csak ő képes segíteni a sorsukon. A szobrok valamennyien lelkesednek Deák Ferenc bölcsességén, de előáll a másik nagy kérdés: ki legyen a deputáció vezetője? Senki sem meri vállalni ezt a nehéz feladatot. Ekkor a háttérben feltűnik Erzsébet királyné hófehér márványszobra. Méltóságteljes lépésekkel közeledik a bronz-

kosztümös haza nagyjai felé. A nagy megilletődéstől először Kossuth tér magához. Térdre borul a királyné előtt, úgy kéri, hogy vállalja magára ezt a nehéz szerepet, adja elő a magyar nép kérését a Jó Istennek. Erzsébet királyné teljesíti kívánságukat, fáklyát ragad, a menet élére áll és elvezeti őket az Isten színe elé.

Az utolsó képben aztán a boldog, békés, megelégedett Magyarországot elevenítettük meg a színpadon.

Volt ebben a revűben sok-sok látványos. Verebek és galambok képében táncoltak a szép színésznők. Volt balett, volt szólótánc, volt kórus, volt ének. És nagy-nagy pompával állították ki a színpadot. A Magyar Színház hosszú időre biztosította a telt házat.

Ennyit mond Rajna szerkesztő úr. Mi még hozzátehetjük, amit ő elhallgatott, hogy Rajna Ferenc volt az, akinek a „Hajduk hadnagya” és az „Asszonyregiment” című darabja az ezres széria jegyében folyt le. Ő az Exlex bemutatójával megalkotta az első magyar revűt és útnak indította Szirmay Albert karrierjét.

Az „Exlex” galambjai

Szűcs Erzsi, a Belvárosi Színház volt tagja,

Szűcs Erzsi

aki a múlt héten öngyilkosságot kísérelt meg s megmérgezte magát. A fiatal színésznő azért akart megválni az élettől, mert nem kapott sehol szerepét. A gyors orvosi segítség azonban megmentette az életnek.

Az ember és a kutya

Tihany, szeptember végén.

Gyönyörű az ősz a Balatonon! Ahogy az orkánná erősödő szél csikokra szaggatja a máskor tükörsima tó most tarajos hátát, felejthetetlen látvány ez. A partokon mégis alig egy-két ember lézeng, kevesen akadnak, akik vastag felöltőbe burkolózva bámulják a tó és az ősz találkozásának ragyogó panorámáját. A tihanyi móló kőkorlátjára támaszkodva őszbecsavarodott fejű, természetes férfi nézi a vizet. Nézi órákig — mozdulatlanul. Mellette farkaskutya hasal a tömeggé sűrűsödött, hulló őszi falevélben.

Mint két szobor, olyan ez a két élőlény: az ember és a kutya.

Nagysokára megmozdul a férfi. Fütttyent egyet a kutyájának, rá is szól:

— *Trisztán!* — és már mennek is.

Senki sem ismeri, senki nem köszönti — csak megy, fáradt léptekkel, egyenesen előre az úton, amelyet levélszőnyeg borít, míg becsukódik mögötte a villa kertjének rácsos kapuja.

És megismerem: *Leuer* Hubert, a világhírű operaénekes, aki feleségének néhány hónappal ezelőtt bekövetkezett tragikus halálát jött ide felejtetni, a *Sámy-család* ősi, tihanyi kúriájába...

*

Délután a kertben. A terebélyes nagy diófa alatt *gyerekkocsi* alumínium vázán csillan meg a nap. A kocsiiban gügyögő apróság, csöppnyi emberpalánta tapsikál, *Hildegard* ő, *Leuer* Hildegard, aki nem tudja, hogy is tudná, hogy

világrajötte az anyja életét követelte áldozatul.

Mellette egy nagy karosszékben *Leuer* Hubert ül és figyel a gyerek minden mozdulatát. Ha itt van a kertben a gyerek és nem alszik odafenn a szobájában, az apa egy pillanatra sem mozdul el mellőle. Na és természetesen a kutya sem.

Leuer Hubert és *Trisztán* együtt őrzik *Hildegard*ot...

Nem akar intervjút adni. Csak nagy rábeszélésre hajlandó terveiről nyilatkozni.

— Istenem, tervek! — mondta csöndesen. — Azok csak voltak! Amíg élt a feleségem. Ővele terveztük, hogy Amerikába megyünk az ősszel. Már le is voltam kötve egy turnéra, most persze lemondtam. Semmi kedvem elmenni...

— Pesten az a hír terjedt el — vetem közbe, — hogy *hosszú időre vissza akar vonulni a színpadtól*...

— *Hát ez nem egészen így van* — válaszolja. — Annyi bizonyos, hogy *jóval kevesebbet fogok az idén szerepelni*. Külföldi vendégszereplések közül csak azokat abszolválom, amelyeket feltétlenül muszáj. Így október elején fellépek Berlinben, Breslauban és Leipzigben. Legszívesebben itte sem mennék el,

a gyerektől oly nehéz elszakadni...

Hildegard, mintha értené, hogy róla van szó, örömeiben talán egy pillangó vagy a levegőben úszó ökörnyal látára — felsikolt. Egyszerre ugrik a kocsihoz az apa — és *Trisztán*. *Leuer* Hubert őszbevegülő fejét odafúrja a párnák közé, a csöppség rózsaszín arcoeskája mellé és becézi, babusgatja. Azután nagysokára újra visszaül a helyére, de a szeme már tele könnyel:

— Csak az anyját tudnám néki visszaadni! — sóhajtja, — hogy fog ez felnőni anya nélkül!

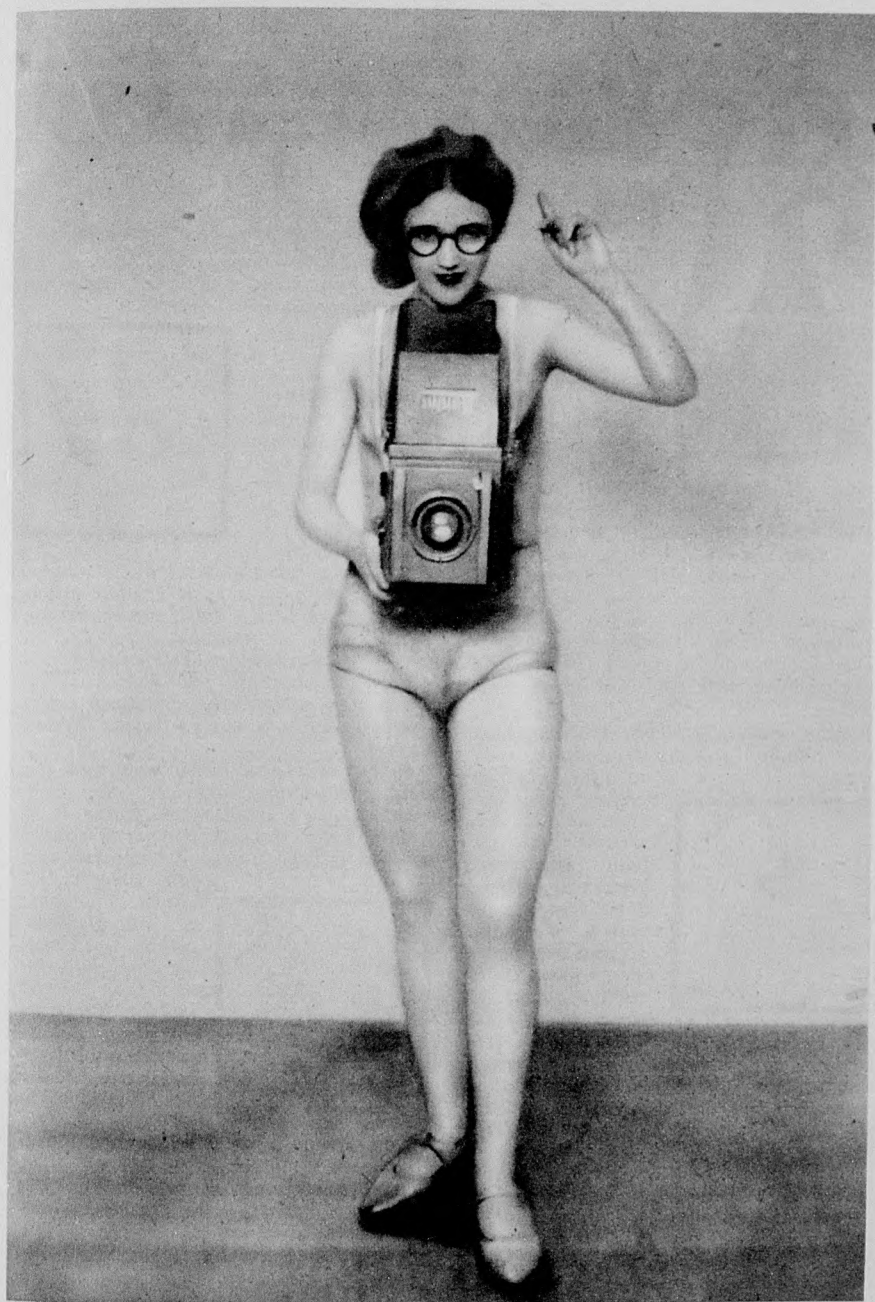
A további beszélgetés során lassanként az is kiderül, hogy *Leuer* Huberttel az elkövetkező szezónban a pesti Operaház színpadán is találkozhatunk majd.

Egyszer végigéneklí a Ringet.

Ezt megteheti, hiszen a Wagner-melódiák fenségét a fájdalom csak szebbé nemesíti.

Este megint csak ott a férfi és a kutya a tó partján. Nézik a vizet, amely már elcsendesedett és szelíden ringatja a csillagok tükörképét...

(*ádám.*)

„Barátságos arcot kérek!” (Fotó Tóth Margit)

amint látja, elegendő leszünk igéretünknek és ezentúl hetenként egyszer elkísérhet ulainkon. Ma végre, először életében, alkalma lesz végignézni egy főpróbát. Mit kérdez? Hogy ez milyen színház? Nagyon jó, hát még ezt sem tudja? A Magyar Színház, ahol ma van a főpróbája Földes Imre „A világ könyvelője” című darabjának. Miii? Azt mondja, hogy a „Világ”-ot már régen betiltották és így helyesebb volna, ha jogutódjáról a „Magyar Hírlap” könyvelőjének neveznék el a darabot? Ha még egy ilyen rossz viccet mond, nem engedjük be a nézőtérre.

Kezét csókoljuk! Ez nem magának szólt, hanem Honthy Hannának, aki ott a büfé előtt beszélget Simon Maresával. A művésznőt most sokáig nem fogja látni sem színpadon, sem Budapesten. Honthy Hanna ugyanis most megy nyaralni, tekintettel arra, hogy egész nyáron játszott. A művész nő persze összeköti a kellemest a hasznossal, amennyiben először Reichenhallba megy több heti pihenőre, majd Berlinbe utazik. Hogy mi ebben a hasznos? Nagy titokban megsúghatjuk magának, hogy

Honthy a németek fővárosában az egyik beszélőfilm-gyárral tárgyal, amelynek eredménye úgyszólván nem kétséges.

Na menjünk be a nézőtérre. Látja, az az úr ott Galetta Ferenc, aki viszont most tért haza Berlinből. Galetta közel

ötven dall énekelt be a gramofónba. Ez az első eset, hogy a népszerű bonviván gramofónon stúdióban szerepelt. Rövidesen ő is

itthagya Pestet, mert az egyik berlini színházhoz szerződött le egy operettszerep eljátszására.

Igaza van, érthetetlen, hogy ezt a színészt miért hanyagolják el annyira a pesti színházigazgatók. Azt mondja, azért, mert hangja van? Lehet, de mindenesetre furcsa, hogy most, amikor a „Lili bárónő”-t a Városi Színházban felújítják, nélküle játsszák ezt az operettet, amelynek sikere összejórnt Péchy Erzsi és Galetta Ferenc nevére.

Psz! Hát nem látja, hogy már jelent a jüggöny. Egész jól indul ez a darab, úgy-e? Tehetséges ember ez a Földes Imre, de semmiben sem marad mögötte Gellért Lajos. Nézzem csak fel

oda, abba a páholyba. Az a hölgy ott, aki most lépett be, Gál Franciska. Hiába, mint néző is, mindig elkésik. Híres arról, hogy sokáig szeret aludni és mégis a mult héten hajnalban kelt fel. Egy ismerős család hívta meg a művésznőt vidéki birtokukra vadászni, amelyet bizony sokkal korábban szoktak megkezdeni, mint egy főpróbát. A művész nő hallatlanul izgatott volt, mert életében először vett részt vadászaton. Az indulást egy pillanattal sem késte el és

olyan szerencés volt, hogy a vadászaton egy hatalmas szarvast ejtett el.

Maga persze azt szeretné tudni, hogy ez alkalommal nem volt-e valami afférja Gál Franciskának. Megnyugtathatjuk, a művésznő a szarvason kívül senkit sem bántott. Na, de most már igazán figyeljen.

Nagyon esalódik, ha azt hiszi, hogy minden kép után egy történetet fogunk mesélni magának, hiszen az legalább tízenégy darab volna. Ezentúl csak olyan színházba visszük el, ahol nincs forgószínpad és szabályos három felvonást mutatnak be. Észrevette különben, hogy Vadnai László milyen éber figyelemmel kíséri az előadást? Nem éppen azért mintha a figyelés rekordját akarná felállítani, hanem mert remél. Legutóbb az egyik újdonság főpróbáján is ott ült Vadnai és a második felvonás után

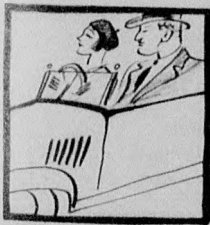

sürgősen felhívták a színház irodájába. Megkérdezték tőle, hogy a másnapi premiérig át tudná-e javítani a darabot humor szempontjából. Vadnai vállalkozott a dologra és estétől reggelig dolgozott a színdarabon. Egész sereg új viccet írt a darabba, ami úgy látszik nagyon letezhettek a színház direktorának, mert amikor átvoltasza a kikorrigált példányt, így kiáltott fel: „Wunderbar!”

Ezért a munkáért különben kétezer pengőt kapott Vadnai László,

ami nem megvetendő összeg, még a maga számára sem. Azóta lett ilyen nagy figyelmű Vadnai Lászlóból.

Hát bizony alaposan kiforogtuk magunkat ebben a felvonásban, úgyhogy ránk fér egy kis levegőzés, amíg megkezdik a másodikikat. Szervusz! Ne ijedezzen, nem magától búcsúztunk, csak Kertész Gábort üdvözlünk. Mit motyog? Hogy mihelyt Kertész, mingyárt bonviván? És mihelyt bonviván, mingyárt Kertész?! Ne esindíjon rossz vicceket a barátainkról, mert meggyűtik a hafa azzal a hölgygel ott. Ez a szőkehajú asszony

vérbeli francia nő, aki néhány héttel ezelőtt megismerkedett a Városi Színház fiatal bonvivánjával, amikor az Párizsban filmezett. Amikor Kertész Gábornak vissza kellett térni Pestre, érzékeny búcsút vettek és a bonviván bizony fájó szívvel vette tudomásul, hogy vége a párizsi szép napoknak.

Alighogy megérkezett pesti lakására, megszólalt a telefon és a legnagyobb meglepetésére, párizsi nőismerőse hangját hallotta.

Azóta folyton együtt láthatja őket egy hatalmas gyönyörű aulón, amelynek párizsi rendszáma van. Irja fel és érdeklődjön meg az autónyilvántartó hivatalban, hogy ki a szép tulajdonos, mert mi, sajnos, nem árulhatjuk el a nevét.

Mi az, már cseppetnek a következő felvonásra? Ugy látszik, itt rövidebbek a szünetek, mint a felvonások. Most nyugodtan beszélhetünk, ez a jelenet elég zajos. Hogy Némethy Ella is itt van, eszünkbe jut, hogy az Operaház kiváló énekesnője hosszabb időre íthagyja Pestet. A művésznőt olyan meglisztellelés érte, amely eddig nem ért magyar operanékesnőt.

A római és a milánói operaházak vezetősége ugyanis meghívta Némethy Ellát hosszabb vendégszeplésre.

Mindkét helyen a Ringel fogja énekelni, amelyre olyan lázas izgalommal készül, mintha most szerepelne először Wagner Richárd alkotásaiban. Nézzé fiatalember, ne örüljön, mert nem a darab miatt pisszegnek itt körülöttünk, hanem azért, mert mi beszélgetünk. Tehát hallgassunk.

Ugy látom, maga jobban örül a szünetnek, mint a felvonásoknak. Hát tesszünk a beszélgetéssel, mert majd megint hallgathatunk. Látom az arcán, azt szeretné tudni, hogy miért olyan szomorú ott Lakos Tibor, az ismert jazz-énekes. Moesányi és Lakos a múltkor autókirándulásra voltak, amely, mint ahogy az ma már divat, balesettel végződött. Az autójuk összeütközött egy másik kocsival és úgy ők, mint Lakosné, kirepültek az

autóból. Mocsányi és Lakos néhány karcolás árán szabadultak,

az alig pár hónapos asszonyka azonban súlyosan megsebesült az arán.

Lakosnét azonnal Berlinbe szállították, ahol most már hál Istennek, túl van minden komolyabb veszélyen.

Férjének azonban a baleset ellenére is Pestre kellett jönni, mert Mocsányival együtt így kötöttek megállapodást egy erdélyi és bukaresti turnéra, amelyre néhány hét múlva fognak elindulni. A turné tagjai rajtuk kívül Szász Ila, Vidor Feriké és Érczkövi László lesz. Na tessék! Már megint nem beszélgethetünk.

Ehhez a rövid felvonáshoz egy rövid hír illik. A múlt szezonban két társulat működött Kassán. Az egyik Iván Sándor magyar társulata, a másik a szlovák operatársulat. Ez utóbbi az idén részvét-

lenség miatt nem tart előadást. A szlovák operatársulat szubvenciójának felét ebben az évben Iván Sándor kapja.

Most aztán igazán nem érünk rá beszélni, mert meg kell kezdenünk az offenzívát a ruhatár ellen. De várjon csak, bemutatjuk magának Vig Miklós urat, a Magyar Színház titkárát. Neki köszönheti, hogy ilyen jó helyen ült. Vele lőrtént meg különben a minap, hogy felkerestük őt az irodájában. Majd egy órahosszal ültünk nála, amikor végre kijelentettük, hogy most már igazán megyünk, mert nem akarjuk tovább feltartani.

— O, dehogyan — szabadkozott Vig Miklós — feltartásról szó sincs! Sőt örülök, hogy végre egy kis dolgom akadt.

Azt már nem, édes egy Skótom. Az uccán nem megyünk együtt. Hogy mi merre megyünk? Pont az ellenkező irányban. Na, Isten megáldja!

Ne bántsuk egymást

Megnyitlak a színiiskolák!

A színinövendék
Jár már iskolába,
S a színpad látától
Még egészen kába!...

Sok szépet tanulgat
Beszél, szaval... dalol
Vélnél az opera
Várja már valahol...

Biztos a Nemzeti
Cyranoja léssen,
E szerephez bár még
Csak az orra készen...

Bámulója lévén
Eme szörnyű orrnak,
Kérdem: Rokona ön
„Velencei Mórna”?...

Szól az ifjú zseni
Komolyabban mint én,
Ama „Velencei”
Veisznak hívták szintén?...

Őszi dal!

Itt van az ős és nyit újra
Minden színház énekem,
Éppen e megnyitásokról
Zengem el az énekem...

Kiülök az első sorban,
Ott pukkadok szeretszél,
S hallgatom az újabb tervek
Tömegének lágy nesztét...

Hallgatom a panaszokat,
Ki hol nyaralt? Te nagy ég...
Nincs kedvezmény a színházban,
A két szemem könnyben ég!...

Sári, Mári, Klári... vége...
Ne is vegyétek zokon...
Vége itt a kedvezménynek
Nem „műlvez” a rokon!...

Mi lesz itt a publikummal?...
Nincs ingyenyjegy... jaj de kár...
Több ezáltal a fizető
Aki majd színházba jár?...

A SZEREP

írta

Segesdy László

Primadonnák és bonvivánok,
Szubrettek, kis növendéklányok,
Kevesek s ismerellenek —
Mind-mind, akik a színen élnek,
Játszanak, égnék és remélnék:
Mindenük csak a jó szerep.

Legyen pár lap vagy egy kötetnyi,
Mennyi remény van benne, mennyi —
Sikerkiltás, tisztelet.
Urinők és a demimondok,
Házmesterlányok, masamódok,
Minden álma egy kis szerep.

Az élet színpadán ha játszunk,
Itt is csak épp komédiázunk,
Mert nincs ma jóság, szeretet.
S azért vágyunk a színre mégis,
Hogy ránk ragyogjon a nagy ég is,
És kapjunk egy jobb szerepet.

szlovák
élet eb-
t.
rá be-
offen-
csak,
s urát,

arjuk

Vig
Sőt
kadt.
Az
mi
kező

B.

Kis tabáni cukrászdában...

(Tangó romantique)

Szövegét írta és zenéjét szerzelte: **Barna Pál**

Words & music by

Barna Pál.

Tempo di Tango Argentino.

Piano

f *ff* *pp*

Szép ta-va-szi, nap-su-ga-ras i-dő, I-lyenkor a fő Egy kis ka-land.
 Am-de to-va-szál a cso-da ta-vaaz És jön a panas, Oh jaj ne-künk.

mf

Bol-do-gan fut fi-u a lány u-tán, „Meghallgat ta-lán Egy kis ga-lamb?”
 „Nem tud u-jat hoz-ni szi-ve-m a nyár, Igy o-lyan si-vár Az é-le-tünk.”

Halkan su-gott szó, his cso-kor vi-rág,
 E-lég a csók, oly messze van Ta-bán, Vél-ük ka-cag az e-gész vi-lág,
 Mért is jár-jak ott a vén Bu-dán?

Copyright 1930 by Rezsavölgyi and Co, Budapest.
 Copyright 1930 by P. Barna, Budapest

R. 6 I. 5173.

Vi-gan pen-dül kis szívünkben a hur, — Ha rákezd da-lá-ra az ur oly huncu-tul:
Már nem muzi-kál szí-vük-ben a hur, — Ha rákezd da-lá-ra az ur oly hanga-gul:

REFRAIN.

Kis ta-bá-ni cuk-rász-dá-ba — Ma es-te a vén Bu-dán,

pf

Féngolc u-tán vagy ko-ráb-ban — Jöjj el ok-vet-len, ba-bám.

Mel-let-tem fűsz, kré-mest e-szel, — Is-te-nem de é-des leszel!

Kis ta-bá-ni cuk-rász-dá-ba, — O-da-át a vén Bu-dán. dán.

1. 2. *sf pp*

Az én hetem

IRJA
KARDOS ISTVÁN

Péntek

26

Ciprián

Hogy a Délibáb olvasóközönségének fogalma legyen arról a munkáról, amely a színház függönye mögött folyik, mi alatt a darab napvilágot lát, ideiktatom a Csodabár úgynevezett munkatervét, amelyet *Sébessyén* Dezső igazgató, *Herczeg* Géza szerző és *Szabolcs* Ernő főrendező dolgozott ki.

A Csodabár munkaterve ezt mondja:

Augusztus 25, 26, 27, 28: a szöveg szükséges javításait, pótlásait és átírásait kell megcsinálni és kiszerepeztetni.

Augusztus 25, 26, 27, 28: délelőtti ének- és táncpróbák:

Augusztus 29 és 30. délelőtti ének- és táncpróbák.

Augusztus 31. délelőtti 11-től délután 6-ig rendelkező próba zongorával.

Szeptember 1. hétfő, 2. kedd, 3. szerda, 4. csütörtök, 5. péntek, 6. szombat, reggel 8-tól déli 2-ig ének- és táncpróbák, Fejes és partnerei, délután 3-tól 9-ig emléképróbák zongorával.

Szeptember 5. és 6-án délelőtti zenejavító próbák, délután emléképróbák.

Szeptember 8, 9, 10, 11: teljes próbák zongorával. Egész nap.

Szeptember 12, 13, 14, 15, 16, 17: hat teljes próba egész nap zenekarral.

Szeptember 17. este házfőpróba.

Szeptember 19-én este nyilvános főpróba.

Szeptember 20-án premiér. A Csodabár bemutatója.

Szombat

27

Kozma

Molnár Ferencről köz tudomású, hogy nemcsak nagyszerű író, kiváló ismerője a színpadtechnikának, hanem pompás-szemű rendező is, sőt kiváló színész.

Molnár a maga darabjainak valamennyi szerepét tudja kívülről és a próbákon valamennyi szerepét eljátszsa vagy úgy mondjam, előjátssza. Mindegy neki, főszerep vagy kis szerep, női szerep, férfi szerep,

egyformán elpróbálja és egyformán kifűn mindegyikben. Most a Vígszín házban készülnek „A jó tündér” című darabjára. Molnár Ferenc hát újból rendező lett, sőt, nemcsak rendező, hanem Góth rendezése mellett színész is, aki „A jó tündér” valamennyi szerepét előjátssza.

Ma, szombaton délelőtt Molnár hogyan nem, félórát késett a próba megkezdésétől, mire valaki megjegyezte:

— Most úgy látszik, Gaál Franciska szerepét játssza.

*

Vasárnap

28

Venecl

Vadnay László, a fiatal vígjátéktíró nemrégiben Berlinben járt, ahol össetalálkozott Szőke Szakállal, a Berlinben játszó jókedvű magyar színész-szel, akinek — amint a

Berlinből Pestre érkező hírek mondják, — igen nagy sikere van a német fővárosban.

Szőke Szakáll odaát Berlinben már lakást vett, autót tart, szóval teljesen berendezkedett az új élethez.

A búcsúzásnál Vadnay megkérdezte:

— Mit mondjak az otthoniaknak?

— Mesélj, amit csak tudsz — felelt mosolyogva Szőke, — mondd, hogy palotám van, villám van, amely kacsalábon jár, arany a teteje és mézeskalács a fala, promenclicukor az ablaka és mondd, hogy olyan autóm van, amely négyoszobás. Van benne hálószoba ágygal, úriszoba, szalón, ebédlő és még sok minden, ami nem volt a világon.

Vadnay szorgalmasan mesélgetett idehaza Szőke Szakáll kincseiről, míg azután ma sürgőnyt kapott, amelyben Szőke Szakáll ezeket üzeni:

Néhány nap múlva Budapestre érkezem autóval. Most már kezdhetsz a kocsimról lassan — igazakat beszélni.

*

Hétfő

29

Mihály

Hétfő... A mi színésznünk is, kinek nevét nem akarom elárulni, elmondhatja, hogy ez a hét rosszul kezdődik, amennyiben szállodai szobájába ma reggel beállított két végrehajtó azzal, hogy tartozásai fejében lefoglalják összes található ingóságait. A művész nem volt odahaza, lent ült a kávéházban egyik barátjával, ezért a kellemetlen látogató érkezésekor felhívták őt a lakásba.

A művész nem jött egyedül, felhozta magával a barátját is, akivel alighogy megérkezett, már is konstaltálhatta, hogy a végrehajtó urak munkához láttak.

— Elsősorban ezeket a kabátokat lefoglaljuk — szóltak a komoly hatósági urak.

A művésszel együtt érkezett cimbora segíteni akart valahogy barátján és ezért megszólalt:

— Kérném, az az egyik kabát az enyém.

— Melyik? — kérdezi a végrehajtó.

— Az a kék ott.

A végrehajtó chmosolyodik.

— Itt azt hiszem, valami tévedés van, kérem.

— Miért — szól indignálódva a jószerű barát.

— Mert az a kabát — az enyém.

*

Kedd

30

Jeromos

Valamikor egykori vicclapjainkban a megtörtént esetnek biztos ezt a címet adta volna a szerkesztő:

„Elszólta magát.”

Történt ugyanis tegnap este, hogy a nem igen látogatott színház nézőterén helyet foglalt egy úr, az igazgató régi ismerőse.

A direktor nem volt rest, odament régi cimborájához és e szavakkal üdvözölte:

— Hol jársz erre, ahol a — madár sem jár.

☞

*

Szerda

1

Remig

A Hamlet-nak, a szerencsétlen sorsú dán királyfi történetének felújítására készülnek a Nemzeti Színházban. Ebből az alkalomból nem érdektelen egy kis megemlékezés a régi Hamletekről. Ime:

A Hamlet bemutatója 1603-ban

volt Londonban a *Globe-Theatre*-ben, Shakespeare színházában. A címszerepet *Burbadge*, korának legjelesebb színésze játszotta. A színész kitűnő volt, de majdnem olyan kerek, mint a földgolyó. Akkoriban ő volt Angliának legkövérebbre meghízott állampolgára. Az ő figurája miatt került bele a darabba ez a mondat:

— A mi fiunk győz — mondja a királyné.

— Tikkad, mert kövér — szóla a király.

Hamlet atyjának szellemét maga Shakespeare játszotta.

A Hamlet Budapesten a Nemzeti Színházon kívül színre került még a Magyar Színház színpadán is, ahol Hamlet szerepét Törzs Jenő alakította és a Renaissance Színház színpadán, ahol Hamlet Somlay Artur volt.

*

Csütörtök

2

Órangyal

Népszerűséget nem lehet csinálni. A népszerűség sohasem lehet olyan, mint a luftballon, hogy egyik percről a másikra felfújhatjuk. Szerződhet sz kedves művészem,

kedves művésznőm ide, meg oda, ha a közönség úgy találja, hogy arra nem vagy méltó, nem ülhet sz fel a népszerűség főbortrónusára.

Ma villamoson utazom, a villamos közönsége izeg-mozog, néz jobbra a sarok felé és az ismerők egymás fülébe súgnak óvatosan, finoman, hogy ne hallja senki, főként ne hallja az, aki ott ül a sarokban és most váltott éppen úgynevezett egyenes jegyet, amely tudvalevően a Boráros térig szól.

Egyszerre az állóhelyek felől valaki odatolakszik a sarok utasához. Most az érdeklődés minden sugara erretájt irányul. Az illetőnek kis csokor van a kezében. Kislány, most jöhet az iskolából, mert könyvek vannak a hóna alatt. Odaér az utashoz:

— Kezét esőkolom, tessék elfogadni ezt a kis csokrot.

A villamosarok lakója mosolyog meghatottan és átveszi a csokrot.

— Hogy hívnak kislányom? — kérdezi, de feleletet már nem kap, mert a villamos a Baross utcához ért és a kislány a vezető ajtaját kinyitva, leugrik a kocsiról.

Kis csokorral a kezében a Boráros téren ő is leszáll. A villamos utasai összesúgnak:

— Berky Lili.

A SZÍNHÁZ ÉBRED.

IRTA SZINI *GYULA*

Egyik legkiválóbb színművészünkkel ke-
restem a színházban, ahol most játszik.
Zsebóráim félrevezelt, én már este hétkor
ott ültem a színház balszelyosóján, holott
az előadás csak nyolckor kezdődik. De
nem bánlam meg a hosszú várakozási
időt. Olyan színjátékban volt részem,
amilyenhez a néző soha vagy legalább
is a legtrikább esetben jut...

Hogyan ébred a színház, ez a lünderi
álmváros életre? Ezt láttam és ezt akarom
most följegyezni.

Negyed nyolc. A folyosó, ahonnan a
nézőtérre vivő ajtók nyílnak, egészen
homályos, csak néhány gyér villanyfény
világít. A színházi portás lassan jön-
megy. Színművész barátom felől érdeklődöm
nála.

— Ott az öltözője — mutatja a portás
az ablakot, amely emeletnyi magasságban
épp e folyosóra nyílik. Egyébként az
egyetlen öltöző ez, amelynek ablaka van
a közönség folyosójára. Sötét az ablak,
tehát a színművész még nincs itt. Leülök a
homályos folyosó egyik szölyéjébe, épp a
büfé hosszú cukrászdai asztalával szem-
ben és várok.

Két tűzoltó. Sisakkal, folszereléssel.
Komolyak, nyugodtak. Minden lyukba
bekukkantanak. A sötét nézőteret vizs-
gálják. Nem piroslik-e valahol a vesze-
delem? Van ebben a higgadt, körül-
tekintő sötétjében valami ijesztő, vér-
fagyasztó!

Most kigyullad egy villany a büfé
fölött. Megjelent a cukrászkisasszony.
Rendes. AUFVERTEREKEL, DOBOZOKAT, POHA-
RAKAT RAK KI. Sorra kerülnek az enni-
innivalók, amiket a szünetben meg fog
rohmozni a közönség.

Egy másik villany gyűl ki. Az egyik
oldal-ruhatár keretnyílásában, amely ide
nyílik. A pult mögött két kisasszony
fehér pártával!, fehér kötővel. Mögöttük
az üres fogasok.

Egy harmadik villany a folyosó ellen-
kező végén csillan föl. Piroskabátos jegy-
szedő. A toalettes asszony. A toalettes
asszony kisleánya, tizenhárom éves
fruska, bolondul a színházért és boldog,
ha valamely színművész bácsi vagy színmű-
vésznő megsimogatja szőszke haját.

Ébred, lassan ébred a színház álom-

világa. Minthogy ez a folyosó az emeleti
színművész-öltözőkhöz visz, elvonulnak előt-
tem mindazok, akiknek hátul, a kulisszák
világában van dolguk.

Egy öltöztető. A színházi fodrász.
A kellékes. Egy színházi szabó. Megint
egy öltöztető. A sügő. Egy fodrásznő.
A fövilágosító. Egy rendőr. (A szin-
padí munkások, kulisszatolatók nem
erre járnak be, hanem az udvar felől
való részén.)

Fél nyolc. Egyre több lámpa gyűl ki.
Itt egy mennyezeti lámpa, ott egy falikar.
A folyosó már világos. Ez egyik sarok-
ban azokon a székeken, amelyek a
szünetben a közönség pihen, most jegy-
szedők és páholynyitogatók zsinatol-
nak.

Háromnegyed nyolc. Most ismerős
arcok jönnek. A színház rendezője, akivel
senki se törődik. A komikáné, akil min-
denki ismer és akil mindenki üdvözlő.
A színművész-rendező. Egy ismert epizód-
színész. Jön az egyik igazgató. Kezében
nagy bőr irattáska.

Jön a szerző, az egyik. Fiatalember
még, látszik, hogy drukkol. Legjobban
szeretné elfogni az első jegyszedőt: „Mi-
lyen a ház?” kérdéssel. De ez még korai
kérdés volna, hiszen a közönség még csak
most vonul a pénztár elé.

Egyszerre valami zibongás támad a
folyosón. Idegesítő, berregő villanyesen-
gők. Ismeretlen arcok. Megjelennek az
első nézők, akik korán érkeztek. A höl-
gyek a tükörben a toalettjüket vizsgálják.

— Szép házunk lesz! — hallom
egyszerre. Erős, meleg hang, azt se tudom,
honnan jön, de valahogy megmelegedik
tőle a lebegő, kiszinesednek a csillárok,
kárpitok. Annak a szorongó, várakozó
érzésnek, amely rajta ült eddig az egész
álmvárosban, egyszerre vége. Özöntik a
publikum.

Színművész barátom öltözője kivilágosodik.
Hallom már a jól ismert hangot. Már
benn is vagyok öltözőjében, ahol egy
Ádám-kosztümös férj fogad, aki sürgősen
öltözködni kezd szobája segítségével.

— Szervusz, Somlay! — üdvözlöm.
Amiből kitűnik, hogy a Belvárosi
Színház folyosóján néztem végig „a szin-
ház ébredését”. Belépőjegy nélkül.

YULA *

emeleti
k elől-
isszák

drász.
teginl
ásznő.
szin-
nem
jelől

il ki.
líkar.
arok-
en a
jegy-
natol-

erős
kível
min-
özöl.
zód-
ében

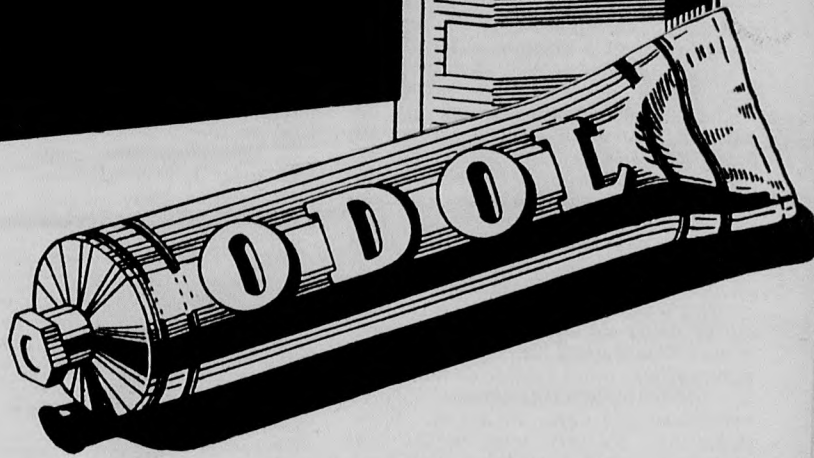
ber
ban
Mi-
orai
sak

l a
ten-
az
höl-
ák.
om
om,
dik
ok,
ozó
ész
a

ék.
úr
gy
en

si
n-

Egészséges
fogak,
üde
lehelet
titka

Vidéki * szemle *

Hiába, más a vidék és más Pest. (Mint ahogy más Budapest és más a külföld.) Pesten sokszor megbuknak azok a darabok, amelyek külföldön sikert aratnak, úgy vidéken gyakran nem tetszik az a darab, amelyik itt Pesten sikert ért el.

Debrecenben például meglehetősen hűvösen fogadták a már világsikerű Viktóriát.

Igy írnak erről a nagyszerű darabról a debreceni lapok: „Kiagyalt écek, kényszeredett pesti humor, a dekadens stílus sablonja stb. stb.”

Ebben a darabban mutatkozott be Debrecenben *Erényi Böske*, aki Pesten nem tudott érvényesülni, ott mégis egy csapásra beérkezett. A lapok egyébként táblás házakról számolnak be, úgy látszik tehát, hogy Debrecenben konjunktura van.

Szegeden az operatársulat nagy sikerrel mutatkozott be, de már a prózai társulatnak nem volt szerencséje a bemutatkozással. „Lehangoló eredménye volt a prózai előadásnak... Szomorú vidéki nívó, hangban, előadásban, díszletben, játékokban, elgondolásban, szereplőkben...” így ír egyik lap erről a színházi estéről.

Ettől függetlenül Szeged nagy irammal készül a szezonra. Egy sereg eredeti darabot szándékoznak ott bemutatni. *Harsányi Zsolt*: A család, *Orbók Attila és Békeffi László*: „Krisztina” című darabjai ott kerülnek először színre, megelőzve a pesti színpadokat. Ott lesz a tulajdonképpeni premiérje *Boross Mihály*, „A költő” című színdarabjának is. (Pesten csak egy alkalmi előadás keretében került színre.) Ugyancsak Szegeden lesz *Marion és Szlatinay* egyik eredeti operettjének bemutatója is. A „Légy jó mindhalálig” című Móricz-darabot eleinte forgószínpaddal és *Vaszary Piroska* vendégszereplésével hirdették. Kiderült, hogy *Vaszary* nem mehet Szegedre, így tehát valamelyik fiatal színész fogja játszani ezt a szerepet. A forgószínpadot pedig — anyagi okok miatt — nem lehetett fölépíteni.

Még egy igen érdekes szegedi hír van. Ezek szerint az új direktort valósággal megostromolták a darabírók.

Több mint nyolcvan színdarab érkezett hozzá már az első héten.

Miskolcon most kezdődik a szezon. A pesti direktorok tanulhatnának a vidéki direktoroktól, ott ugyanis kilencven filléres bérletek is vannak, így nem csoda, ha rengeteg bérletet sikerült gyűjteni a miskolci színház számára már az első napokban.

Nagykörösön viszont nem ilyen rózsásak az állapotok. A társulatnak hamarabb kellett „mozdulnia”, mint eredetileg tervezték. Ok: a színpártolás hiánya.

Vége egy igazi vidéki sikerről számolhatunk be. A szerző nem kisebb ember, mint *Feld Mátyás*, a darab pedig a „Nem tudok én zsidó nélkül élni” című nyári revű, amely *Mátészalkán* tomboló sikert aratott. A siker fokáról fogalma sem lehet a pesti publikumnak. Annyi kihívás volt, hogy az előadás félórával tovább tartott, mint rendszeren. Egyébként *Mátészalkán* vendégszerepelt most *Rózsahegy* Kálmán. A helyi sajtó ugyancsak megbecsülte a kitűnő *Rózsahegy* mestert, ötvenoros kritikában méltatja a művészt.

Egyik vidéki színház primadonnájának bemutatkozása — mint olvassuk, — „zajos külsőségekkel, hajnalig tartó dárídóval és sok repülő pezsgősüveggel történt meg.”

Kiskunfélegyházán nemcsak a szereplőkről, de a görökről is kritikát írtak. (Mit szólnak ehhez a pesti görökök?)

Ákos Erzsí bravúrosan mentette meg az elmúlt vasárnap délután az

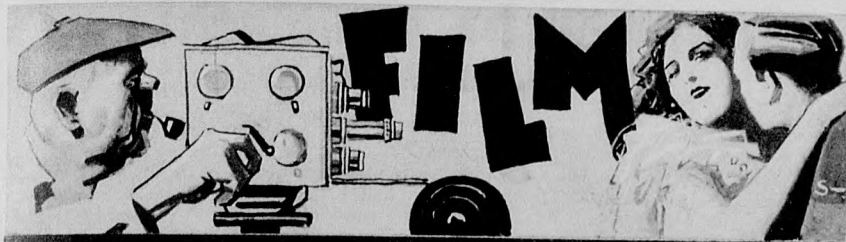

Ákos Erzsí

Andrássy úti Színház előadását. A „Megesallak, mert szerettek” című darabot *Fejes Teri* tekéste a Fővárosi

Operettszínház elhúzó előadása miatt, mire Ákos Erzsí vállalta a szerep eljátszását

és teljes sikerrel játszotta végig a nehéz szerepet.

Xenia Desni

érkezett
szegén.
ának a
nis ki-
ak, így
et sike-
áz szá-

rózsá-
ak ha-
mint
zinpár-

51 szá-
kisebb
darab
nélkül
Máté-
lt. A
pesti
hogy
rtott,
észal-
hegyi
ncsak
mes-
ltatja

nájá-
ssuk,
tartó
eggel

szé-
rtak.
?)

meg
asár-
az
Szín-
. A
mert
mű
Teri
rosi
áz
lása
kos
a a
ásál
héz

Szeretem, ha gyűlölnek! . . .

Az intrikus sorsa

Hollywood,
1930 szeptember

A leglaikusabb, legnaívabb mozilátogató is tudja már, hogy a filmben az az intrikus, akinek szűrős szeme, vastag ajka és legfőképpen bajusza van. Ezek a meghatározások azonban néha tévednek, néha mellé találnak, mert például John Miljan, az amerikai filmek egyik legkitűnőbb „intrikusa” olyan esinos fiatalember, hogy leading mannek, hőszerelmesnek is beillenek. Mint ahogy a színpadon, színpadi pályája alatt is ezt a szerepkört föltötte be.

Amikor elhatároztam, hogy megintervjúvolom, azt az indiszkrét kérdést intéztem hozzá, hogy mennyire van megelégedve azzal az ellenszenves szerepkörrel, amit a filmekben betölt.

John Miljan az órájára nézett, amikor a kérdést feltettem, azután elmosolyodott:

— Két óra van — mondotta, — éppen most kezdődik a Meralta-Theaterben legutolsó filmem bemutatóelőadása, menjünk át, majd ott válaszolok a kérdésére.

Csodálkoztam. Tudtam, hogy ezen a napon van a film bemutatója, de miért kell a kérdésekre ott válaszolni. A sztárok azonban szeszélyesek és mivel meg akartam csinálni az intervjút, követtem John Miljant.

Amint a sötét nézőtér előtt a vásznon felvillant az első kép, mintha

villamos feszültséggel telt volna meg a színház. John Miljanról már az első jelenetben kiderült, hogy nem sok jót várhat tőle a film hősnője, aki ez alkalommal Nina volt, egy gazdag mexikói szívaeshalász leánya — egyébként Raquel Torres, a nagyszerű mexikói színésznő. Miljan szemmel láthatóan ellenszenves volt a közönségnek és az izgalom csak növekedett, amikor Miljan, mint szívaeshalász, vetélytársának, Nils Ashternek a biztonsági kötelét elvágta, hogy egy hatalmas tengeri denevér támadásának tegye őt ki és így szabaduljon meg tőle, aki szintén Nina kegyeiért küzdött. Az intrikus végre megkapta megérdemelt büntetését George Bickfordtól, a közönség pedig

John Miljan

elkeszen és viharosan tapsolt! Látható volt, hogy mindenkinek az volt a meggyőződése, hogy Miljant teljesen megérdemelten érte ez a verés, sőt az volt az érzésem, hogy a közönségből igen sokan azt az álláspontot foglalták el: George Bickford helyében ők még jobban megrakták volna John Miljant . . .

Csak akkor, amikor elhagytuk a mozit, válaszolt Miljan hozzáintézett kérdésemre.

— Nagyon szeretem a munkámat és különösen a szerep-körömet, éppen azért a reakcióért, amit a közönségből kaptam. A publikum mindig a jó ember oldalán áll és nem akarja látni, hogy a rossz győzedelmeskedjék. Az intrikus attól a pillanattól kezdve gyűlöli és utálja, ahogy megjelenik a vásznon és

mindig izgatottabb, amikor látja, hogy elkerülhetetlen bűnhődéséhez közeledik. Hatvanegynéhány filmben kivétel nélkül vagy börtönbe kerültem vagy agyonvertek vagy másképpen tettek el az útból. És én tudom, hogy az én szerepkörömnek nagy és nemes hivatása van, mert hiszen ebben van a legnagyobb és legbiztosabb nevelőereje a mozinak. Az én sorsom mindig igen nagy hatással van az ingatag jellemű emberekre, akik az én szerepemre sokáig visszaemlékeznek. Ezért örülök annak, hogy mindenki gyűlöl engem filmszerepeimben.

Persze, ennek a szerepkörnek vannak árnyoldalai is és örömet néha megzavarja valami váratlan incidens. Egyszer például egy rendőrrel találkoztam az utcán. Rámnevetett és így szólt: „Jónapot, mr. Miljan... Hogy van? Remélem, hogy nemsokára lefűlelik magát...”

A derék kékabátos, aki a moziban gonosztevő szerepben látott, meg van arról győződve, hogy az életben is rossz ember vagyok és csak a szerencsének köszönhetem, hogy még szabad lábon vagyok... És így vagyok majdnem minden emberrel. Nem tudják elképzelni rólam, hogy nem vagyok rossz ember... Ez azonban nem okoz nagy fájdalmat nekem, mert hiszen ez is népszerűség.

John Miljan talán az egyetlen amerikai filmszínész, aki népszerűséget szerzett intrikus szerepkörében. Igaz, hogy ez a népszerűség egy kicsit külföldös.

John
Miljan
(Fotó
M—G—M)

Olga Baclanova

Arthur Lake

MI TÖRTÉNT?

A rendezők

gyakrabban sóhajtoznak manapság a filmgyárakban, mint azelőtt. Egyik-másik filmet négy-öt nyelven készítenek el és ilyenkor nagyon nehéz dolga van a rendezőnek. Különösen akkor, ha nem beszél őt nyelven. Nemrégiben mulatságos eset történt meg az egyik filmgyárban. Egy készülő film spanyolnyelvű változatának felvételénél kiderült, hogy a rendező egy szót sem tud spanyolul. Ezt azonban tiltakozta. Az egyik színész aztán elhatározta, hogy megrézfálja a rendezőt.

A színész eljátszotta szerepét és miután a rendező helyeslően bólintott, el akart párologni. Ebben a pillanatban azonban egy spanyol szakember rohant a rendezőhöz.

— Az istenre kérem, ne hagyja benne ezt a jelenetet! — mondta.

— Miért? — kérdezte a rendező. — Hiszen nagyszerűen ment...

— Igen ám, de a szereplő folyton csak azt mondta spanyolul: „Jaj, elfelejtettem a szerepemet”. „Jaj, mit is kellene mondanom?...”

Két évvel ezelőtt

egy szép és érdekes arcú orosz filmszínésznő tűnt fel Hollywoodban. Olga Baclanova. Vámpir szerepeket játszott nagy sikerrel. Egyszer aztán váratlanul férjhez ment; még pedig egyik honfitársához, Nikolaus Soussasinhoz. Két évig csend következett. Ezalatt a szőke vámpírról semmit sem hallottunk; míg most egy hollywoodi távirat azt adja hírül, hogy Olga Baclanova anyja lett. A házasság híres filmvámpirokból így csinál boldog anyákat.

Nagy baj van

egy neves filmkomikussal: Arthur Lake-vel. A huszonöt éves filmszínész arról nevezetes, hogy 181 cm. magas. Ehhez a magassághoz legalább nyolcvanöt kilónak kellene lennie, de a szegény színész

folyton fogyni és ma már mindössze 58 kiló. Hiába ment szanatóriumba, hiába tartott hízókúrát, testsúlyát nem tudta megnövelni. Most feléves szabadságot kapott és New-Yorkba utazott abban a reményben, hogy talán ott tudnak rajta segíteni.

Minden filmesillagnak van

talizmánja, Greta Garbónak is. A szőke Greta talizmánja az a zöld gomb, amit izgalomban akkor szakított le a ruhájáról, amikor először kellett a filmfelvételre elé állnia. A népszerű filmszínész hosszú évek óta őrzi ezt a gombot és komolyan hisz abban, hogy ez a talizmán minden bajtól megóvja őt.

Még ma is sokat beszélnek

Lon Chaneyről, a nemrégiben elhunyt híres színészcél. Pályájának kezdetén, amikor A Notre Dame-i toronyőr című film főszerepére akarták leszerződtetni, Lon Chaney heti ezer dollár gázsit kért. A filmvállalkozó alkudozni kezdett vele, mire Lon kijelentette, hogy ezek után csak ezeröttszáz dollárért hajlandó játszani. Másnap telefonon felhívta őt a vállalkozó és azt mondta, hogy most már hajlandó neki megfizetni az ezer dollárt.

— Vegye tudomásul, hogy csak kétezerért játszom! — mondta nyugodtan Lon.

Harmadnap ismét telefonált a vállalkozó:

— Megadom az ezeröttszázát!

— Már csak kétezeröttszázért vállalom a szerepet! — volt a válasz.

— Megadom! — volt a gyors válasz. — Mit gondol, meddig fogja még naponként ötszáz dollárral az igényeit emelni?...

Tudja már,

hogy Carl Laemmle, az ismert filmvállalkozó nagypapa lett, hogy a „Ben Hur”-ból beszélőfilmet készítenek és hogy Buster Keaton naponként csak öt órát alszik?

Arthur Lake

ndossze 58
mba, hiába
nem tudta
zabadságot
t abban a
tnak rajta

. A szöke
omb, amit
a ruhájá-
felvevőgép
ag hosszú
komolyan
n minden

elhunyt
kezdeten,
gór című
zódtetni,
ár gázsít
ozni kez-
te, hogy
dollárért
elefónon
mondta,
i megfi-

gy csak
lta nyu-
t a vál-
at!
rt váll-
ilasz.
yors vá-
g fogja
rral a.

mvállal-
Tur''-bó-
Busley
alszik

* A félelem * csarnoka *

Hollywood, 1930 szeptember.

Beléptem az öltöző fogadószobájába és így szóltam a boynak:

— Jack Oakie titkárnökjével szeretnék beszélni! . . .

— Igenis! — mondta a fiú.

Egy perc múlva egy őszhajú, jóságos arcú asszony állt előttem.

— Ön a titkárnök? — kérdeztem csodálkozva, mert nem vártam, hogy a fiatal filmkomikusnak ilyen öreg titkárnökje van.

— Igen — felelte az öregasszony mosolyogva. — A titkárnökje és a mamája . . .

Elmondtam jövetelem célját. A jóával szeretnék beszélni . . . Persze, hogy nyilatkozat . . .

*

— Ha megengedi, a mamám itt marad, amíg nyilatkozom, mert ő mindig attól fél, hogy valami bolondságot találok mon-

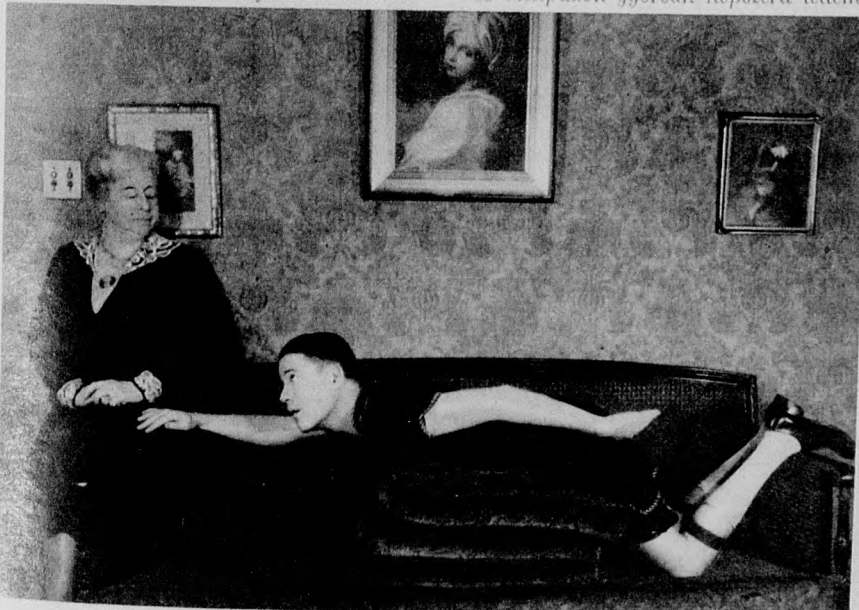
dani — üdvözölt nevetve Jack Oakie, Hollywood legfiatalabb és legnépszerűbb filmkomikusa, amikor leültünk egy kerek asztal mellé. — Ennek is megvan az oka . . .

— Mit érzett akkor, amikor először lépett a filmstúdióba? — adtam fel az első kérdést.

— Félelmet . . . óriási, páni félelmet! Ne hogy azt higgye, tréfálok. Nem. Amikor először mentem a filmstúdióba, rettentően féltem . . . Pedig már hozzászoktam a játékhöz . . . Már gyermekkoromban is mókáztam és később, amikor bedugtak egy létszdeirodába könyvelőnek, folytattam a játékot . . . A kollégák és kolléganők mindig jót mulattak rajtam és ennek köszönhettem aztán, hogy főnököm figyelme is rám terelődött, aki a helyett, hogy kidobott volna, beprotezsált egy színházhoz . . .

*

A színpadon gyorsan népszerű lettem

Jack Oakie bemutatja a mamájának, hogyan kell üszni (Fotó Paramount)

Jack Oakie nevel

és amikor már azt hittem, hogy a színháznál fogok megöregedni, mint egy bomba csapott rám — egy filmüggyök, aki Hollywoodba esett... Én nem akartam menni, de a mama azt mondta, hogy el kell fogadnom a filmszerződést, különösen azért, mert a filmnél sokkal többet fogok keresni, mint a színháznál... A szerződést aláírtam és elutaztam Hollywoodba... A filmgyár nagyon tetszett és nagyon büszke voltam mindaddig, amíg el nem érkezett az a nap, amikor először kellett szerepelnem a stúdióban, a „félelem csarnokában”...

Már a kezdet is kellemetlen volt. Reggel hat órákor kellett felkelnem... Ki látott ilyesmit egy színpadi színésznél! A film azonban irgalmatlan. Megköveteli a szereplőktől, hogy fél nyolc órákor már a gyárban legyenek...

És ekkor elfogott a félelem. Valóságos reszkelni kezdtem. Hideg fürdőt vettem és ez némileg megnyugtalt, amikor azonban a gyár öltözőjében kisminkellek, újból félni kezdtem... Félttem, nagyon félttem attól, hogy a stúdióban felsülök...

Amikor beléptem a „félelem csarnokába”, forogni kezdett körülöttem a világ. Végre megpillantottam a rendezőt, Malcolm St. Clairt, aki összehúzott szemekkel figyelt rám. Aztán elmosolyodott és kijelentette, hogy a maszkom kifűnő. Ez egy

kicsit visszaadta a bátorságomat, de aztán megint félni kezdtem, amikor észrevettem, hogy a dekorációk mögött legalább százötven statiszta szorong. Azt hittem, hogy ezek a nők és férfiak mind engem lesnek és csak azért állnak ott, hogy tanui legyenek az én bukásomnak...

És akkor megpillantottam a mikrofont... Erről eszembe jutott, hogy játék közben énekelnem is kell... Biztosan tudtam, hogy egyetlen hang se jön ki majd a torkomon.

Ekkor szerencsémre Clara Bow, a partnernőm lépett hozzám, aki igazán jól „jéstelt” és megkérdezte tőlem:

— Ugye, nagyon boldog?

— Ó, nagyon — dadogtam és közben azon gondolkodtam, hogy miképpen tudnék megszökni. Már el is határoztam, hogy faképnél hagyom a filmet és visszatérek a színpadra...

*

„Rajta!” — mondta a rendező és erről megtudtam, hogy most kénytelen leszek a vágóhídra menni. Odatámolyog-

Jack Oakie sír

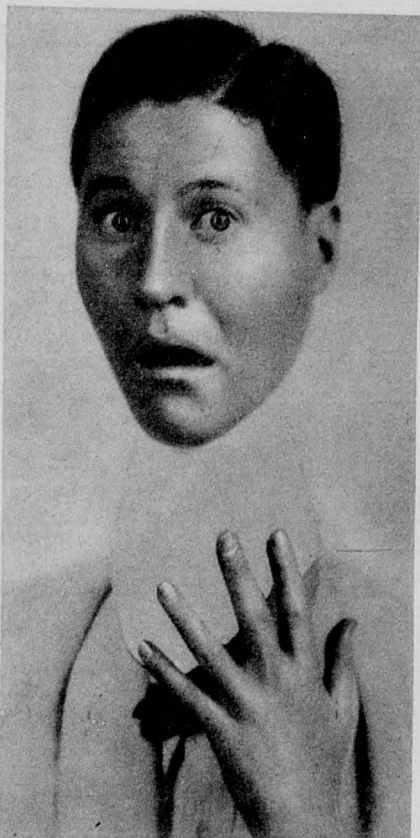
am a mikrofon elé, piros jény gyullad és ezzel adták tudomásomra, hogy most énekelnem kell. Egy matrózadalt...

Szépen megköszörültem a lorkomat, egyszer-kétszer krákokogtam, aztán belekezdtem a dalba. Először nagyon rekedt volt a hangom a félelemtől, de aztán mindjebban belejöttem és a végén elég türethően énekeltem...

Énekeltem és közben bátorítottam magamat. „Te gyáva kutya — mondtam magamban, — mitől félsz, amikor annyian játszanak és énekelnek a stúdióban? ! Csak éppen te buknál meg? ...”

Amikor szereplésemet befejeztem, széddülten álltam félre és biztosra vettem, hogy a rendező hozzám fog rohanni és megmondja, hogy használhatatlan vagyok. A rendező tényleg hozzám jött, de nem szidott össze, sőt a következőket mondta:

— Kitűnő ötlet volt! Az a torok-

Jack Oakie, a janyakú

köszörülés és az a krákokogás remek volt... Ugyanúgy csinálta, ahogyan a matrózok szokták!... Hol tanulta...

„Itt, azaz, hogy...” — dadogtam.

— Aztán az is kitűnő volt — folytatta a rendező, aki észre sem vette zavaromat, — hogy a dal elején rekedten énekelte és végén kitisztult a hangja...

Ez sok volt. Több, mint amennyit meg tudtam volna érteni. Nem tudtam megérteni, hogy a mikrofon nem harapott meg, nem értem, hogy a rendező nem dobott ki, nem értem, hogy a statiszták nem röhögtek ki...

*

Később azonban mindent megértettem. Megértettem, hogy a stúdió mégsem olyan félelmetes, mint amilyennek gondolta m Édesanyám, akinek debüm után kijelen-

Jack Oakien gyermekkorában még nem lehetett látni, hogy milyen filmkomikus lesz

Jack Oakie így szereti a mamáját (Fotó Paramount)

tettem, hogy nagyon könnyű volt az első szereplés, így szólt hozzám:

„Nagyon örülök, fiam, hogy ilyen hamar összeszedted magadat, de ne hidd, hogy reggel nem vettem észre, mennyire félsz... Hát vedd tudomásul, hogy ezentúl mindennap elkísérlek a filmgyárba... Én leszek a titkárod...”

Nem vagyok még harmincéves, de húsz már rég elmúltam... Nem gondolja, hogy egy kicsit furcsa, hogy a mamám ennyire gyámkodik felettem?...

Ezzel fejezte be nyilatkozatát Jack Oakie és miután édesanyja helyeslően bólintott, szeretetreméltón kijelentette, hogy mindig szívesen lát... lakásán éppúgy, mint a félelem csarnokában...

Kipállás, kisebzés ellen

minden gondos anya csecsemőjénél ma már csak Krompecher-féle Babyhintőport használ, mert ez a legjobban bevált, kellemes illatú, higiénikus gyermekhintőpor. Gyógyít, szárít, puhít, hűst. Igen olcsó és kiadós, egy doboz ára 60 fillér és minden gyógyszertárban, drogériában és illatszertárban kapható. Vásárlásnál ragaszkodjunk a Krompecher-gyártmányhoz!

A csecsemő helyes gondozása és táplálása című tanácsadókönyvecskét, mely fiatal anyáknak nélkülözhetetlen, ingyen küldi a Krompecher Tápszergyár magyarországi főraktára Budapest, V. kerület, Zrínyi uccsa 3

Oskar Karlweiss

Willy-Fritsch

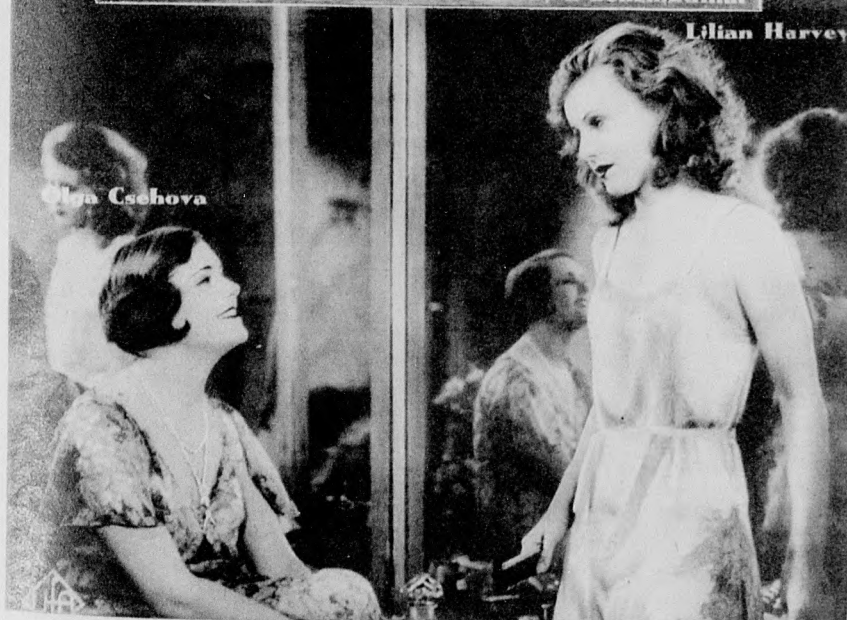
Max Rühmann

Lilian Harvey a benzinkútnál

Lilian Harvey

Olga Csehova

Mese a benzinkútról

(3+1=2)

Az Uránia brilliáns hangosfilm-operettje.
Erich Pommer-Ufa film

llen

ma már
használ,
illatú,
, szárít,
y doboz
an, dro-
Vásár-
gyárt-

plálása
fiatal
süldi a
zági fő-
ucca 3

Hollywoodi / KÁBELEK

1.

A második Garbo

Sokáig senki sem tudta, hogy egy második Garbo is létezik a világon, nemrégiben aztán kiderült, hogy Greta Garbo fivére, Sven Garbo szintén filmszínész. A legújabb jelentés szerint Sven Garbo egy párizsi filmstúdióban szerepet kapott az „Ahol a rózsák nyílnak” című filmben. Ebben a filmben Margita Alfnen partnere lesz.

Nagyon érdekes, hogy Greta és Sven eddig nem a legjobb viszonyban voltak egymással. Greta hallani sem akart arról, hogy fivére is a filmhez menjen és emiatt Sven nagyon megharagudott rá. És emellett nem törődött Greta véleményével és mégis filmszínész lett.

A magas, világosbarna hajú és csinos fiú legközelebb Hollywoodba érkezik, ahol szerződést köt az egyik nagy filmgyárral.

Hollywoodban most mindenki nagyon kíváncsian várja a két Garbo találkozását és azt találgatják, hogy Greta meg fogja-e bocsátani fivéré, „ballépését”.

2.

A próféta nő megőrült

Los Angelesben és Hollywoodban nagyon sok érdekes nő van, de a legérdekesebb nem filmes, hanem próféta nő.

Aimée McPherson neve már nagyon sokszor szerepelt a nyilvánosság előtt. Táncosnő volt és szép sikereket aratott a színpadon. Ez a siker azonban nem elégítette ki és mivel vagyonra akart szert tenni, sokáig

törte a fejét azon, hogy milyen pályát válasszon magának.

És egy szép napon azzal lepte meg az embereket, hogy egy új vallást alapított. Ezen az ötleten jót mulattak az amerikaiak, pedig az Egyesült-Államokban nem ritka dolog az, hogy valaki szinte máról-holnapra egy új vallás vagy vallási szekta tanait hirdesse. A szép Aimée vallása azonban minden várakozáson felül népszerű lett. Az emberek tömegesen követték az új próféta nőt, aki természetesen az új vallás főpapnője lett és emellett továbbra is táncolt, de most már a templomban...

A vallásalapítás nagyon jó üzletnek bizonyult, mert a próféta nő néhány esztendő alatt többmillió dolláros vagyont szerzett magának. A gazdag próféta nő azonban az utóbbi időben nagyon különösen viselkedett. Mindenáron filmszínésznő szeretett volna lenni és amikor erről lebeszéltek, hosszú időn keresztül nem hallatott magáról... Most azután váratlan katasztrófa érte. Súlyosan megbetegedett és végtagjai megbénultak... Ehhez a bajhoz még az is hozzájárult, hogy a próféta nő időnként elveszíti látási képességét... Ez a betegség annyira megviselte Aimée idegzetét, hogy öngyilkosságot kezdett... Az orvosok mindent elkövetnek, hogy a próféta nőt meggyógyuljon, de a szekta vezetősége máris elhatározta, hogy abban az esetben, ha a próféta nő nem gyógyulna meg, úgy tizennyolc éves leánya, Roberta veszi át a próféta nő tisztségét...

Greta Garbo fivére, Sven Garbo és film-partnere, Margita Alfnen

Jae
Mar
testvé
resztül
közpor
botrán
pedig l
met. M
Jack F
des há
metlen
csillagn
Jack
filmek
golja a
szerre
sége
akkor
nem fog
két hé
mégis
új feles
Ézta
majd J

Mary Mulhern, Jack Pickford
harmadik felesége

3.

Jack Pickford harmadik felesége

Mary Pickford nem sok örömet talál testvéreiben. Huga, Lotte éveken keresztül a legkellemetlenebb botrányok központjába került. Egyszer valami botrányos uccai verekedés, máskor pedig kínos válóper terelte rá a figyelmet. Mary fivére, a harminchárom éves Jack Pickford pedig nem éppen csendes házasságkötéseivel szokott kellemtelen perceket szerezni a híres filmcsillagnak.

Jack is filmszínész és főleg kalandorfilmekben szerepel. Emellett elhanyagolja a feleségeit, természetesen egyszerre mindig csak egyet... Első feleségétől nem a legsimábban vált el és akkor kijelentette, hogy soha többé nem fog megházasodni... Igéretét csak két hétig tartotta meg, mert azután mégis meggondolta magát és sürgősen új feleséget szerzett magának...

Ezután egyideig csend következett, majd Jack egy napon kisütötte, hogy

második felesége sem felel meg igényeinek és újra elvált...

Azután nemrégiben egy harmadik feleség következett. Az új asszonyt Mary Mulhern-nek hívják. Színpadi színésznő és mindössze huszonegy éves. Jack meglátta őt és megszerette. Feleségül akarta venni, Mary Mulhern azonban okult az első két asszony példáján és nem akart neki igent mondani... Jack Pickford viszont nem tudott lemondani róla és ezért elrabolta jövődöbeljét... Már-már nagy botrány volt kitörőben, amikor a színésznő kijelentette, hogy az egész elrablás csak tréfa volt és a drága Jack-nek eszeágában sem volt az ő mozgási szabadságát korlátozni...

Gyorsan házasságot kötöttek és most úgy turbékolnak, mint a galambok...

De sohasem lehet tudni, hogy a jövőben mi fog történni? Elvégre Jack még csak harminchárom éves és azt még sem lehet zokon venni, hogy valaki nehezen találja meg az „igazit“.

Aimée McPherson hollywoodi prófétanő
és leánya, Roberta

Nem kell színház ÚJPESTNEK

Az újpesti *Blaha Lujza Színház* már évek óta a legnagyobb nehézségekkel tudja csak magát felszínen tartani. Mindezekig nagy segítségére szolgál a létfenntartásában Újpest város évi segítye. Most dr. Kovács János rendőrfogalmazó, városi bizottsági tag indítványára *ezt a segítyt felére redukálták*. Érdekesnek tartottuk Kovács dr. urat felkeresni, hogy megkérdezzük tőle, miért haragszik ő az újpesti színházra?

Kérdéseinkre Kovács dr. a következőket mondta:

— Igen, igaz az, hogy az én felszólásomra redukálták a szubvenciót. Hogy miért javasoltam? Kérem, én évek óta figyelem ennek a színháznak vergődését. Ennek a vergődésnek nem csak a rossz gazdasági viszonyok az okozói.

Véleményem szerint az újpesti színháznak nincs létjogosultsága. Még pedig azért nem, mert túlságosan közel vagyunk Pesthez, így, aki csak teheti, a pesti színházakat látogatja. A Blaha Lujza Színház, ha drámai előadást tart, látog az ürességtől. Igaz, ha operettel vagy revüt hirdet a színlap — megteelik. De kizárólagosan munkásokkal. Főleg fiatal lányok és fiúk kultiválják ezeket a műfajokat. A revü az, amely a legtöbb közönséget vonzza.

Nekem semmi kifogásom nincs a revü ellen. Nagyszerű, érdekes műfaj. Ha megadják a kellő rendezést és kiállítást. De itt másképpen megy. Mindazok a finom pikantériák, amelyek a pesti előadásban finoman, barkoltan kerülnek a publikumhoz, itt durván hatnak. Nincs meg a megfelelő kritika és kellék a rendezéshez. Nem mondom, hogy destruálják a fiatalokat, csak éppen hogy más hatást váltanak ki belőlük, mint a felnőtt kultúráltnézőből egy jó színházi előadás. Ez az én privát véleményem, amely még legkevésbé indított volna arra az elhatározásra, hogy a város büdzséje érdekében proponáljam a szubvenció leszállítását.

De előállt az az eset, hogy Miklóssy

igazgató, aki szeptember végén kezdte meg újpesti működését, novemberben már Keckeméten játszik társulatával. Szóval a szezon közepén hagyja itt a várost színház nélkül. Keckeméten állítólag biztosították a vendégszereplés anyagi sikerét. Akkor viszont nem értem, hogy miért kell a társulatot Újpest városának azalatt az idő alatt is támogatni, míg keckeméti vendégszereplésük tart? Újpest város nem engedheti meg magának azt a luxust, hogy az esetleges keckeméti deficit ő térítse meg. Így arra a megállapodásra jutott a város vezetősége, hogy azokban a hónapokban, mikor a színház Újpesten működik, a szokott havi szubvenciót ezután sem tagadja meg, annak ellenére, hogy kultúr munkának nem lehet nevezni a színház működését.

Előfordult az az eset, hogy Fedák Sári játszott az újpesti Blaha Lujza Színházban. Fellepti díja 550 pengő volt. A színház zsúfolásig megtelt és a bevétel nem volt több, mint 800 pengő. Tehát Fedák Sári gázsiján kívül összesen 250 pengő maradt a további költségre. Most kérdezem, hogy zsúfolt ház mellett: szereplők, technikai munkások, világítás, adminisztráció, reklámköltség kikerül-e 250 pengőből. Nem hiszem.

Továbbá feltettem a kérdést, ha — mint a múltban megtörtént — egy nagy színésznek nincs meg a megfelelő kollegiális érzése, hogy jön ahhoz Újpest városa, hogy megértő legyen? Nemrég volt kérem a Blaha Lujza Színház történetében egy vendégszereplés, mikor az illető sztár 200 pengő fellepti díjért játszott el egy drámai szerepet és az egész színház izgalomban volt, hogy az üres nézőtér ellenére elő tudják-e keríteni ezt az összeget! Kölesönnel kellett az ügyet megoldani.

Nekem a színház belső vezetéséhez semmi közöm nincs. Hivatalosan csak a szubvenció ügye érdekelt. De mint privát embernek privát véleményem is lehet. Nem igaz?

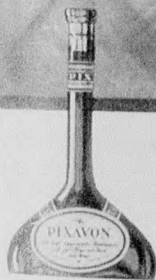

Az asszony reggel

A büszke ló hátán ki a fényes őszi reggelbe! A test megfeszül, felüdülve a fürdőtől: élvezni akarja a szép ősz minden gyönyörét Milyen behizelgő a levegő és milyen friss! A szél csapkod Rajta!

Le a kalappal! A homlok is élvezni akarja ezt a boldogságot... A frizura? Semmi baj! Otthon előveszem a kefét és a fésűt és a haj egy perc alatt visszanyeri simulékony esését, «csillogó fényét», «csábító vonalát» Igen, hogyne, állandóan Pixavonnal ápolom!

A szép Pixavoni hajmost elérhető Pixavon-Shampooonnal is — teljesen szódamentes. Egy csomag elég két mosásra és ára csak 36 fillér.

PIXAVON

most Pixavon-Shampooon is!

A Pixavon-Shampooon több, mint közönséges hajmosószer!
A Pixavon-Shampooon elsőrangú hajpóloszer! A Pixavon-Shampooonban ugyanazok az anyagok vannak mint a folyékony Pixavonban!

Nem kell színház ÚJPESTNEK

Az újpesti *Blaha Lujza Színház* már évek óta a legnagyobb nehézségekkel tudja csak magát felszínen tartani. Mindezt nagy segítségére szolgált létfentartásában Újpest város évi segélye. Most dr. Kovács János rendőrfogalmazó, városi bizottsági tag indítványára ezt a segélyt felére redukálták. Érdekesnek tartottuk Kovács dr. urat felkeresni, hogy megkérdezzük tőle, miért haragszik ő az újpesti színházra?

Kérdéseinkre Kovács dr. a következőket mondta:

— Igen, igaz az, hogy az én felszólásomra redukálták a szubvenciót. Hogy miért javasoltam? Kérem, én évek óta figyelem ennek a színháznak vergődést. Ennek a vergődésnek nem csak a rossz gazdasági viszonyok az okozói.

Véleményem szerint az újpesti színháznak nincs létjogosultsága. Még pedig azért nem, mert túlságosan közel vagyunk Pesthez, így, aki csak teheti, a pesti színházakat látogatja. A Blaha Lujza Színház, ha drámai előadást tart, látog az ürességtől. Igaz, ha operettel vagy revűt hirdet a színpad — megteelik. De kizárólagosan munkásokkal. Főleg fiatal lányok és fiúk kultiválják ezeket a műfajokat. A revű az, amely a legtöbb közönséget vonzza.

Nekem semmi kifogásom nincs a revű ellen. Nagyszerű, érdekes műfaj. Ha megadják a kellő rendezést és kiállítást. De itt másképpen megy. Mindazok a finom pikantiák, amelyek a pesti előadásban finoman, burkoltan kerülnek a publikumhoz, itt durván hatnak. Nincs meg a megfelelő kritika és kellék a rendezéshez. Nem mondom, hogy destruálják a fiatalokat, csak éppen hogy más hatást váltanak ki belőlük, mint a felnőtt kultúráltnézőből egy jó színházi előadás. Ez az én privát véleményem, amely még legkevésbé indított volna arra az elhatározásra, hogy a város büdzséje érdekében proponáljam a szubvenció leszállítását.

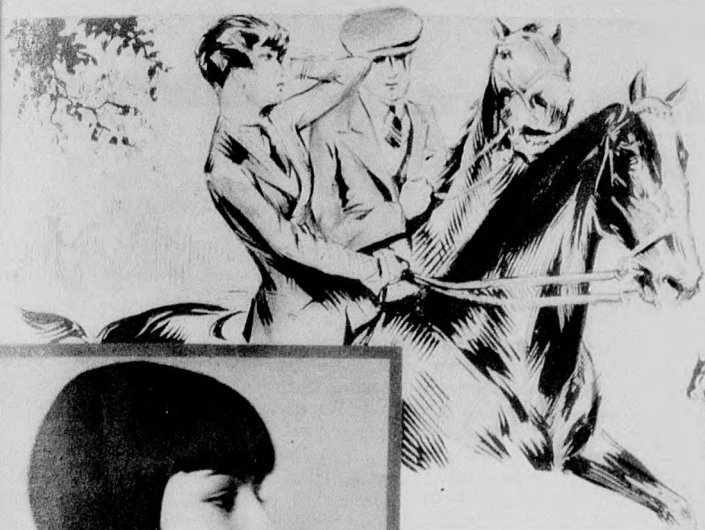
De előállt az az eset, hogy Miklóssy

igazgató, aki szeptember végén kezdte meg újpesti működését, novemberben már Kecskeméten játszik társulatával. Szóval a szezon közepén hagyja itt a várost színház nélkül. Kecskeméten állítólag biztosították a vendégszereplés anyagi sikerét. Akkor viszont nem értem, hogy miért kell a társulatot Újpest városának az alatt az idő alatt is támogatni, míg kecskeméti vendégszereplésük tart? Újpest város nem engedheti meg magának azt a luxust, hogy az esetleges kecskeméti deficitet ő térítse meg. Így arra a megállapodásra jutott a város vezetősége, hogy azokban a hónapokban, mikor a színház Újpesten működik, a szokott havi szubvenciót ezután sem tagadja meg, annak ellenére, hogy kultúr munkának nem lehet nevezni a színház működését.

Előfordult az az eset, hogy Fedák Sári játszott az újpesti Blaha Lujza Színházban. Fellépti díja 550 pengő volt. A színház zsúfolásig megtelt és a bevétel nem volt több, mint 800 pengő. Tehát Fedák Sári gázsiján kívül összesen 250 pengő maradt a további költségre. Most kérdezem, hogy zsúfolt ház mellett: szereplők, technikai munkások, világítás, adminisztráció, reklámköltség kikerül-e 250 pengőből. Nem hiszem.

Továbbá feltettem a kérdést, ha — mint a multhban megtörtént — egy nagy színésznek nincs meg a megfelelő kollegiális érzése, hogy jön ahhoz Újpest városa, hogy megértő legyen? Nemrég volt kérem a Blaha Lujza Színház történetében egy vendégszereplés, mikor az illető sztár 200 pengő fellépti díjért játszott el egy drámai szerepet és az egész színház izgalomban volt, hogy az üres nézőtér ellenére elő tudják-e keríteni ezt az összeget! Kölesönnel kellett az ügyet megoldani.

Nekem a színház belső vezetéséhez semmi közöm nincs. Hivatalosan csak a szubvenció ügye érdekelt. De mint privát embernek privát véleményem is lehet. Nem igaz?

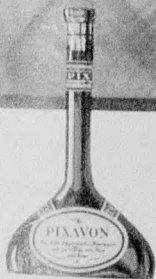

Az asszony reggel

A büszke ló hátán ki a fényes őszi reggelbe! A test megfeszül, felülvélve a fürdőtől: élvezni akarja a szép ősz minden gyönyörét Milyen behízelt a levegő és milyen friss! A szél csapkod Rajta! . . .

Le a kalappal! A homlok is élvezni akarja ezt a boldogságot... A frizura? Semmi baj! Otthon előveszem a kefét és a fésűt és a haj egy pere alatt visszanyeri simulékony esését, «csillogó fényét», «csábító vonalát» Igen, hogyne, állandóan Pixavonnal ápolom!

A szép Pixavoni hajmost elérhető Pixavon-Shampooonnal is — teljesen szódánélküli. Egy csomag elég két mosásra és ára csak 36 filler.

PIXAVON

most Pixavon-Shampooon is!

A Pixavon-Shampooon több, mint közönséges hajmosószer!
A Pixavon-Shampooon elsőrangú hajápolószer! A Pixavon-Shampooonban ugyanazok az anyagok vannak mint a jolyékony Pixavonban!

A modern * varázsló * Karrierje

Lehel még karriért csinálni! Aki nem hiszi, hallgassa meg a következő történetet. Szól a történet egy artistáról, akiről ezeket mondta egy ismert budapesti impresszárió.

— *Giovannit* még három évvel ezelőtt senki sem ismerte. Illetve itt Budapesten ismerték, de valahogy elsikkadt a nagy forgatagban. Fellépett itt is, ott is, néha sikere is volt, de senki sem látta benne a jövő nagy artistáját. Giovanni maga is érezte, hogy valamit kell csinálni. Egy elszánt fordulattal szakított Pesttel s nekivágott egy romániai turnénak. Szerencséje volt, mert sikerült egy kis pénz összezsuzdnie. Ezzel a pénzzel Bécsbe ment. Itt ő, aki már akkor meglehetősen hosszú artista multra tekintett vissza, kénytelen volt föllépni egy *artista vizsgán*, akárcsak a kezdők, csupán azért, hogy megismerhessék.

Az artista vizsgán döntő sikere volt. *Egyszerre öt nagy városba kapott szerződési ajánlatot*. Többek között Hamburgba is. Itt újabb fordulat jött az életébe. Egyik este végignézte az előadást a londoni Coliseum varieté igazgatója is. *Előadás után szerzőtette Giovannit*. A londoni debüt minden elképzelhető sikert fölülmult.

Ennek most két éve. Azóta a magyar *Giovanni legünnepeltebb artistája Angliában*. Aki egy hónapi párizsi fényes vendégszereplést leszámítva, csak Angliában lép föl. Nem tud eljönni onnan, akkora sikerei vannak. Mindenütt ő a legnagyobb szám.

Neki van a legnagyobb gázsija. Őt kéri mindenhol a nagy varietékbe, éttermekbe, klubokba (Angliában a klubokban és éttermekben is szervíroznak valami egészen nagyszerű számot.) Az egykori szegény Giovanni ma — gazdag ember. Miben van a sikereinek titka?!

Az egyszerűségben, finomságban.

Giovanni bűvész és telepatikus fenomen, szakított a mai géprendszerrel, ő semmiféle eszközt nem használ a mutatványaihoz. Nála mindent a csupasz kéz végez el feltűrt kabátujjal. De aztán nem lehet utána csinálni, amit ő csinál. Ahogy ő csempész be zsebekbe értéktárgyakat s ahogy el-

varázsol dolgokat — azt csak látni kell. Mint telepatikus fenomen is jóval különb elődeinél. Fantasztikus dolgokat produkál.

Most itthon volt Pesten egy hétig, családi látogatáson. Megkérdéztük, mi a nagy titka sikereinek.

— Semmi más — mondta, — mint hogy *egy gondolattal gyorsabban csinállok mindent, mint ahogy azt a szemek követni tudják*.

— És ez a hihetetlen karrier milyen hatást vált ki önből?!

— Bizony álomnak tűnik fel az egész. Remélem nem kell felébrednem belőle. Hálás vagyok a sorsnak, hogy mégis csak érvényesültem, ha szenvedések árán is.

Giovanninak persze autója, villája van. Jövő évben Amerikába megy. Mindenki azt mondja, hogy Grock utódja csak ő lehet.

Na ugye, hogy lehet karriért csinálni!

ITT AZ ALKALOM

A munkanélküliség enyhítésére a társadalom minden rétegében mozgalom indult meg. Még a színházi igazgatók is összefogtak és a mai napig a következő munkaalkalmakra hívták fel az illetékesek figyelmét:

A Városi Színháznál mázoló munkások azonnal felvételnek. Csak olyanok jelentkezzenek, akik rózsás színre tudják festeni a — jövőt.

Rézművesekre a Királyi Színháznak van nagy szüksége, mert ebben a szezonban, ki akarja vágni a rezet.

Keretmunkásokat felvesz a Nemzeti Színház, mert azt itt előadott daraboknál elsősorban is a keret a fontos. De alkalmazást nyerhetnek az ásómunkások is, hogy a régi darabok kiásásánál mindig kéznél legyenek.

Végezetül Feld Mátyás is bejelentette, hogy szívesen hozzájárul a munkanélküliek foglalkoztatásához. *Feldmunkások*, akik a színházi talaj javításához értenek, azonnal jelentkezzenek.

A csodálatos művész

IRTA

* LELESZY * BÉLA *

A kisvárosban nagy volt az izgalom. A nagy cukrászda előtt összefutottak a színházbajáró hölgyek, a poros gömbakácfák alatt suttyogások és viháncolások hangzottak el a legméltóságosabb ajkáról is, a Hámoryék nagy, vajsárga autója ott állott a sétateren és köréje csoportosultak a déli korzó szépei.

— Nagyszerű! Pompás! Ilyen remek szenzációt is ritkán élt meg ez a város! Képzelem, mit fognak erről írni a pesti lapok!

Leplezetlen kárörömmel nézegette mindenki a nagy vörös sarokházat a piacon a zöldlándzsás kerítés mögött. A virágos, lombos park közepén húzódtott meg ez a kényes nagyúri ház, a lakói ritkán ereszkedtek le annyira, hogy a kisváros közönséges halandói is láthassák őket, a szép, fiatal özvegyt és grófi társalkodóját.

Csak a színészek idejövetele okozott nagy változást a vörös villa életében.

Az özvegy házába is bekopogtattak a Színházpártoló Társaság küldöttei, jegyeket hoztak és maguk is nagyon elesodálkoztak azon, hogy a fehérbóbitás szobalány elfogadta a névjegyüket és ezüsttálcára téve elfűnt velük a nehézselyemfüggönyök mögött. Egy-másra nézegettek és még nagyobb lett a bámulatuk, amikor a szőke szobalány ezzel tért vissza:

— Öméltósága az üvegterembe kérteli uraságtokat!

A szép fiatal özvegy unatkozó szíveséggel lépett eléjük. Picit elmosolyodott, amikor a lelkes jegyző úr eldugta, miért jöttek. A kultúrát emlegette és a lelkek haladását az üvegteremben, ahol Corot-festmény nézett vele szemben és az üveglapok polcain százával állottak a pompás kötésű könyvek. De a méltóságos asszonynak semmi kifogása sem volt az ellen, hogy

alávesse magát Vecséry Alajos igazgató művészársulata kultúraterjesztő hatásának, kedvesen mondott köszönetet a jegyekért és azonnal páholybérletet váltott az egész, két hónapos nyári szezonra.

Amíg kibotorkáltak a Színházpártoló Társaság diadalmas küldöttei, a jegyző úr rémülten vette észre, hogy az ingégből hiányzott egy melgomb, ezt ott-hon felejtette. De úgy látszik, öméltósága figyelmét is elkerülte az ilyen öltözködési hiány, hiszen a jegyző úr kétségtelennek tartotta, hogy a nagy sikerrel az ő pompás fellépése okozta. Már a kertben voltak, amikor odabennről a hangos-rádió Daventry műsorát kezdte adni, egymásra néztek, de aztán vállat vonták.

— Lehet, hogy nem jön el, de a pénzt már ideadta az egész szezonra. És a szép Vecséryné, a primadonna, nem fog fukarkodni bájos mosolyával!

Tovább haladtak a polgármester háza felé, de már biztosabb léptekkel, tudták, hogy onnan is kapnak egy páholybérletet. Sőt. A szezon sikere biztosítottak látszott, hiszen minden itteni társasági nő boldog lesz, hogy esténként — legalább a színházban — egy levegőt fog szívni a méltóságos özvegyvel. Így is történt. A kis színház egész bérletét egyetlen nap alatt lejegyezték, az igazgató úr könnyezve ölelte a Színházpártoló Társaság három

KIADÓ

központban háromszobás komfortos uccai lakás központi fűtéssel 2400 pengő évi lakbérért, továbbá egy háromszobás uccai lakás 1400 pengő évi bérért. Bővebbet portásnál, VII. Dohány ucca 12 sz.

lekes vezetőjét és Lia, a primadonna, rózsákat fűzött ki a kabátjukra.

A megnyitőelőadás zsúfolt ház előtt zajlott le. A méltóságos asszony is ott ragyogott a proscénium páholyban, finom volt és előkelő, bár igen sokszor kacagta el magát a félhomályban és a megható jeleneteknél hátrább hajlott, bizonyára, hogy elrejtse könnyeit.

Bűbajos esték és napok következtek ezután Gödeligetre, a kisvárosra. A szép grófné minden este a színházban volt, néha-néha tapsra is összeütötte csillogókörmű ujjait, sőt csokrokat is küldött a színésznőknek. Volt miről beszélni nap-nap után és Vecséry igazgató esküdözött az éjszakai spriccerek mellett, hogy a magyar kultúra középontja Budapestről Gödeligetre van átköltözöben.

Négyheti zavartalan sikorsorozat után aztán lecsapott a bomba a gödeligeti kultúrközpontra.

Az özvegy grófné hirtelen elutazott egész személyzetével együtt, senki se tudta hová. De ugyanaznap tűnt el Gödeligetről Bucsánszky László is, a szintársulat fiatal hősszerelmese és Vecséry igazgató úr egész nap shakepearei átkokat dörgött a kígyó után, akit ő keblén melengetett és szíve vérvél táplált, mint valami pelikánánya.

A kisváros két pletykapártra oszlott ezen a napon.

Az egyik párt, amely kizárólag hölgyekből állott, hajlandó volt esküvel erősíteni, hogy Bucsánszky László teljesen meghódította a szép özvegyet és hogy vele utazott el Budapestre, vagy talán még tovább is valami tengerparti fürdőhelyre. Sokan látni vélték, hogy

A Friedler-féle szabadalmazott

„GAMMA” hajnövesztő

egyszersmind a hajhullás, korpásodás, hajmolyosodás legtekélyesebb gyógyszerere.

„GAMMA” hajszappan teljesen feleslegessé teszi minden más hajmosó használatát, mert általa a haj és a fejbőr teljesen megszabadul a felrakódott idegen anyagoktól. Orvosilag kipróbálva és ajánlva, kapható mindenütt.

FRIEDLER-LABORATORIUM

Budapest, VII. kerület, Murányi uccsa 46 sz.
Telefon: József 464-71

ORVOSI
KÖNYVTÁR

esténként, amikor az előadás véget ért, a fiatal, bozontos hősszerelmes nagy fekete köpönyegben surrant a vörös villa hátsó bejárata felé és hogy ott különösképpen nyoma veszett.

Gödeliget férfinépe azonban gúnyosan mosolygott ezen az asszonyi mesén. A férfiak a grófné szöke szobacicája iránt gyanították Bucsánszky érdeklődését és elnézésből némi sikeret is hajlandók voltak engedélyezni neki, de a szép méltóságos asszony személyét fölháborodottan zárták ki mindenféle kombinációból. Szerintük semmiféle úrinő nem érdeklődhetett olyan férfiember iránt, aki nem áttallja kifestett képpel tenni a szépet.

A vita során sok gödeligeti házban vertek meg asszonyokat, de néhol bizony a ház ura húzta a rövidebbet.

Vecséry Alajos direktor urat a nagy kavarodásban csak egy dolog érintette fájdalmasan, az, hogy hősszerelmes nélkül maradt és nagyon is csökkentett létszámú együttese nem bírta pótolni ezt a hiányt. Dúlt arccal járt-kelt a színház és a nagyszabású Korona éterem között, sokan megfigyelhették, amint széleskarimájú kalapját lóbálva, jobb hüvelykujjával az ég felé bökdös és titokzatos szavakat mormol magában. De segíteni senki sem tudott, az itteni Műkedvelő Csoport szöke hősszerelmese alig három hete Pestre került egy nagy zsákkereskedésbe, más meg senki sem mert itt kiállani a lámpák elé magyar ruha és lóbálózó kard nélkül.

Gyászszékedet ettek aznap a Koronában a Vecséry-asztal körül, senki se mert mukkanni. Még a rántott csirke csontjainak ropogtatása között is mindenki azon töprengett, mi lesz az esti előadással, amelyet nem tudtak elképzelni Bucsánszky László rokonszenves tojásdad arca, merengő szeméi és meg-meglóduló térdei nélkül.

A feketénél megszólalt Vecséry igazgató:

— Vagy elmarad az előadás, vagy műsorváltozás lesz. A Liget szerelmest nem adhatjuk a főszereplő nélkül.

Vecséryné megkísérelte megszerezni ezt a szerepet, elrebegette, hogy neki

nem ez lenne az első nadrágszerepe és hogy ő a sűgő után indulva mindig remekelni szokott, ha egy szót se tud is a szerepből, de Vecséry direktor olyan szemekkel meredt rá, hogy a torkán akadt a csokoládétorta. Még ekkor is siri csend volt, amikor egy magas, karesű fiatalember lépett Vecséry széke mögé.

— Direktor úr! Csobán Ernő színművész vagyok, a szerepköröm hősszerelmes. Minden szerepet tudok. Kisegíthetem önöket, ha megegyezünk.

Vecséry nem mozdult, őt nem lehetett ugratni. De a fiatalember most eléje került, bemutatta feketére borított, jóvágású képét és újabb ajánlatot tett.

— Hallgasson meg néhány jelenetet itt. Biztosra megyek, direktor úr. Én a Pestkörnyékről jövök, önök bámulni fognak, mit tudok!

Vecséry felpattant.

— Ostobaság! Itt nem lehet ordítani, ez nyilvános étterem.

Megszólalt Vecséry igazgató

— Hát akkor eljátszom hang nélkül azokat a jeleneteket, amiket ön akar. Ismétlem, minden olyan darab hősszelmes szerepét tudom, amelyik most műsorra kerülhet.

Most már Lia is közbelépett. Csobán Ernő megállott a Vecséry-asztal előtt és a Korona rendes étkezőközönségének osztatlan érdeklődése mellett arcjátékkal, mozdulatokkal lejátszott néhány jelenetet a Jassz királyból, a Fehér Tigrisből, a Sehonnai hercegből. Sőt végül leadta a Ligét szerelmesének második felvonásbeli döntő nagy jelenetét is, még pedig óriási sikerrel. Az egész étterem tapsolt neki és mozdulatai közben elhaló sóhajokkal rebték a színművészek, művésznők:

— Most egészen Odry! Most Somlai! Ó, ez Törzs volt! Láttátok? Hiszen Csontos! Ez meg itt Beregi, a régi, nagy! Remek!

Vecséry direktor sajátkezűleg hurcolta az asztalhoz a titokzatos művészt. Azonnal szerződtette, előleget adott neki és este elképedt azon a csodán, amit Csobán Ernő produkált a Ligét szerelmesének főszerepében.

Csobán egyszerűen elképzelhetetlen volt. Halk, sutlogó szavai, rekedt, fojtott izgalmú kitérései bámulatos mélységekről beszéltek, a terem egyellen remegő várakozás volt. Mindenki megértette a suttogását a színház leglátványosabb zugában is. Olyan tomboló sikere volt, hogy ilyet még nem ért meg Gödeliget! Vecséry azonnal elhatározta, hogy Csobán fölfedezéséért helyet követel magának a kultúra úttörői közt, ha már a saját művészetét elnyomják az irigyek és a meg nem értői.

Másnap reggelre azonban Csobán Ernő is nyomtalanul eltűnt a városból. Helyette Bucsánszky jelentkezett megint a direktornál, kiesít elnyűtten és összekarmoltan, de diszkrét, fájdalmas mosolygással; sokal sejtetően, bár makacsul hallgatva bizonyára szenzációs kalandjairól.

Vecséry direktor keserű, úgynevezett sátáni mosollyal fogadta:

— Már késő, fiam. Új csillag kelt föl a maga elkopott művésze mögött, új emberem van. Csobán Ernő! Tanulja

meg ezt a nevet, fiam! Tanulja meg, míg nem késő.

Bucsánszky a vállát vonogatta.

— Nem nagyon kell tanulnom, ismerem. A szilágyszendrői társulatnál ő volt a sűgő. Mi van vele?

— A sűgő? A sűgő? Hisz akkor értem! Hiszen ez azért suttogta végig azt a remek szerepet! Átkozott! Hisz ez egy hangos szót se tud kiejteni a színpadon! Hol az a haramia?

De a haramia már messze járt akkor a könnyelműen adott előleggel. És a direktor se nagyon sajnálta tőle, amikor Gödeliget évekig beszélt még erről a felejthetetlen előadásról!

Apró történetek

A legújabb poéngyilkosság

Az eredeti vicc:

— Mi a különbség a reverenda és a részvények között? — kérdi Á a B-től.

— ?

— A reverenda papirok, a részvények papírok.

Papp Jancsi ezt a következőképpen mesélte el Latabár Árpádnak:

— Tudod-e mi a különbség a papírokok és a részvények között?

— Fogalmam sincs.

— Hát a papírokok az reverenda, a részvényeket pedig jegyzik a lőzsdén.

Biztos hely

Dénes György és Pethes Sándor egy közös ismerősükről beszélgetnek.

— Az az érzésem — mondja Dénes. — hogy barátunk nagyon el van keseredve és a jövőben nem akar emberket látni.

— Miből következteted ezt? — kérdi Pethes.

— Mert színházat akar nyitni.

Rövid, de velős

Két kritikus beszélget egymással:

— Láttad a most bemutatott két újdonságot? — kérdi az egyik.

— Igen.

— És mi a véleményed róluk?

— Az egyik borzasztóan egyszerű, a másik egyszerűen borzasztó.

Ejnye Darwin!

— Apuskám — mondja Kürti József kislia, — az egyik osztálytársam azt mondta, hogy mi a majomtól származunk.

— Igazán? — válaszolja Kürti. — Majd alkalomadtán mond meg neki, hogy engem az ő családi ügyei nem érdekelnek.

A Radius Metro lilmpalota kedden, szeptember 30-án mutatta be Metro—
 Gaidwyn—Mayer hatalmas lilmjét, a „SASOK ÉNEKÉ“-t (The Rogue Song)
 Lawrence Tibbett-el a főszerepben

Társaság és divat

A bárónő délutáni teáján

— Kíváncsi vagyok, hoztatok-e mára valami érdekes hírt — mondja a ház asszonya vendégeinek. — Oly furcsa, Pesten szokatlanul esőndes hét van a hátunk mögött, hogy dupla dícséretet érdemel, aki ma is tud valami szenzációval szolgálni.

— Ide azzal a dupla dícsérettel — jelentkezik a karesú szöke grófnő, — mert én valóban szenzációt hozok. Tudjátok-e, melyik a legdivatosabb lokál ma Budapesten?

— Ha így kérdezed, azt kell felelnünk, hogy nem tudjuk. Mert biztos, hogy nem az általánosan ismert divatos lokálokra gondolsz.

— Ezt tényleg eltaláltatok. Az igazságra viszont hosszas fejtörés után se hibáznátok rá, hát inkább megmondom, hogy a legújabb pesti specialitás a matrózkocma, hol a Galactól Passauiig közlekedő dunai hajók matrózai gyűlekeznek s cserélik ki élmenyeiket. Ez a matróztanya néhány

hét óta nemcsak a hajósnépséget üdvözölheti viharvert falai között, hanem a pesti társaságok egyik mondain szépségét is, természetesen megfelelő férfikísérettel. S. L. asszony úgy látszik, iskolát csinált, mert azóta ez a matrózkocma a legfelkapottabb lokál.

— A férfikíséret tagjai közül nem kapunk néhány nevet?

— Nevet éppen nem, de azért annyit elárulhatok, hogy a sportvilág, a pénzarisztokrácia s a zsurnalisztika egyaránt képviselve van. A sportvilág különösen érdekes taggal képviselteti magát mostanában az itt tartózkodó birkózók francia bajnokának személyében. Egyik este pedig az történt, hogy a nagyságos asszony a sportférfi s a pénzmágnás társaságában vacsorázott, asztalától nem messze pedig jobbra-balra társaságbeli urak és hölgyek foglaltak helyet, az állan-

KIRMAN SZŐNYEG

100 × 200 cm. nagyság. Szükséges anyag: 3 kgr. 60 dkg. fonal. Felvető 1 kgr., leszöve 80 dgr. Kanavászra varrva 2 kgr. 80 dgr. esomózófonal és az alapanyag.

A KURCZ RT.

szőnyegszövőipar, VIII. Vas uca 1. szönyege, a főváros vezető szaküzlete. Speciális szállítás Románia részére. KÖLTSÉGVETÉS DÍJTALAN.

HOFFER PONGRÁC

képesített szücsmester

BUDAPEST, IV. KERÜLET, ESKÜ UT 6 SZÁM.
(Klotild-palota)

Telefon: A. 377-62.

Eredeti párisi szörmemodellek. Bundák készre és mérték szerint. Kedvező fizetési feltételek!

parisnya, haskötők, sérvkötők, betegápolási s higiénikus cikkeik

Weszely és Társa utóda Nagy Károly Frigyes, Budapest IV., Apponyi tér 1/a. Árjegyzék ingyen. Tel. Aut. 833-26

Vendéglősök!

JÉGSZEKRÉNY

helyszüke miatt 45 pengőért sürgősen eladó. A szekrény magassága: 1.50, szélessége: 1.10. Dohány uca 12, portásnál!

dőan it
portif
figyel
lat
vacsor
jut ki a
elkiserhe
sporteré
penz van
Mikor L.
fejemelke
vegyes k
gához in
ülő, nem
írot s sz
— Úg
lentí, ho
hanem a
egyik leg
matikusá
ságnak.

— Szó
törnének
kevesbé
gósabb t
ki a töl
hogy szn
lalni az
clég idj
az átöltö

— Er
mulatság
a krónik

— Le
hogy zilá
két mód
egyik m
Az árvas
tettel ra
járulékát
kalandos
A fiatal

2 SZER

1. Jól állított
me. 2. Csak
rajunk szó
sárlás előtt

Megnagyobb
új szörmeh
Mimósciben

Bodnár
N

Az I
BI
új megnagy
esőzár út 5
tufa és áru

dóan itt tartózkodó matrózok csoportja között. Urak, hölgyek élénk figyelemmel kísérték L. asszony asztalát s mindenfelé találgatták, hogy vacsora végeztével melyik férfinak jut ki a szerencse, hogy ónagyságát elkísérheti. Ugyanannyian bíztak a sporterények győzelmében, mint a pénz várázsában. De íme, mi történt? Mikor L. asszony befejezte a vacsorát, felemelkedett helyéről, körülnézett a vegyes közönséggel telt lokálban, magához intett egy, szemközti asztalnál ülő, nem is nagyon ismert nevű újságíró s szerény taxiban eltávoztak.

— Úgyes taktika. Ez nem azt jelenti, hogy kettő közül a harmadik, hanem azt, hogy L. asszony nemcsak egyik legszebb, de egyúttal legdiplomatiкусabb tagja is a pesti társaságnak.

— Szóval, az igazságon mi is hiába törnénk a fejünket. Van azonban egy kevésbé rejtélyes, de annál mulatságosabb történelem a fiatal mágnásról, ki a többek között arról nevezetes, hogy szmokingban szokott helyet foglalni az egyetem padjában, nem lévén elég ideje éjszakai tivornyázásai után az átöltözködéshez.

— Erről az ifjúról fényleg csak mulatságos történeteket jegyezhet fel a krónika.

— Legutóbb az esett meg velem, hogy zilált anyagi viszonyait egyszerre két módon is óhajtotta rendezni. Az egyik mód reális és kifogástalan volt. Az árvaszékhez fordult, hogy tekintettel rangjára, emeljék fel a nevelési járulékát. A másik mód viszont annál kalandosabb és kockázatosabb volt. A fiatal mágnás „jóbarátai” ugyanis

azt a tanácsot adták a megszorult arisztokratának, hogy vegyen néhány zongorát részletfizetésre s aztán értékesítse azokat készpénzért.

— Nem valami új ötlet.

— Nem. De nem is végződött jól. A fiatal úr persze előkészült a két oldalon megkezdett manőverre s kioktatta házmesterét, hogy mit mondjon az árvaszék kiküldöttjének s a zongoragyár informátorának. Csak hogy ezzel a házmesterrel némi bajok voltak, mert tót anyanyelvű lévén az istenadta, nem nagyon értette meg vállalkozó szellemű gazdáját s a két mondókát összeeserélte. A többit elképzelhetitek.

— A szanálás persze nem sikerült.

— De nem ám. Azt hiszem, hogy az egészben a zongoragyáros csinálta a legjobb üzletet, ki szíve mélyéből hálás lehet a tót házmesternek, megmentvén őt ettől az ő bőrére menő tranzakciótól.

— Van-e még valami valakinek a tarsolyában?

— Az általános hallgatás azt bizonyítja, hogy a hét minden eseménye ki van merítve.

— Reméljük a jövő hétre a legjobbakat. A viszontlátásra, drágáim.

Lúdtalppal és sérvvel szenvedők

forduljanak-bizalommal

SINGER GYULA

orvosi műszerész és
kőtszerészhez

(Király ucca 67, fél-
emelet.

Telefón: 448—59),

Külföldi tanulmányútján alkalma volt készítményeit elismert szakfektintélyeknek bemutatni, akik a legnagyobb elismeréssel nyilatkoztak a fiatal magyar ortkopád specialista munkájáról

2 szempont bundavásárlásnál:

1. Jól öltöztet, állandó vagyontárgy a minőségszőrme. 2. Csak megbízható képesített szűcsnél vásároljunk szőrmeárut. Ezért keressük fel bundavásárlás előtt vitéz Lászlófi szűcsöt József körút 35

Megnagyobbított szőrmeházamban megkezdtem új szőrmebundáim bemutatását és árusítását. Minőségben még jobbat, árban még olcsóbbat nyújtok ebben az idényben.

Bodnár József szűcs, megnagyobbított új szőrmeszalónja.
Nádor ucca 5 szám.

Az 1930-31 prémidény új modeljeit

BRUCK szűcs

új megnagyobbított szőrmeszalónja, VI. Vilmos eszár út 54 szám alatt, összióarákon bemutatja és árusítja közvetlenül a régi üzlet mellett

Amin az egész világ nevet

Idill a tenger fenekén

Hörstein

Szerelmes bűvár: Szeret... Nem szeret... Szeret?...
(Fliegende Blätter)

Amerika

— Hogy van az Dick, hogy te elmentél abba a szörnyű háborúba, pedig itthon is maradhatnál volna?

— Hát, kérlek, nem volt nekem se rokonom, se feleségem, mi tartott volna itthon? És te, John, te miért vonultál be?

— Én meg éppen azért vonultam be, mert nekem volt rokonom is, meg feleségem is...

(Passing Show)

Szép, szép

— Hát az ön hőstette igazán csodálatos volt! Ilyen örületes magasságból ruhában a tengerbe zuhanni... és onnan megmenekülni...

— Szép, szép — válaszol a hős, — de most már igazán szeretném tudni, ki volt az a disznó, gazember, aki letaszított.

(Punch)

Nem jön zavarba...

— Mit szólsz hozzá, Elly, Pilsz doktor megkérte a kezemet?!

— Egyáltalán nem lep meg a dolog. Mikor én kikosaraztam, megesküdtél, hogy — öngyilkos lesz.

(Le Suorire)

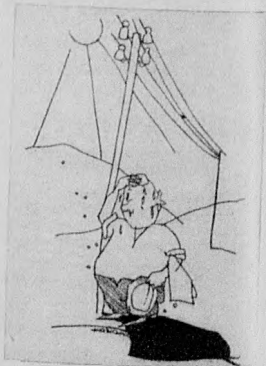
Megnyugtató

— Képzeld, az Annie azt meri mondani, hogy én festem magam!...

— Ugyan kérlek, ne törődj vele! Ha neki olyan arca volna, mint neked, ő is biztosan festené magát.

(La Vie Parisienne)

Nehéz a turista élete!

— Húsz kilométert gyalogoltam, de most végre rátaláltam egy kis oázisra! Milyen öröm is egy kis árnyékban megpihenni...!

(Buen Humor)

Ne

Beteg rem, nagy vagyok? tom még... Orvos: veszélyes ne kezdjen regényt o

A v

— Egy szett nek országai u a monteca — De nem hallo frankot r — Ak játszottál számár l.

— Kit Ede tünk, azt

Ne légy kíváncsi !

Beteg: Doktor úr kérem, nagyon súlyos beteg vagyok? Meddig húzhatom még?

Orvos: Na, nem olyan veszélyes a helyzet, de azért ne kezdjen már folytatásos regényt olvasni. (Punch)

A vér szava

— Egy dolog nem tett szert nekem fiam olaszországi utazásodban. Az amontecarlói kártyajáték.

— De édesapám, még nem hallottad, hogy ezer frankot nyertem...

— Akkor miért nem játszottál tovább? Te számár!...

(Musketen)

Éppen azért!

— Édes öregem, nem tudod véletlenül, hol lakik a Fritz Kübler?...

— Ne beszélj ostobaságokat, hiszen te vagy a Fritz Kübler...!

— Nahát, éppen azért kérdezem...

(Illustrierte Zeitung)

Az őszinteség jutalma

Gazda: Maga is szereti a likört, Berta?

Az új szakácsnő: Nagyon szeretem, nagyságos úr...

Gazda: Akkor máától kezdve nálam lesz a spájzkules!

(Lustige Kiste)

Antikváriumban

— Kérem, el szeretném adni ezt a könyvet. Menynit kaphatok érte?

— Nagyon sajnálom, de mi egyes könyveket nem veszünk — csak egész könyvtárat!

— De uram! Ez az én egész könyvtáram!

(Passing Show)

Szerelem

— Kittym, boldog vagyok, hogy neked adhatom a szívemet...

— Édes Charles, ne légy olyan következőellen... — tegnap mikor összevesztünk, azt mondtad, hogy darabokra törtem...

(La Vie Parisienne)

A SZÍNHÁZ 100 ÉVEL EZELEŐTT

A száz év előtti színház nézőtere nagyon csinosan hatott. Különösen szépek voltak az ülések. A színház páholybélí a páholyt úgyszólván lakásuk egyik szobájának tekintették. Saját bútorokkal díszítették a páholyokat, szőnyeget, tükröt, párnát hordottak oda. A páholy ajtaján csengő volt, amely mindig szól, ha látogató érkezt. Előadás alatt is jöttek a látogatók,

Ilyenkor a csengő állandóan szólott, de a publikumot ez nem zavarta.

Ha unalmas volt a darab, a látogatók egyik páholyból a másikba mentek. Gyakran ott is vacsoráztak a bérlok a páholyban. (Hol vagyunk ma ettől? Ma egyetlen egy családi páholy van, az is Óbudán, a Kisfaludy Színház háztulajdonosnőjének tulajdona.) A világitás gázzal történt, amelyet tömlőkben bocsátottak a színpadra. Mikor már lanyhán szuperált a tömlő, a díszítők és statiszták szivattyúzták a gázt, hogy ki ne aludjanak a lámpák. A primadonna viszont mindig dühös lehetett és joggal, mert a gáztömlők bizony nem a legjobb szagot árasztották.

Rége a Nemzeti Színházban artisták is fölértek. Különösen tetszett egy műlovarnő produkciója. De

amikor kiderült, hogy a bájos műlovarnő fiu, a publikum meg akarta verni.

Valóságos „Próféta”-láz volt Pesten, amikor a Prófétát előadták a híres francia színésznővel. Langrangerrel a fő nő szerepben. Vidékről csoportostul jöttek az emberek előadásra kívül a Próféta díszleteit és trükkjeit megcsódnálni. Amikor Meyerbeer Pestre jött, mindenkit megcsókolt örömeben a színpadon.

(Vidéken zene nélkül is játszották a Prófétát.)

Akinek jutalomjateka volt, az szokás szerint —

a kasszában kimaszkírozva árusította a jegyeket.

Csak Egressy volt kivétel, akit a színészet arisztokratájának neveztek (Nemrégiben éppen a Fővárosi Operett színházban történt meg, hogy a darab primadonnája, Biller Irén maga árulta a jegyeket a kasszában. Igaz, hogy nem volt kifosztva.)

Az ugratások éppúgy divatban voltak, mint most. Egyik színészt például közvetlen a jelenése előtt nem akarták beengedni a színpadra. A színész kétségbeesetten kapálózott, amíg utolsó pillanatban megkönyörült rajta. A színész úgy állt bosszút, hogy egyik előadás előtt a zsinórpaddlászról özet öntött le kollégái nyakába.

Balogh Istvánt első nemzetiszínhábeli föllépésénél a pályatársak segítettek és pedig úgy, hogy a nézőtér különböző pontjain helyet foglaltak és — tapsoltak.

(Ez aztán ma is megvan. Csakhogy ma nem a pályatársak tapsolnak, hanem a megfizetett tapsolók, azaz a klakkőrök.)

Ne bántsuk egymást!

Japánban a női szerepeket is férfiak játsszák

Ez a Japán
Jaj de jura,
Színpadján nincs
Nő figura!...

Mint diva nem
„Hisztériáz”,
Hogy miért nincs
Ma teli ház?...

A hősnő is
Japán legény,
Ő a démon
S ő az erény!...

És nem gázol
És nem zokog...
Ez a Japán...
Okos dolgot...

Ez a japán
Tudja mi jó...
Kár, hogy messze
Vagy... „Tokió”.

az 53.
újabb re
A lo
intézt
venebb
A leg
kapta,
a harm
üllik bel
zalok öt
szikus z
Stuttg
larsaság
nek érle
e hár
ötödik
szer e
Ez lesz
állomás
Más.
Érdek
Uruguay
a szín
versen
engedr
A rend
közvetl
nak fizet
versenyre
előadásá
han, sül
sajlják.
Egy
Edgar V
regényét,
összes a
és est
Ezek a
állítása s

Halló, itt rádió Délibál

az 53. oldalhosszon. Következik legújabb rádióhíreink elmondása.

A londoni rádiótársaság körkérdest intézett előfizetőihez, hogy kik a legkedvencebb zeneszerzői.

A legtöbb szavazatot Beethoven kapta, a második Lehár Ferenc lett,

a harmadik Paul Whiteman, aki nem állik bele ebbe a ranglistába. A szavazatok ötvenhárom százaléka több klaszikus zenét kíván, mint eddig. Más.

Stuttgart, Toulouse és Barcelona rádiótársaságai megállapodást kötöttek, amelynek értelmében

három állomás október tizenötödikétől kezdve hetenként egyszer egymás műsorait közvetíteni fogja.

Ez lesz az első alkalom, hogy spanyol állomás kapcsolódik be a műsoreserébe. Más.

Érdekes halárhozatot hozott az amerikai Uruguay állam. Ezek szerint

a színházak igazgatói és a hangversenyrendezők kötelesek megengedni bármely előadásuk rádióval való közvetítését.

A rendelet megszabja, hogy egy-egy ilyen közvetítésért mennyit kell a rádiótársaságnak fizetni. Azt az igazgatót vagy hangversenyrendezőt, aki akadályokat gördít előadásának rádió útján való továbbításában, súlyos pénz- vagy börtönbüntetéssel sújtlják. Más.

Egy angol bankár megvalósította Edgar Wallace „Rejtelmes ház” című regényét, amennyiben

összes ajtóit gombnyomásra nyitódnak és esukódnak rádió segítségével.

Ezek a „drótnélküli ajtók” a szemtanuk állítása szerint olyan kísértetiesek, hogy

a vendégek egy cseppet sem érzik jól magukat a bankár házában. Más.

Az utóbbi időben különösen külföldi rádióamatőrök részéről számtalan adat érkezett a budapesti Stúdióhoz, hogy

Budapest vételét erősen zavarja egy táviróállomás.

Magunk is észleltük már ezeket a zavaró Morse-jeleket, amelyekről most kiderült, hogy az a New-York nevű óceánjáró gőzös táviró leadóállomásától származik. Illetékes körök igyekeznek ezt a zavaró jelenségeket minél hamarabb kiküszöbölni. Más.

Új adóállomás kezdte meg működését a belgiumi Courtablean.

Az állomás kizáróan csak gramofonlemezeket közvetít hallgatói számára, amellyel mindenestre úttörő a rádióadók sorában. Más.

Október 6-ikán mutatja be a budapesti Stúdió Lestyán Sándor „A tizenharmadik” című egyfelvonásos hangjátékát. A darab főszereplője és egyben rendezője Odry Árpád lesz. Más.

Romániában sem terjed a rádió népszerűsége és ezért elhatározták, hogy leszállítják a rádió előfizetési díjat.

Október elsejétől kezdve az eddigi évi háromszáz lei helyett csak száz leit kell fizetni a romániai rádióamatőröknek. Más.

Vig Miklós és Vig György október 11-én közös hangversenyt adnak a pesti Stúdióban

Mai rádióhíreink elmondását befejeztük. A viszontlátásra a jövő héten ugyanitt.

A benzines ekhós-szekér

UTASAINAK Kalandjai

A magyar rádióban szereplő művészeink közül néhányan augusztus közepén turnéra indultak Erdélybe, ahol autójukkal végigjárták a nagyobb városokat a legfényesebb anyagi és erkölcsi siker mellett. A „benzines ekhósszekér” utasai most tértek vissza turnéjukról és a „Déliab” hasábjain mesélik el élményeiket. Betűrendben az első

Sándor Böske :

— Lugoson történt, hogy előadás után bementünk egy étterembe vacsorázni. Az étterem vendégei tapssal fogadtak minket és alig fejeztük be a vacsorát, amikor a város egyik vezetőembere felkért táncolni. Nem jöttöttem táncoltunk, sem blues, sem tangót, hanem egyenesen az ő kívánságára csárdást, azaz, hogy rosszul fejezem ki magam, mert csak én táncoltam

Madame Gringulesca, a bukaresti rádió-
spaekernője és Scherz Ede a bukaresti
stúdió előtt (Köpeczi-Boócz Lajos felv.)

csárdást, ő pedig kólolt, de azért egész jól ment a dolog. Partnerem meglegedett arccal vitt vissza a helyemre abban a biztos tudatban, hogy ő most csárdást táncolt.

Székely Gizi :

— Legnagyobb élményem, hogy jó pár kilót híztam a turné alatt. Ezt a gyuecsnek köszönhetem, amely a lecsóhoz hasonló étel. Annyira megszerettem ezt az erdélyi specialitást, hogy négy hét alatt majdnem minden nap csak ezt ettem. Kollegáim el is nevezték „Gyuecs királynőnek”. A koronázásom az aradi étteremben folyt le, ahol különben rekordot is javítottam, mert „alattvalóim” legnagyobb örömeire három tányér gyuecsel fogyasztottam el.

Dávid Mihály :

— Én viszont hadat üzentem a gyuecsnek és azt hiszem soha az életben nem fogok vele kibékülni. Neki köszönhetem, hogy a turné alatt kétszer is megbetegedtem. Az előadás előtt egy órával harminckilencfokos lázam volt, úgyhogy a kollégám hazavitték a szállodába, lefektettek és jóllakattak aszpirinnel. Miután pedig este játszaniuk kellett, otthagytak és elmentek a színházba. Negyedórával a kezdés előtt nem bírtam tovább. Gyorsan felöltözököttem és rohantam a színházba játszani. Azóta hívnak engem a gyuecs legyőzőjének.

Kiszely Gyula :

— Nagyszébenben kissé elaludtam és elkéstem a próbáról. Egy kocsiba vágtam magam és megmondtam a kocsisnak, hogy hajtson a színházhoz, de gyorsan, mert sürgős. Az megértően bólogatott és nemsokára megálltunk egy épület előtt, amelynek minden ablakán hatalmas vasrácsok voltak. Furesáltam egy kicsit a dolgot, de különösen azt, hogy lezárt kapu fogad. Becsengettem és a kapusnak bejelenttem, hogy én ide tartozom. Az megkérdezte tőlem, hogy nem téve-

Magyar királyi

osztálysorsjáték

8617

25236

49099

49711

56947

58470

79487

83827

Kisérelje meg szerencsését TÖRÖKNÉL!

Vágja ki lenti 8 számot,
heverje össze, húzzon egy vagy több
számot és rendelje meg azonnal

Töröknél!

Minden második
sorsjegy nyer!

A nagy nyeremények óriási mennyi-
sége jutott TÖRÖK ügyeleinek. A
közelmúltban a következő nyeremé-
nyek jutottak TÖRÖK vevőinek:

300.000 P
az 52547 sz.

100.000 P
a 12184. sz.

200.000 P
a 28811. sz.

50.000 P
a 15675. sz.

160.000 P
a 35.635 sz.

30.000 P
az 59561. sz.

sorsjeggyel.

Az új XXV. m. kir. osztálysorsjátékban az elérhető legnagyobb nyeremény esetleg

500.000 P (ötszázezer P)

mely összeg egyetlen sorsjeggyel nyerhető. Kisorsolásra kerül készpénzben összesen

7 millió 722.000 pengő

A nyeremények kifizetése a húzások után készpénzben történik.
A Török bankház sorsjegyeit nagyon keresik és ezért ajánlatos a rendelést póstafordulattal,
de legkésőbb folyó évi október 16-ig beküldeni. Nyereményhúzás már október 17 és 20.

Hivatalosan megállapított sorsjegyárak:

Egész sorsjegy
P 24.—

Fél sorsjegy
P 12.—

Negyed sorsjegy
P 6.—

Török A. és Tsa Bankház rt.

Legnagyobb sorsjegyüzlet. Központ:

Budapest, IV, Szervita tér 3. szám. (Pósta)lók 167.)

dek-e, mire megnyugtattam, hogy ez ki van zárva. „Érdekes, csóválta a fejét, az igazgató úr nem mondta, hogy ma új beteg érkezik.” Hamarosan kiderült, hogy a derék kocsis félreértett és a bolondokházába vitt el. Ugy elrohantam, mintha puskából lőttek volna ki.

Köpeczi-Boócz Lajos :

— Olyan dolog történt vetem a turnénk alatt, ami azt hiszem egyedülálló. Az impresszáriónk Tamasiu, egy kolozsvári újságíró, egyharmaddal többet fizetett nekünk, mint amennyi a szerződésben elő volt írva. Az igaz, hogy ilyen sikerre még magunk sem számítottunk. Aradon minden jegy elkelt, mire az emberek sámlikat és székeket hoztak magukkal és megfizették a legdrágább jegy árát, csakhogy láthassanak minket. Bukarestben az Operaházban vendégszerepeltünk. Ez volt az első eset, hogy magyar színészek játszottak a román fővárosban. A román Nemzeti Színház tagjai testületileg vonultak ki az előadásunkra, amelynek végétől az ottani Odry Árpád, a színház színész főrendezője kijelentette, hogy úgy érezte, mintha néha tudna magyarul. Másnap különben a látogatást visszaadtuk és mi nézük végig a színház együttműködésének előadását.

Matány Antal :

— Utunk egy kis részét vonaton tettük meg, ahol csakhamar elterjedt a híre, hogy mi a pesti rádió művészei vagyunk. Egész tömeg állott a kupé előtt, akik közül az egyik kijelentette, hogy én nem lehetek Matány Antal, legfeljebb csak az öccse. „Miért?” — kérdeztem. „Mert — szólt a felelet — a Nemzeti Színház tagjai csak idősebb emberek lehetnek. Ön még nagyon fiatal ahhoz.”

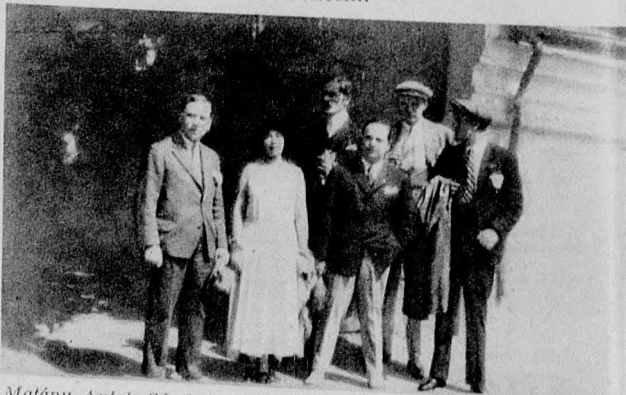
Scherz Ede :

— Minden helyesbítés nélkül ki kell jelentenem, hogy kiválóan éreztem magam. Marosvásárhelyen befölt az öltö-

zömbe egy pöttömnyi kislány és megkérdezte: „Mondd Scherz bácsi, honnan tudod te Pesten, hogy nálunk holnap esni fog?” Hát egy kicsit zavarba jöttem, de ez még csak fokozódott, amikor jeltette a második kérdést: „Mondd Scherz bácsi, miért nem hoztad magaddal a Scherz néni? Talán haragban vagyok?” Ugyancsak ill történet, hogy egy volt pesti főpincér, aki Marosvásárhelyen pék lett, egy asztalnyi nagyságú hatalmas kalácsot küldött nekünk azzal a megjegyzéssel, hogy ő nem akar minket sületlen pénccel traktálni, hanem inkább egy sült kalácsal. Figyelmeztetett minket arra, hogy a kalácsba egy húszkoronás aranyat süített bele. Hallatlan izgalommal osztottuk fel egyenlő részre a kalácsot és mindenki a másikat figyelte, hogy ki találja meg a pénzdarabot. A kalács csodálatos gyorsasággal elfogyott, de a húszkoronás arany nem került elő. Kiderült, hogy a ravasz pék csak azért mondta az egészet, hogy elfogyasszuk a kalácsot.

Weygand Tibor :

— Egyik délelőtt a kolozsvári strandra mentünk ki, ahol vígan zuhanyoztam magam, amikor megjelenik három kislány és autogrammot kért tőlem. A hely éppen nem volt a legalkalmasabb, de azért adtam nekik autogrammot. Pillanatok alatt embergyűrű vett körül és hiába tiltakoztam, kénytelen voltam autogramdélelőtöt rendezni a zuhany alatt. E naptól kezdve még csak a zuhany tájékára sem mentem.

Matány Antal, Sándor Böske, Scherz Ede, Köpeczi-Boócz Lajos, Tamasiu Aurél és Dávid Mihály a bukaresti studió előtt (Szekely Gizi felvétele)

Hobart Miller villájába új tanítónő érkezik: Barbara Colton. Az egyszerűen öltözött leány Miller egyik Rubens-képéről megállapítja, hogy hamisítvány.

Hobart Miller bosszús volt és hosszú szünet után kellenül mondotta: — Én, valahányszor képet veszek, megkérdezem szakértőmet, aki csalhatatlan a szakmájában...

A nő keményen válaszolta:

— Ha az a „csalhatatlan ember” erre a képre azt mondta, hogy Rubens, akkor vagy nem ért a képekhez vagy pedig csaló... Ha nem veszi rossznéven, egy tanácsot adok önnek: ezentúl, ha képet vásárol, ne a szakértőjét, hanem az ultraviolett sugarakat kérdezze meg... Ezek megbízhatóbbaknak fognak bizonyulni, mint a szakértő...

— Kiket kérdezzek meg?

— Az ultraviolett sugarakat... Az ultraviolett sugarakkal ma már igen könnyen megállapítják a képekről, hogy hamisítványok-e vagy sem... A laboratóriumi vizsgálatok még a legügyesebb hamisításokat is leleplezik... Erről a képről szabadszemmel is könnyű meg lehet állapítani, hogy néhány évvel ezelőtt készült, ebből viszont igen könnyen következtethetjük, hogy nem Rubens festette...

Hobart Miller ezekre a szavakra egy kicsit megszedült. A nő olyan meggyőzően magyarázott, hogy minden szavát elbítte, csak azt nem értette, hogy hogyan lehet ennyi tudomány ebben a kis nőben.

— Nagyon köszönöm — mondta sze-

líd hangon. — Erről majd beszélünk még... Alkalomadtán majd arra kérem, nézze meg valamennyi képemet... de ígérje meg előre, hogy nem minden képemről fogja megállapítani, hogy hamisítvány... Az elmúlt öt év alatt kétféle millió dollárért vásároltam képeket...

— Ha minden esetben az a csalhatatlan szakértő adott önnek tanácsot, akkor félek, az ön kétféle millió dollárja százezret sem fog érni...

2.

Milly

Hobart Miller másnap a reggelinél találkozott a tanítónővel. Barbara Colton most határozottan jobban festett, mint tegnap este, de még így sem volt szépnek mondható.

— Úramisten, kontya van — gondolta a férfi mély és őszinte megdöbbenéssel, amikor asztalhoz ültek. — Múzeumba való!... Mit fog Milly mondani erre a kontyra!...

— Jól aludt? — érdeklődött később Miller.

— Igen, köszönöm. Fáradt voltam és hamar elnyomott az álmom... Ruháim is megérkeztek.

— Na, bátran ott maradhattak volna, ahol voltak — gondolta a férfi, amikor a leány ruhájára nézett és nem tudott elnyomni egy ajkára tolokodó mosolyt. Ezt azonban a nő nem vette észre.

Reggeli után kimentek a parkba és itt, séta közben Miller leányáról beszélgettek.

— Milly egy kicsit vad és rakoncátlan — magyarázta Miller — és ezért már most előre figyelmeztetem arra, hogy sok baja lesz vele... Tudja, az anyja vére. Feleségem is ilyen volt... Különb, róla nem beszélek, hiszen annak idején mindent megírtak a lapok...

— Bocsánat, semmit sem tudok róla...

— Mit?... Azt akarja ezzel mondani, hogy semmit sem tud a feleségről, Ruth Virginiáról?

— Sajnálom, de a nevét most halom először...

— A filmszínésznőről...

— Nem.

Miller azt hitte, hogy a leány tréfál vele.

— Óriási! Egy ember, aki nem haltott Ruth Virginiáról, a világhírű filmszínésznőről, aki életében mindennap beszéltette magát, aki veszedelmesebb volt, mint egy párduc és szebb, mint a legszebb nő... Aki úgy halt meg, ahogyan élt: különösen és gyorsan... Felfalta a kokain!

— Nagyon sajnálom, hogy ilyen tudatlan vagyok — mentegetőzött Barbara. — De be kell vallanom, hogy sosem érdekelt a film... Moziban is csak akkor voltam, amikor valami tudományos filmet mutattak be... Elismerem, hogy a filmnek óriási jelentősége van, különösen tudományos és népnevelő szempontból és nagyon jó szórakozást nyújt a tömegeknek, de...

— Tudományos és népnevelő!... Fantasztikus!... Maga Los Angelesben élt, Hollywood közvetlen közelében és nem ismeri a filmet... Ezek után feltételezem azt is, hogy nem tudja rólam, hogy filmvállalkozó vagyok... Hogy az emberek filmcárnak neveztek el?

— De igen, tudom... Hiszen az öngyára készítette „Kalandozás a tenger fenekén” című nagyon ügyes tudományos filmet, amelyben azonban néhány hiba volt...

— Kalandozás a tenger fenekén!... Arra a képre gondol, amit egy tudós csinált... hogy is hívják csak?... És amire szépen ráfizettem!... Szép. És nem ismeri azt a filmet, amelyben Ru-

Ne ijedjen meg

a jövő héten már megjelenik a Párisi Divat friss száma az összes téli újdonságokkal. A Párisi Divat a külföld legelőkelőbb modellrajzolóival tart fenn összeköttetést és több száz esodaszép párisi modellt és szebbnél szebb kézimunkarajzot közöl minden számában s szabásmintái igen olcsó áron megszerezhetők.

Féláron küldjük Önnek a Párisi Divatot 10 nappal a friss szám megjelenése után (tisztá, visszamaradt lapokat), hogy megismerje ezt a rendkívül érdekes lapot, még pedig $\frac{1}{4}$ évre 3 pengő 50 fillér helyett 1 pengő 80 fillérért.

Kérjen egy mutatványszámot, melyet 48 fillér bélyeg beküldése ellenében bérmentve küldünk. Kiadóhivatal: Budapest, VII. ker., Dohány ucca 12.

szérin
mém
és

A „D

Név:

dolf Va
relem
szotta a
dollárt
— N
— É
meg a
amely a
A nő
bámult
tropoló
Elbe
vörös
gázolt
a esod
gokat.

— M
— Hall
— Jo
és apja
Mille

3—5 hét alatt
**GYÖNYÖRŰ
LESZ A KEBLE**

a világhírű
PÁRISI MÓDSZER
segítségével.

Akár fejletlen és satnya,
akár petyhüdi, vagy lógó a melle

**KI AKARJA FEJLESZTENI?
AKARJA, HOGY ÚJRA RUGANYOS
LEGYEN?
AKAR TETSZENI? AKARJA, HOGY
SZERESSEK?**

Kérjen Ingyenes felvilágosítást!

EXUBER BUST RAFFERMER
megteltíti és ruganyossá teszi,

EXUBER BUST DEVELOPER
kifejleszti az elmaradt keblet.

Mindkét módszer külső eljárás és teljesen ártalmatlan. Semmit sem kell szedni, nem kell különleges diéta

szert élni, nem kell fárasztó testgyakorlatokat végezni. 19 év óta minden esetben eredményel járt. Kívánatra referenciákkal is szolgátunk! Biztos siker! Sok színpadi nagyság és moziésszínélő, akinek az alakját esodálják, a párisi módszernek köszönheti sikerét!

UTALVÁNY:

A „Délbáb“ hölgyolvasói Madame Duroytól ingyen, diszkrét, címjelzés nélküli, zárt borítékban mindennemű utasítást megkapnak a keblek kifejlesztésére — ruganyossá tételére. (A nem kívánt módszer áthúzandó.)

Név: Cím:

Írni: Mme. Helene Duroy, Dir. II 303 A, Rue de Miromesnil 11, Paris (VIII)
Olvasható irást kérünk, 40 filléres bélyeg mellékelendő.

dolf Valentino még statisztált, a „Szerelem szigetét“... A feleségem játszotta a főszerepet és kerek kétfélmilli dollárt kerestem rajta!

— Nem ismerem.

— És nem ismeri Chaplin filmjeit, meg a „Spanyol rózsák“ című revüt, amely az első tökéletes beszélőfilm volt.

A nő hallgatott, a férfi pedig úgy bémúlt rá, mint valami középkori antropológiai leletre.

Ebben a pillanatban egy fiatal lángvörös hajú leány szaladt feléjük. Átgázolt a gyeptágyon és útján letiporta a esodálatos színekben pompázó virágokat.

— Milly! — kiáltotta Hobart Miller. — Halló, hogy vagy öreg barátóm?

— Jól, papa! — kiáltotta a kisleány és apja nyakába kapaszkodott.

Miller szeme felragyogott és arca tele

lett rajongással. Milly belekapaszkodott öszülő hajába és cibálta.

— Vén medve, nem vettél aranyhalakat...

Miller mentegetőző szavakkal válaszolt:

— Vettem, de még nem érkeztek meg. Agyonütöttem Grantot, ha a szemem elé kerül. Megmondtam neki, hogy intézkedjék gyorsan és a számára egy órával később adta fel a táviratot.

— Üsd agyon, üsd agyon! — toporzékolt a kisleány és sírva fakadt. Talán a földre is levetette volna magát, ha közben észre nem veszi Barbara Coltont, a tanítónőt.

— Ez kicsoda? — kérdezte hirtelen és tetőtől talpig végigmérte a szemüveges nőt.

— Barbara kisasszony, az új tanítónő.

— Vasdarab? — felelte mérgesen a kisleány. — Mágnes! Érted, olyan mágnes, amivel a gombostűket meg lehet fogni.

Miller tágrameredt szemmel nézett leányára.

3.

Ginger

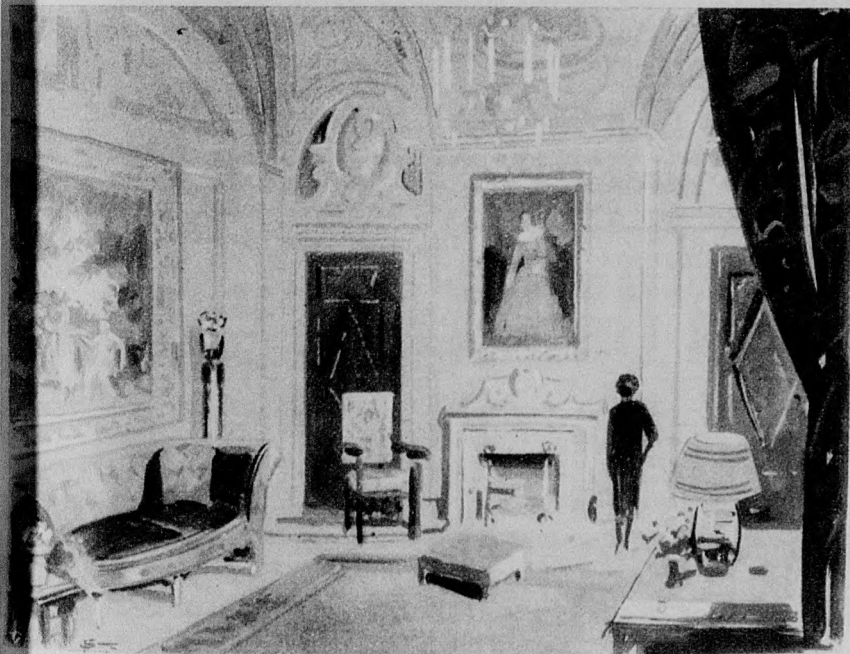
Barbara Colton hamarosan megszokta új környezetét. Három nap múlva úgy érezte magát a sanbernardinói kastélyban, mintha már évek óta élt volna ott. A ház tulajdonképpeni ura Sydney Grant, az öreg titkár volt, aki minden munkát elvégzett és gyakran még a cselédség helyett is dolgozott, de úgy látszott, hogy sorsával főkélelesen meg van elégedve. Az öreg már hajnalban kelt és szorgalmasan kopogtatott az írógépen, vezette a háztartási könyvet, ellenőrizte a konyhát, vitatkozott a merev, szertartásos inassal és pipázott. A pipa még akkor is a szájában volt, ha beszélt. Barbara gyorsan megállapította, hogy szimpla ember, aki hozzászokott ahhoz, hogy minden rábízott munkát gépiesen és gyorsan elvégezzen. A szobaleányok és kertetészekon kívül egy Yolo nevű japán szakács volt a házban. Mindenki között ez volt a legszimpatikusabb. Örök mosolygás volt.

A tanítónőnek kevés dolga volt. Dél előtt a kis Millyvel foglalkozott, akiből mindig ki-kitört a vad temperamentum, de Barbara minden esetben talált valamit, amivel kormányozhatta a kisleány gondolkozásmódját és útját. Együtt barangoltak a hatalmas parkban, együtt járták az országútakat, együtt nézték San Bernardino hófödte csúcsát, amely ott meredezett szemük előtt, a távolban. A háromezeröttszáz méter magas hegycsúcs úgy szökött a kék kaliforniai égbe, mint egy fényes-hegyű tű.

Este, amikor a ház elesendesült, Barbara holdogán mondogatta magában: — Erre vágytam mindig!... Istenem, de holdog vagyok... Nem nagy-

— Erre vágytam mindig!... Istenem, de holdog vagyok... Nem nagy-

— Erre vágytam mindig!... Istenem, de holdog vagyok... Nem nagy-

Végigjárta a kastélyt

város, nem zaj, nem dübörgés, hanem csend, békesség és nyugalom kellett mindig és most végre mindenem megvan...

Grant minden kívánságát teljesítette, amiből Barbara azt következtette, hogy Hobart Miller így rendelkezett, mielőtt elment volna.

Egy este végigjárta a kastélyt. Szobáról-szobára ment. A képeket, bútorokat vizsgálta. Minden darab értékes volt és nagyon örült annak, amikor megállapította, hogy a képekre vonatkozó jóslata nem vált be. Igaz, itt-ott még felfedezett egy-két hamisítványt, de ezek elenyésző csekély részei voltak a nagy értéket képviselő képeknek. Úgy tíz óra lehetett, amikor az emeleten egy kínai szalónba jutott. Ennek a helyiségnek minden porcikája Keletre emlékeztette. A drága selymek, színes szőnyegek és a faragott bútorok mind Kínából származtak a kastélyba. Csak egy nem, egy kép. Ott függött a két ablak között, a fal közepén. Egy szép asszonyt ábrázolt. Egy vöröshajú, pirosajkú, nagyszemű asszonyt. Olyan volt, mint egy párdue...

Barbara rögtön megsejtette: Ruth Virginia volt, a filmszínésznő, aki fiatalon költözött el férje és kisleánya mellől.

— Mit mondott Miller? ... Felfalta a kokain... Igen, kokainista volt...

VÍZPUMPA

hydraulikus préshez vagy önálló használatra, tiszta, új állapotban rendkívül olcsón, helyszűke miatt eladó. Ugyanott egy

FESTÉKÖRLŐGÉP

is kapható. Bővebbet Dohány uca 12. Portásnál

A fehér halál megfogta és nem eresztette el többé...

Barbara megrögzött, amikor képre nézett, de nem tudta levenni róla a szemét. Szinte hipnotizálta őt az asszony, aki már meghalt...

— Miért félek tőle? — kérdezte a lány önmagától és amikor a „félek” szót kiejtette, nem tudott hová lenni csodálkozástól. — Félek? ... Érdekes sohasem tudtam, hogy mi az félni és most mégis kiejtettem ezt a szót.

Összeszedte magát, majd hirtelen eloltotta a villanyt és amikor a csillagszáz szeme kihűnyt, érezte, hogy a múlt szívére a különös szorongás. Zártan felnevetett, levette szemüvegét és megtörölte, majd a fülhomályban a ablakhoz hotorkált és kitérte a hatalmas üvegszárnyakat. A párkányra könnyököl és belemeredt a park fekete sávjába.

Maga sem tudta, hogy meddig nézett így az árnyak játékát, amikor alatta a kastély fala mellett, megesisikordult a kavicsos út. Két férfi körvonala vált ki az árnyékból. Az ablak alatt megálltak és beszélgettek. Barbara minden szavukat hallotta.

— Ne ugráljon, Grant! — hallott egy durva hangot. — Ezt az ügyet el kell intézmem...

— Mondtam már, hogy mindaddig amíg mr. Millertől utasítást nem kapok, semmit sem teszek... Jól tudja, hogy Miller csak szombaton jön ide... Ha valami dolga van vele, keresse fel a Hollywoodban...

— Maga ökör... Nagyon jól tudja, hogy Hollywoodban sokan nem szívják sen látnak és ezért ott esetleg egy katasztrófa baleset is érne...

— Nem nagyon érdekelnek a magán dolgai, elhíheti nekem, sőt, hogy őszintén legyek, megmondom: csodálkozom a rendőrségen, amely megengedi, hogy maga még itt járkáljon... Már sok kétséges gazembert is a „székbe” ültettek...

— Úgy látom, hogy magának végképpen elment az esze... Ha másvalaki mondta volna nekem ugyanezt, megnyugtatom, hogy már nem beszélne, de magát nem is tartom férfinak, éri...

— Nem ger...

A kavicsos út és Barbara hallatszott, de még is tolatkodó...

— Eler...

Grant hős...

Ebben a árnyék bu...

— Para...

lott Barba...

Japán szak...

— Semm...

halk hang...

A harma...

gen károm...

— Enne...

lett idejóm...

Grant gú...

— Ügy-e...

Ginger, ut...

hozzámnyú...

történik, Y...

Most sem...

termett...

magának y...

— Az ör...

potájú lov...

egyszer ő i...

cíóját...

— Ünöm...

ajánlom, sz...

— Az árny...

szemei előtt...

lett.

— Mi tör...

rongó szív...

a házba e...

Mit akart a...

kötetében...

milliomos f...

Fájó fejje...

át a sötét sz...

tölt a vörös...

megő kézzel...

szobájába sz...

Holly...

Szombaton...

túraautó áll...

bara éppen...

— Nem érdekel a véleménye, Ginger... és jó lesz, ha elereszt...
 A kavics ismét megcsikordult lent és Barbara füléhez dulakodás zaja hallatszott fel. Kiáltani szeretett volna, de még idejében elnyomta az ajkára tolakodó sikolyt.

— Elereszt, gazember? — hallotta Grant hörgő hangját.
 Ebben a pillanatban egy harmadik árnyék bukkant fel a sötétségben.

— Parancsol, mr. Grant? — hallott Barbara egy hangot, amelyben a japán szakács hangját ismerte fel.

— Semmit, Yolo — felelte Grant halk hangon.

A harmadik árnyék eltűnt és az idegen káromkodott:

— Ennek a sárgának is most kellett idejönnie...

Grant gúnyos hangon mondta:

— Úgy-e fél tőle?... Vigyázzon Ginger, utóljára történt meg, hogy hozzámnyúlt... ha még egyszer megtörténik, Yolo elintézi a többi... Most sem véletlenül történt, hogy itt termett... Egy szavamba kerül és magának vége...

— Az ördög vigye a maga sárga pófajú lovagját!... Magával együtt egyszer ő is meg fogja kapni a porcióját...

— Ünöm a mocskos beszédjét...
 Ajánlom, szeleljen el...

Az árnyékok összefolytak Barbara szeméi előtt. Ismét mély, fekete esőnd lett.

— Mi történik itt? — kérdezte szorongó szívvel magától. Hogyan kerül a házba ez az alak, ez a gonosztevő... Mit akart a házban, milyen összeköttetésben áll Hobart Millerrel, a milliomos filmgyárossal?...

Fájó fejjel, dohogó szívvel surrant át a sötét szobán és amikor eszébe jutott a vöröshajú asszony areképe, remegő kézzel szakította fel az ajtót és szobájába szaladt.

4.

Hollywoodból jönnek...

Szombaton délután három hatalmas túraautó állt meg a kapuban. Barbara éppen az úszómedence szélén

ült és Millynnek elmagyarázta, hogy milyen csodálatos élelet élnek a virágok... Elmesélte, hogy nekik is van szívük, ők is érzik a fájdalmat és az örömet... Ők is tudnak sírni és meghalni...

A kisleány fágult szemekkel nézte a tanítónő kezében lévő orchideát és remegő hangon kérdezte:

— Akkor ez a virág is meghalt, amikor leszakította?

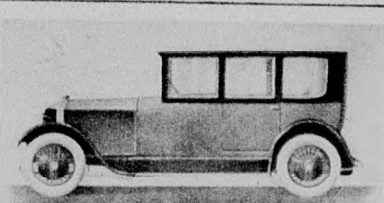
— Igen, Milly és meghaltak mindazok a virágok, amelyekre te rátáporáltál... Sok-sok virágot öltél meg...

— Nagyon sajnálom... máskor nem fogom tenni...

Ebben a pillanatban érkeztek meg dübörögve az autók és az előbbi nagy esendel és békességet hirtelen és váratlanul nagy hangzavar váltotta fel. Barbara felállt és zavartan nézett a kapu felé. A gépkocsikból vidám társaság szállt ki. Nők, férfiak. Ordítottak, fütyültek, nevettek.

Amikor Milly a társaságot meglátta, gyorsan kereket oldott Barbara mellől és a kapu felé szaladt. Barbara nem tudta megérteni, hogy kik lehetnek az érkezők, de aztán a társaság közepén megpillantotta. Hobart Miller szüles alakját. Ő is úgy nevetett és kihált, mint a többiek.

— Halló, miss Colton, jöjjön közelebb, mert a fiúk és a leányok már nagyon kíváncsiak magára — kiáltotta Barbara felé. — Jöjjön, jöjjön, kötelessége megismerkedni velük, mert annyit meséltem az úton magáról.

Forgách garage és autókereskedelmi vállalat

Budapest, VI, Forgách uca 22-24 szám. Telefonszám: 930-36. Szigorúan magánjellegű, elegáns, modern autókön fuvarozás helyben és vidéken, éjjel-nappal, már 30 fillertől. Olcsó garage. Autójavítóműhely. Benzín- és olajtöltőállomás. Használt autók vétele és eladása

Kérjen díjtalan árajánlatot!

hogy mindegyiket külön-külön megütné a guta, ha nem nézhetnék meg magát közvetlen közletről.

Barbara zavartan megtörölte szemüvegét és megindult a lársaság felé. Amikor azonban néhány lépésnyire volt a hangos csoporttól, hirtelen megtorpant és — mintha kísérteteket látott volna — kitágult pupillákkal nézett a különös emberekre.

Egy furesa nő állott hozzá legközelebb. Amikor Barbara végignézett rajta, nem akart hinni a szemének. Olyan átlátszó ruha volt rajta, mintha a szövetet pókhálóból szőtték volna. Lábszárai combig átlátszottak rajta és olyan dekoltázsa volt, amilyenről eddig nem is álmodott. A nő arca piroslott a festéktől. Ajkai világoskékűek voltak, szemöldökei pedig nyilegyenesek.

— A tudós, aki a múzeumból jött ide! — mondta nevetve a nő és Barbarához lépett. — Nem haragszunk rád esodabogár, bár sok a bűnöd, ha mindaz igaz, amit Miller az úton be akart nekünk adni... Te vagy az a nő, aki még nem volt moziban?... Azt azonban remélem elismered, hogy az én nevemet már hallottad?... Mert jegyezd meg magadnak, nekem olyan reklámfőnököm van, aki jól ért ahhoz, hogyan kell az Alice Huntington nevet belepofozni a közvéleménybe...

Barbara szédülni kezdett és hirtelen azt sem tudta, hogy mit tegyen. Elfusson, itt maradjon?... Ne válasszon?...

— Bocsanat — dadogta, — most hallom először a nevédt...

A nő egy pillanatig rámeredt, aztán hirtelen sikoltozni kezdett.

— Azt mondja, hogy nem ismer!... Most hallja először a nevemet... A Miller-gyár legjobban megfizetett vampja vagyok... A titkárom naponként háromszáz képet dedikál az

én nevemben és ez a nő nem ismer... Elesapom a reklámfőnökömet! Kirúgom... Azt a csirkefogót, aki reklámkirálynak meri magát nevezni...

Ott hadonázott az ökleivel Barbara szemüvege előtt és a szegény tanítónő már azt hitte, hogy meg fogja ütni... Ez azonban nem történt meg, hanem helyett a saját ruháját kezdte tépni. Ezzel a ruhával nem sok dolga volt, mert hamar lekerült róla... Aztán a földre dobta magát...

A többiek ezalatt nevettek és ordítottak.

— Úgy kell neked!

— Alice megkapta a magáét!

— Megint rád jött?... Nézzétek, úgy vonaglik a földön, mint egy kukac...

— Kitűnő jelenet... A jövő héten megcsináljuk... A stúdióban persze órákon keresztül kell próbálni, amíg ezt meg tudja csinálni, itt pedig két perc alatt transzban van...

Senkinek sem jutott volna eszébe, hogy a leányt felemelje a földről. Barbara azonban leküzdötte undorát és meglepetését. A leányhoz lépett és felemelte.

Alice Huntington most már nem sikoltozott, csak csendesen nyöszörgött. Követte Barbarát, aki minél előbb el szeretne volna tüntetni a férfiak szeme elől a nő meztelenségét.

— Anthony, a feckendőt — jajongta Alice Huntington — Antony-gyere, segíts rajtam...

Egy magas fiatalember követte őket, akinek fehérre volt púderozva az arca és ajkain vastagon állt a rúzs.

— Jövök, bestia, csak ne ordíts — morogta a férfi —... Egyszer úgyis olyan adagot kapsz, hogy kész leszél tőle... Hogy miért is élnek ilyen hisztérikus nők a világon!

(Folytatjuk)

A BUDAPESTI HIRLAP
vasárnapi képes melléklete
a magyar újságírás szenzációja

Két ember a hídon

Ötlet. Irta: **László Miklós**

Ezen darab előadási joga bármely nyelven kizáróan dr. Marton Sándor színpadi kiadótól, Budapest, IV, Bécsi ucca 1 szerezhető meg. Copyright 1930. by Dr. Alexander Marton, Budapest

Személyek:

Kemény
Fekete
Nagy VII. János, rendőr

Történik este 10 óra után, a Lánchíd közepén

Fekete (a mindennel leszámolt ember.

A híd korlátjára támaszkodva, szemben a nézőkkel, merőn bámul a vízbe).

Kemény (jobbról jön. Ő is a korlát-hoz támaszkodik. Szünet. Szeretne a másikkal összeismerkedni, köhög, krákog, a vízbe köp, majd szünet után): Hogy folyik ez a Duna!...

ma olvastam az ujságban a statisztikai kimutatást, mult hónapban tízenyolcan ugrottak bele a Dunába. (Szünet.) Rémes! Hogy nem félnek ettől a hideg víztől!... Kaphat az ember egy olyan rheumát, hogy egész életére fatig!... (Szünet.) Pardon!... Még be sem mutatkoztam: Kemény!

Fekete (csöndesen): Vért sírnak bele az emberek a vízbe! Ettől bővül a víz! Nyeli magába a sok bánatot, keservet!... Attól árad a folyó! (Csönd.)

Kemény (félre): Költő! (Szünet.) Hát bizony kérem rémes viszonyokat élünk! Nem is csoda, ha az emberek ide beleugrálnak!...

Fekete (csöndesen): Tegnap hajnalban itt a Lánchidon egy ember meredt a dagadó folyóba! Nem szólt senkihez, csak nézte a vizet!...

Kemény: Igazán?! Pont a vizet?

Fekete: És ekkor megszólította őt egy idegen, sokáig beszélt hozzá! Nem hagyta a másikat csöndesen meghalni!... Ekkor az öngyilkos gondolt egyet és beledobta az idegent a piszkos folyóba!...

Kemény (felháborodva): Hallatlan!... És az a marha hagyta magát?! Próbált volna engem belelökni, tőlem kapott volna két olyan pofont!...

Fekete (csöndesen): Pedig én is öngyilkos akarok lenni!...

Kemény: Komolyan?!... Ne mondja!... Meg se látszik magán!... Egy ilyen jókedélyű ember!... És még akar?

Fekete: Három nap óta nem ettem...

Kemény: Ki mondta magának, hogy ne egyen?

Fekete: Inkább azt nem mondták, hogy egyek!...

Kemény: Azt magának mondani kell? Nekem nem!... Tegyen maga élmény egy béccsiszeletet és ne szóljon hozzá semmit!...

Fekete (csöndesen): Kérem, hagyjon engem tovább az utamon!...

Kemény: Dehogy hagyom!... Csak nem engedem beleugrani ebbe a vacak vízbe! Inkább köpjünk bele!... Pfu!...

Fekete (türelmetlenül): Hallja!... Az én türelmemnek is van határa! Utoljára kérem magát, szedje a sátorfáját és kotródjon innen!

Kemény: Miért? Talán a magáé ez a híd?! Hát ha én is öngyilkos akarok lenni?!

Fekete: Menjen a fenébe! Van még elég híd a Dunán! Épp ide kell magának jönni?!

Kemény: Itt nincs olyan cug, mint a Margit-hidon!...

Fekete: Hát utoljára kérem, hagyjon engem egyedül!...

Kemény: Kérem!... Én csak a magáé javát akartam!... Alászolgája!... (Indul, Hirtelen vissza.) Pardon... még egy pillanatra... csak azt akarom mondani... kegyednek már úgyis minden mindegy... tegyen nekem egy nagy szívességet...

Fekete: Mit akar?

Kemény: Tegye meg nekem azt a nagy szívességet és haljon meg holnap. Az az egy nap már úgyse számít és kereshet is rajta.

Fekete: Nem értem... Mit akar?...

Kemény: Csekélység kérem az egész!... Annyból áll, hogy maga itt a hidon kezd ordítani, hogy „Engedjen! Én meg akarok halni! Öngyilkos akarok lenni!...” És úgy csinál, mintha tényleg a Dunába akarna ugrni! Én meg majd innen hátulról visszatartom magát és azt fogom üvöltöteni: Segítség! Rendőr! Erre idejön majd egy rendőr...

Fekete: Na és?

Kemény: A rendőr mindkettőnket előállít a főkapitányságon és ott az öngyilkosokat védő Iroda rögtön kiutal magának 16 pengő gyorssegélyt, abból 8 a magáé és 8 az enyém!... De ha holnap tényleg öngyilkos akar lenni... magának arra a nyolcra sincs szüksége, nem?...

Fekete: Mondja, hogy jutott ez magának eszébe?

Kemény: Kérem egész őszintén megmondom magának, nekem ez a foglalkozásom. Úgy jöttem rá, hogy a múlt hónapban öngyilkos akartam lenni a Ferenc József-hidon! Délben 12 órakor szépen levetkőztem a hidon és kezdtem mászni a Turul felé!... Erre a rendőr bevitt a kapitányságra, hogy ne legyek öngyilkos és ne csináljak számszágokat és pici-pacsi, a kezembe nyomtak 16 pengőt! Azóta ezzel foglalkozom!

Fekete: Ne mondja...

Kemény: Hát megcsináljuk az üzletet, kérem?...

Fekete: Hát miért nem próbál most is öngyilkos lenni?

Kemény: Már nem üzlet! Csak lebeszélnek, gyorssegély nélkül! De ha megment az ember egy öngyilkost az életnek, akkor fizetnek!

Fekete: Na nem bánom... nekem már ügyis mindegy...

Kemény (boldogan): Kiszíthand! Most tessék vigyázni kérem... a rendőr

ott áll az oszlopnál... Tessék egy kicsit felállni a korlátra... és nyugodtan ordítani!... (*Ordít.*) Maga nem fog beleugrani a vízbe!

Fekete (ő is ordít): De igen! Én bele fogok ugrani a vízbe!

Kemény: Úgy! Nagyon jó! (*Átöleli, ordít.*) Segítség! Segítség! Jöjjön vissza! Ne ugorjon!

Fekete (ordít): Engedjen! Én meg akarok halni!

Kemény (ordít): Akkor akassa fel magát, de nem engedem ugrani!

Fekete (halkan): Jól fogjon hátul...

Kemény: Csak bízsa rám... Csak ordítson...

Fekete (ordít): Engedjen! Én meg akarok halni!

Kemény (üvölt): Segítség! Segítség! (*Halkan.*) Nem jön a rendőr...

Mi ez? (*Ordít.*) Segítség! Rendőr!

Fekete (ő is ordít): Segítség! Rendőr!

Kemény (ijedten): Maga ne hívjon segítséget! Maga csak ugorjon!...

(*Ordít.*) Segítség!... (*Halkan.*) Ezt még nem látam!...

Ilyen nyugodt legyen valaki... Ahá... Vigyázzon,

jön... (*Üvölt.*) Segítség!

Rendőr (jobbaldalt megjelenik, megáll, kis szünet után nyugodtan): Tessen a híd karfáját elengenni!...

Fekete (kimerülten, sírva): Én meg akarok halni...

Rendőr (nyugodtan): Az nem tartozik rám! Tessék azt a karfát békében hanni?...

(*Lemászik.*)

Kemény (líhegve): Na, hallotta?! Jöjjön le szépen!...

Fekete (sírva): Miért nem hagytak meghalni?...

Rendőr (noteszt veszt elő): Ha az úr meg akar halni, az személes ügy!

De éjjeli csendháborításért és közvagyon rongálása miatt meg fogom tenni a feljelentést! Hogy híjják?!

Fekete (ijedten): Tessék?

Rendőr: Hogy híjják?

Kemény (hirtelen): Na akkor én megyek... (*Indul.*)

Rendőr: Tessen csak várni!

Kemény: De biztos úr kérem, nekem sürgős dolgom van...

Rendőr: Tessen várni!

Ilyen szegény voltam

Kérje azonnal Kolumbus tojása című ismerető könyveeskénket. Ingyen és bérmentve küldjük.

Mert osztálysorsjegyemet a szerencséjéről közismert

GLÓRIA KER. R. T.

FŐÁRUSÍTÁSÁBAN VETTEM

BUDAPEST, ANDRÁSSY UT 14 SZ.

TELEFÓN: AUT. 189-99

Tudott dolog, hogy senki sem mondhatja azt addig magáról, hogy nincs szerencséje, míg ki nem próbálta azt nálunk is

Első húzás már október 17

Hivatalos árak: $\frac{1}{2}$ 24. —, $\frac{1}{2}$ 12. —,
 $\frac{1}{4}$ 6. —, $\frac{1}{8}$ 3. — pengő

Rendeljen azonnal!

Ilyen gazdag lettem

Kérje azonnal Kolumbus tojása című ismerető könyveeskénket. Ingyen és bérmentve küldjük

Kemény: De kérem... én nem csináltam semmit...

Rendőr: Az úr ordított és rúgta a hidat! (Feketéhez.) Hogy híjják?

Fekete: Fekete Lehel.

Rendőr: Magát hogy híjják?

Kemény: Kemény Soma.

Rendőr: Hol lakik?

Fekete: Vilmos császár út 27a.

Kemény (félre): „Császár út!”... Még mindig hengeg!...

Rendőr: Maga hol lakik?

Kemény: Én csak a Király uccában, de 102 alatt!...

Rendőr: Tessék igazolni!...

Fekete: Tessék kérem. (Átadja.)

Rendőr (megnézi, visszaadja): A magáé?

Kemény: Bocsánatot kérek, nincs nálam más, csak a kisfiam iskolai bizonyítványa!... (Átadja.)

Rendőr: Az nem jó!

Kemény (indignáltan): Tiszta jeles kérem!...

Rendőr: Más nincs?!

Kemény: De! Egy hármás nyelvtanból!

Rendőr (nézi): Hiszen itt az áll, hogy Krausz!

Kemény: Na? Én mondtam, hogy Kemény vagyok!

Rendőr: Hát majd az idézésre tessék megjelenni! (Sarkon fordul, el jobbra.)

(Szünet)

Kemény: Próbáljuk meg a Margithidon? Ez új rendőr lehet, nem tudja még, mit kell csinálni!...

Fekete (szünet után): Hallja maga csirkefogó! Én nem bánom, ha maga vigyáz az öngyilkosokra az Erzsébet-hídon és a Ferenc József-hídon és a Margit-hídon és az összekötő vasúti hídon, de ha még egyszer ide meri tolni a pófáját a Lánc-hídra, az én standomra és megzavarja az üzletemet, én úgy képen vágom, hogy örökre elmegy a kedve ettől a szakmától! Disznó!

Függöny

Hetet harangoznak

Irla: **Lőrincz Miklós**

Ezen darab előadási joga bármely nyelven kizárólag dr. Marton Sándor színpadi kiadótól, Budapest, IV, Bécsi uca 1, szerzethető meg. Copyright 1930. by dr. Alexander Marton, Budapest

Személyek: }
 Mari
 Káplár
 Ágnes
 Fiu
 Leány

(Történi: békében a Margitszigeten.
 Fák, pad, Idő: tavasz, vasárnap este
 7 órakor)

Mari (vasárnapi ruhába kiöltözött eseléd, A függöny felgördültekor a padon ül).

Káplár (tempós, nagy léptekkel jön balról).

Mari (ahogy meglátja a káplárt): Egy káplár... Jaj, de gyönyörű egy káplár... Hi, ha ideülne...

Káplár (megáll, várakozva szétnéz, előveszi az óráját, megnézi, majd odalép a padhoz): Szabad a helyfoglalás?

Mari (felugrik, a kötélyével letörli a padnak azt a részét, ahova a káplár akar ülni): Tessék, káplár úr.

Káplár (szótlavul leül, a lábát lassan keresztbeveti, majd mielőtt hátratámaszkodnék): A karfáját is...

Mari (sietve ezt is letörli, majd várja, hogy a káplár megköszönje. Ez azonban nem történik meg, de azért ő válaszol erre az el nem hangzott köszönetre): Szívesen... (Szünet.) Hogy milyen szépen tud ez az áldott tavaszi nap sütni, ettől szokik nagyra a réten a fű... Lesz mit enni a nyáron a marhának.

Káplár: A marhának lesz.
 Mari: A káplár úrnak vidéken tetszett születni?

Káplár: Ott.
 Mari: És itt tetszik szolgálni Pesten?

Káplár: Itt.
 Mari: Én is vidéken születtem és itt szolgálok Pesten.

Káplár: Hát csak szolgáltson.
 Mari (félénken): Ha nem sérteném meg veled, mi a káplár úr becses neve?

Káplár: Minek azt magának tudni... János...

Mari: Nagypámat is így híjják. Az én nevem pedig Mari...

Káplár (anélkül, hogy csak felé is nézne): Örvendek...

Mari (keres valami mondanivalót): A... A káplár úrnak két esillaga van.

Káplár: Kettő.
 Mari: Akinek csak egy van, az csak gefreiter.

Káplár: Az a'...
 Mari: Akinek meg egy sincs, az csak közlegény.

Káplár: Közlegény.
 Mari: Nagyon jól el van osztva.
 Káplár (megnézi az óráját, várakozva néz szét).

Mari: Jaj, milyen poros a térgye. Meg tetszik engedni, hogy letöröljem?

Káplár: Lehet.
 Mari (egész közel húzódik és leporolja a káplár térdét).

Káplár: Nyughasson már, hallja... Elég ha a port letisztítja.

Mari: Ha egyszer nagyon poros.

Káplár: Poros affenét... Inkább a lábam birizgálja... Mintha a szeretője volnék.

Mari: Nem... (Szünet után.) Jaj, de gyönyörű bajusza van a káplár úrnak... Milyen hegyes tud lenni... Mivel keni?

Káplár: Vazelinnal.
 Mari: Vazelinnal? Attól nagyon jól ragad... (Újra közelebb húzódik és nyúl a bajusza felé.) Nem szúr a hegyivel?

Káplár: Hát mit akar tülem, a lelkit magának... Mondja meg, ha akar valamit. Ne játsszék velem, mint a pojácával... Legényt kíván a de-

reka? Mi? Vagy csókot akar a szája?

Mari (boldogan): Jaj egy Istenem.

Káplár: Hát akkor gyűjék közelébb, ne cicázzunk olyan sokáig. (Elkapja a leányt és hosszan megcsókolja.)

Mari (a csók után): Milyen jól ragad a bajusza.

Káplár: Ez kellett csak magának?

Mari: Ez kellett.

Káplár: Na akkor most már üjjön odébb... Mert várok valakit.

Mari (szomorúan húzódik a pad másik végére): Vár valakit?

Káplár: Várok...

Fü, Leány (szorosan egymásba karolva jönnek, a pad előtt megállnak).

Fü: Itt leülünk egy kicsit, édes.

Leány: Jó. Űgyis elfáradtam. (Leülnek Mari és a káplár közé, úgyhogy a fü ül a káplár mellett.)

Fü: Így... Most esküdj meg, hogy nem mész többet a Ferivel a moziba...

Leány: Esküszöm.

Fü: Még akkor sem, ha páholyba akar vinni...

Leány: Akkor sem.

Fü: Édes... (Megcsókolja a leányt és közbe megrúgja a káplár lábát, de a csók hevében észre sem veszi.)

Káplár (dühösen nézi őket s letöri a rúgás helyét).

Fü: Csak engem szeretsz, ügye?

Leány: Nagyon.

Fü: És Feri?

Leány: Pffuj!

Fü: És a Koplacsék úr?

Leány: Ó is pffuj!

Fü: A Koplacsék az egy szemtelen fráter. Ha még egyszer odatolakodik hozzád, én megpofozom.

Leány: A Koplacsék ám nagyon erős... A multkor megnyerte az MTK-ban a házi birkózóversenyt.

Fü: Mi az nekem, egy házi verseny. Hát Koplacséktól sem ijedek én meg... Kap tőlem két olyan pofont...

Leány: Milyen bátor vagy.

Fü: Kap két olyan pofont... Te... Te... Drága... (Megcsókolja és

közben megint belerúg a káplár lábába.)

Káplár (dühösen): Azt a nemjőját neki... Mit csikókodik itt az úr. Csak rúg bele a lábomba és még azt se mondja, hogy pardon...

Fü: Kicsoda?

Káplár: Még kérdi... Bűdös civil... Nem látja, hogy kivel van dolga...

Ön sok mindent nélkülözhet, de a

RÁDIÓÉLETET

nem nélkülözheti!

Önnek is van rádiója! És még nem volt a kezében a

RÁDIÓÉLET?

Kérjen még ma mutatványszámot készségesen küld a

RÁDIÓÉLET

kiadóhivatala

Budapest,

VII. kerület,
Rákóczi út 20 sz.

- Ha én beherúgok egyet abba a pipaszár lábába, hát életibe se jár más-képp, csak mentőkocsin...
- Fiú:** Hallottak már ilyet?
- Káplár:** Kotródjék innen... De egy-kettő... Míg be nem piszkolom itt magával Dunát...
- Leány (felugrik):** Ne hagyd magad.
- Fiú:** Dehogy hagyom.
- Káplár:** Itt van még, vagy odább állott már?
- Leány:** Ne hagyd.
- Fiú:** Dehogy hagyom... hogy megverjen... (Mindketten gyorsan el.)
- Káplár:** Azért mondom. (Visszaül.)
- Mari (folytatja, mintha misem történt volna):** Kút vár ide a káplár úr?
- Káplár:** Mi köze hozzá? Hallgasson már, ha mondom, mert maga is mingyárt úgy jár, mint ezek.
- Mari:** Kellott ezeknek idejönni, hogy felharagítsák rám is a káplár urat. (Szünet.)
- Káplár (óráját nézi):**
- Mari (nagyon halkán):** Hány órára várja?
- Káplár (elgondolkozva):** Hétre.
- Mari:** Szép?
- Káplár:** Nagyon.
- Mari:** Szereti?
- Káplár:** Szeretem.
- Mari:** Ő is magát?
- Káplár:** Ő is.
- Mari:** Hát ha most nem jönne el?
- Káplár (észreveszi magát, újra dühösen):** Mit faggat... Mit faggat... eljön és kész...
- Mari:** Miért jönne ide?
- Káplár:** Mert itt a vergatterung.
- Mari:** És itt maradnak?
- Káplár:** Mondom, hogy itt csak vergatterung van, itt maradunk egy kísit a zenére, aztán hazamegyünk.
- Mari:** Hozzá?
- Káplár:** Hozzá.
- Mari:** Gyalog?
- Káplár:** Az a kérdés, hogy mennyi pénzt hoz magával.
- Mari:** Ő fizet?
- Káplár:** Hát ki?... A katona nem szokott fizetni... Nőnek meg éppen hogy nem... Még fél helyarat sem.
- Mari:** Nekem van most pénzem még konfertáblira is...
- Káplár:** Konfertáblira? (Végignem rajta.) Álljon fel.
- Mari (feláll):**
- Káplár (sokáig mustrálja):** Mutass csak magát hátulról is. (Majd után Mari megfordult.) Na, lehet... Hát ha ő nem jönne el, hát nem bánom...
- Mari (teül):** Hétiig vár?
- Káplár:** Hétiig.
- Mari:** Pont?
- Káplár:** Pont.
- Mari:** Oszt, ha el nem jön, hát engem fog szeretni?
- Káplár:** Mondjuk.
- Mari:** Hány perc van még?
- Káplár (megnézi az óráját):** Hét perc.
- Mari:** Jaj, csak ne jönne.
- Káplár:** Bíz a inkább csak jönne.
- Mari:** Hát nem volnék én inkább magának való... Én meg nem várnám egy percet sem.
- Káplár:** Miesoda maga?
- Mari:** Cseléd.
- Káplár:** Gondoltam, hogy nem na csága... De miféle cseléd? A cseléd az sokfajta...
- Mari:** Mindenés.
- Káplár:** Na látja... A mindenés nem nagyon való egy káplárhoz. A káplár legénynek meg a frájernek is kevalaki.
- Mari:** Hát ki való a káplárhoz?
- Káplár:** Tudok káplárt, aki frájlányt tart magának.
- Mari:** Frájlányt?
- Káplár:** Azt.
- Mari:** Hát a magáé miesoda?
- Káplár:** Szobalány... De most beelőléptetve.
- Mari:** Minek?
- Káplár:** Dajkának.
- Mari:** Hány perc van még?
- Káplár:** Négy.
- Mari:** Jaj, de lassan telik... Feleség van a káplár úrnak?
- Káplár:** Nines.
- Mari:** Hát gyereke?
- Káplár:** Nem hinném.
- Mari:** Milyen fényes a bajonettje... Evvel jól lehet szűrni. Megszűr volna azt a fiatalurat?
- Káplár:** A bajonettel? Minek?... Csak

nem moeskoltam volna be! Elég lett volna annak a fél kezem is.

Mari: A bajonettel csak az ellenséget szokta szűrni?

Káplár: Miféle ellenséget? Nincs most háború.

Mari: De aszongyák, hogy lesz.

Káplár: Nincs róla hivatalos tudósítom.

Mari: Hát osztán miért lenne háború?

Káplár: Azt mondják, hogy Vilmos császár megharagudott a muszka cárra.

Mari: Megharagudott?

Káplár: Mert a muszka cár meghívta magához Vilmost... Osztán a vascsorához nem adott neki szalvétát...

Mari: Ezért lesz háború?

Káplár: Ezért.

Mari: Nagy háború lesz?

Káplár: Nem hinném. Vilmos megveri a muszkát... Mink meg bemasírozunk a szerbekhez, két hét az egyik... egy hét a másik...

Mari: Osztán kész?

Káplár: Persze, hogy kész.

Mari: Aztán megint béke lesz?

Káplár: Lesz hát, ha megkötik.

Mari: A katonának rossz a háború...

Káplár: Hát... dupla léning jár, meg dupla menázi.

Mari: De nem megy mindenki a háborúba?

Káplár: Hát bizony, akiket be nem öltöztetnek... azok szegények itthon maradnak.

Mari: Szegények... Nincs még hét óra?

Káplár: Még egy perc hibázik.

Mari: Ne várjon már tovább, kedves káplár úr.

Káplár: Még jöhet.

Mari: Hadd látom azt az órát. (Nézi az előmutatott órát.) Nincs már egy perc se... csak egy fél... Még annyi se... Tegye már el az órát, az a fél perc már úgyse hozza el... Nem szereti az már magát... Csak én szeretem már a teljes szívemmel.

Káplár: Hét óra. (Feláll, szétnéz.) Nem jött a ronda... Ne megállj. (Leül.)

Ott egye meg a fene, ahol tartózkodik... Most már gyűhet maga, ha akar.

Mari: Jaj, édes egy Istenem, hát hogyan mennék. (Hosszú csók.)

Káplár: Jó volt?

Mari: Bizony Isten.

Káplár: Hát halljuk csak, hol lakik?

Mari: A Király ucca meg a Körút sarkán. Éppen ott áll meg a villanyos.

Káplár: Nem érdekel. Konfertáblival megyünk... Emeleten?

Mari: Harmadikon.

Káplár: Lift van?

Mari: Párnás ülésű.

Káplár: Jár is?

Mari: Fel-le, mint a bolond.

Káplár: Mert a bakkancsom nem nagyon szeret nyüni a lépcsőkön...

Káplár: Oszt kinél lakik?

Mari: Grünfeldéknél.

Káplár: A Grünfeld izraelita?

Mari: Mondom, hogy Grünfeld...

Káplár: Attól még nem biztos... Ismerem egy Grünfeldet, aki nem volt izraelita...

Mari: Az valami külföldi Grünfeld lehetett... De ez éppen hogy izraelita.

Káplár: Akkor van libacomb.

Mari: Még máj is, ha kell.

Káplár: Hát hogyan kéne. (Ölelés, csók.)

Mari: Jaj, de remekül tud ölelni... Hanem nagyon kemény ülése van ennek a padnak.

Káplár: Akkor ülj ide az ölembe... E' talán kényelmesebb lesz.

Mari (ölebe ül): Jaj, szegény édesanyám, ha most megláthatna.

Káplár: Megülne?

Mari: Hát hogy ütne meg... Azt mondaná, hogy jaj, de szép egy káplár kedvesed van, Mari lányom... de megsegített a Jóisten...

Káplár: Nem bánná?

Mari: Nem a'.

Káplár: Na ne félj, te se fogod megbánni. (Hosszú ölelés, csók.)

ZONGORÁK, GRAMOFONOK

és minden más
hangszer

Reményinél

BUDAPEST,

VI/37 Király ucca 58-60 sz.

Ágnes (sietve jön, amikor meglátja a csokolózókat, ijedten felsikít): János, te!

Mari (le akar ugrani a káplár öléből).

Káplár: Csak maradj... jó helyen vagy. (Ágneshez.) Mit akar ön?

Ágnes: Engem hittál ide és mással csokolózol.

Káplár: Hány órára lett ön idestímulva?

Ágnes: Hét órára.

Káplár (kiveszi az óráját): Most pedig hét óra mult öt perccel... Megállapítom, hogy a randevút lekéste.

Ágnes: Nem igaz, János, nem késtem le... a lelkem majd kiszakadt a sietéstől, alig bírtam szabadulni ott-honról a vendégek miatt... De még nincs is hét óra.

Káplár: Hogyne vóna, mikor el is mult... Ehun az óra, nézze meg ön is. (Kiveszi az óráját, de ebben a pillanatban ütni kezd egy távoli hang, mind a hárman figyelnek, szömlölik az ütéseket, közben a káplár leengedi a térdéről Marit és feláll.)

Ágnes: Négy... öt... hat... hét. Na... hogy most van csak hét óra. Most üli.

Káplár: Híjnye a keservit... Igazad van, Ágnes... nem késtél te egy fél perccel sem... az a marha óram sietett... (Ágneshez megy, megcsokolja, majd haptákba vágja magát és Marihoz.) Kegyednek pedig részvétel az igénybevételért...

(Függöny)

Jömerlek! Segítsek?...

A grafológus üzenetei

Választ csak olyan levelekre adunk, amelyek mellékelve van a „grafológia-szelvény”. Minden íráshoz egy szelvény. Aki írásban akar választ kapni (soron kívül), az mellékeljen megcímezett, felbélyegzett borítékot és írásonként 2—2 pengőt. A levelekre a beérkezés sorrendjében válaszolunk. A borítékon jelezni kell a „grafológus” szót.

Bimbula. Egyenletes kedélyű, megfelelőre hajlamos egyéniség. Körültekintő. Nincs még sok élettapasztalata, de olyan józanul és eszesen formálja meg ítéleteit, hogy mindenki megirigyelheti érte.

Fehér lilium, 1930. Nagyon tehetséges, szellemileg igen fejlődésképes fiatal leány. Minden belső adottság meg van ahhoz, hogy magas színvonalú életet éljen. Fejlett formáérzéke is van, ügyesen bánik az emberekkel. Kissé fegyelmезellen. Túlzasokra nem hajlik. Intelligens és rokonszemes.

Székesfehérvár, barna, 26. Igen elkeseredett lelkiállapotban van. Egészen mást várt az élettől s volt idő, amikor másképp is volt... Legalább most úgy látja, ami valójában van. Legalább most úgy látja, ami valójában van. Legalább most úgy látja, ami valójában van. Legalább most úgy látja, ami valójában van.

Haltvány sárga rózsza, 20. V. Elégedetlen, más életformák után vágyódik. Keresi az

eseményeket, lelki szükséglete, hogy mindig legyen valami, ami izgatja. Temperamentumos, szenvedélyes természet. Kissé hanyag, anyagi kérdésekben könnyelműsége hajló. Sok jó lehetőség van benne.

Szomoró kislány, 20. Erzéseiiben egészen felolvad s ha valami kis bánat éri, annak úgy átadja magát, hogy minden egyébről megfeledkezik. Szerencsére örülni is nagyon tud. De azért mégis próbáljon kissé tárgyilagosabb lenni, mert így egészen kiszolgáltatja magát a véletlen eseményeknek.

V. Böske, 318. Jóindulatú, engedékeny és alkalmazkodó. Szereti az életet és bízik szerencséjében. Kevés érzeke van a praktikus iránt, sokat fárad hiába, mert nem elég észszerűen osztja be az életét. Szerény, kedves fellépése van.

Cigánylány. Választékos izlése van s nagyon érzékeny minden izléstelenséggel szemben. Nem tűri az emberek toakodását és bizalmaskodását. Nagystílű élet után vágyik és finom kényeztetésre. Nem tud megalkudni, tehetséges, van a lényében valami előkelőség, ami hivatottá is teszi arra, hogy életét kiemelje a szürkeségből, túlekedjéből.

Egy ledőlít díófához. Túrelmetlen, nagyon szeret dolgozni, tevékenysége élete súlypontja, de abban is nyugtalan és gyakran elé

gedetlen. Nem egészen találta el, hogy milyen körülmények felelnek meg legjobban természetének. Erősen hangulatember.

Ordas farkas. Jóformán sem tudja kihozni a sodrából. Hangulata mindig derűs. Ha megpróbáltatásokkal állítja szembe az élet, bámulatos nyugalommal és fölényvel állja meg a helyét, de a hétköznapi élet apró feladatainak helyes megoldására nincs benne elég frissesség. Nagyon szereti a természetet.

1909. Magyarország. Még fejlődőben lévő egyéniség. Nyugodt kedélyű, mindent megtesz, amit kívánnak tőle, de kevés benne az iniciatíva. Ragaszkodó, könnyen lelkesedik, különösen a szép szavak varázsának nem tud ellenállni. Takarékos.

Szeretnék május éjszakáján... Hangulatai annyira uralkodnak rajta, hogy nem tud meggyőződése és belátása szerint cselekedni. Ingadozó, kereső lélek, aki csak akkor talál nyugalmat, ha valakinek teljesen a befolyása alá kerül.

Gubaesi strand szépe. Nagyon élénk fantáziája van s elképzelései sajnos többször szomorúak, mint derűltek. Egy-egy sötét gondolatba erősen beleképzeleli magát. Kesereg, sir és megfélekedezik róla, hogy körülötte sűt a nap és sok mindennek lehetne örülnie. Nagyon temperamentosus.

Március II. Sokat kell még önmagával foglalkoznia, hogy megismerje magát. Ma még cseppet sem tudatos, gyakran csodálkozik önmagán és nincsenek határozott szempontjai és céljai. Aránylag kevés benne az idealizmus s ezért meg van a veszély arra, hogy ha tudatosan fel nem ismeri az élet értékeit, cinikus és fölényeskedő, üres életű ember válik belőle. Zárkózott és befolyásolhatatlan.

Pannika. Céltudatos, cselekedeteiben kissé rideg, számító egyéniség. Önmagáról igen jó véleménye van, mert mindig elveivel hűen cselekszik és szigorú bírója önmagának. Takarékos, egyenletes kedélyű, következetes. Bizalmatlan.

Tihanyi bérekek felé. Sok optimizmus él benne s olyan nagyon hajlamos mindent rózsaszínen látni, hogy ezért érik minduntalan csalódások. Cselekedeteiben kissé elhamarkodott. Türelmetlen, szereti a változatosságot.

Kreola 13. Erősen hangulatember. Élénk fantáziája van, szenvedélyes, érzelmi élete mindig tele van izgalmaival. Nem is szereti a nyugalmas csendet, mert fél a saját gondolataitól. Tapintatos, sokat eltűn azoktól, akiket szeret. Gondolja, hogy helyesen cselekszik?

Délibáb 20. Intelligens, gazdag szellemi életet él. Nagy ambíciói vannak s csak féltékenysége tartja vissza attól, hogy ez erősebben dominálja életét. Nagyon izlése, sokat ad külsőségekre. Kissé ideges, érzékeny, könnyen elkeseredik.

Margaréta, Makó. Tudatos, komoly egyéniség. Nem túlzottan anyagiás. Az élet megköveteli attól, aki felszínen akar maradni, hogy vigyázzon az érdekeire. Biztonsága és körültekintése komoly emberi érték.

Nem látok túlzott gyanakvást az írásában. Józansága mellett van benne idealizmus és áldozatkészség. Tiszteletet és szeretetet érdemel.

A hű artista. Fegyelmezett és következetes egyéniség. Nagy tervei vannak, erőszakosan törtet előre. Nemes gondolkodású, nincsen benne kicsinyesség s ha kell, életét is szívesen feláldozza egy eszméért vagy célért. Szellemi ambíciói nincsenek. Mélyérzésű, romlatlan egyéniség.

Alomvilág. Energikus, fegyelmezett egyéniség. Kedves az emberekhez, szereti a társaságot, de senkit sem enged igazán közel magához. Nagy igényei vannak, csak egy fajta és pedig nagyon kultúrás és stílusos embereket kedvel, a többieket észre sem veszi. Lénye arisztokratikus. Nem ragaszkodik az élethez.

Virtuoz, 18. Tartózkodó. Nehezen alkalmazkodik, modorából hiányzik a közvetlenség, ezért ritkán élvezi mások bizalmát. Következetes és állhatatos. Fejlett művészi érzéke van. Takarékos, szigorú önmagához. Úgyes és élelmes.

Goldi. Kíforrott, határozott világnézetű egyéniség. Keveset vár már az élettől, de azzal, ami elmúlt, meg van elégedve és ez nyugalmat és biztonságot ad neki. Sok nehézséggel kellett megküzdenie, de nincs mit megbánnia. Sok érték volt és van az életében s ezeket megbecsüli.

Apuci. Intelligens, intenzív szellemi munkához szokott egyéniség. Gyorsan gondolkodik s elhatározásait hamar tett követi. Határozott, nem mindig tapintatos, ha valamit keresztül akar vinni, nem válogat az eszközökben. Szellemes, ügyesen forgóldik társaságban. Sokat olvasott.

Budapest, Rózi. Mesterkelt modora van. Intelligens, jó megfigyelő. Magára tudja terelni az emberek figyelmét. Jó fellépése van s különös tehetsége az utánzásra. Ritkán van megelégedve.

Gyöngyvirág. Élénk, egészséges kedélyű egyéniség. Alapos és óvatos. Megvan elégedve azzal az életformával, amelyben él. Nincsenek benne túlzásokra való hajlamok.

Barna asszony 28. Nyugtalan, depressziókra hajló egyéniség. Gyenge akaratú, könnyen befolyásolható s ha valamit kérnek vagy várnak tőle, nem tud nemet mondani. Elégedetlen önmagával. Szeret mulatni.

Örökláng. Sok minden izgatja, nem talál nyugalmat. Nem tudja pontosan, hogy mit akar. Jobban meg kellene ismernie önmagát. Keresse komoly, céltudatos emberek társaságát. Akkor önmagával is inkább meg lesz elégedve.

Kis hamis. Rendkívül óvatos, egy percre sem felejt el, hogy néha egy hajszálon múlik az ember boldogulása. Végletlenül kedves benne ez a komoly és tudatos életrealitás. Bármit tesz, jól áll neki.

Még mindig a remény. Szereti az otthonát és a csendet. Élénk eszű, de nincs benne sok cselekvő kedv. Fél az emberektől s zárkózottsága és visszavonultsága ebből származik. Takarékos, szerény, szelídeklű egyéniség.

S. Sz. V.

Szerkesztői üzenetek

Olvásóink napról-napra tömegesen fordulnak hozzánk kérdésekkel. Levélben csak abban az esetben adunk választ, ha a levélíró egy megcímzett és felbélyegzett válaszborítékot küld. A nekünk szóló levelet így tessék megcímezni: „Délbáb” kiadóhivatalának, Budapesti, VII. Dohány uca 12. Felvilágosítást kérek.

Kéziratokat nem őrizünk meg

Rómeó. „Ketten vagyunk nővérek, én szőke vagyok, ő barna és egy férfi szeretünk. A fiú nagyon kedves, szép és mindkettőnknek egyformán csapja a szelet, mitévők legyünk?” Az utóbbi időben kevés ilyen nehezen megoldható problémával állottunk szemben. Egyet azonban máris leszögezhetünk: a fiú nagyon lelkiismeretlen ember lehet, ha egyszerre két leánynak és — ami a legmegrovandóbb — két nővérnek „csapja a szelet”. Ez így tovább nem mehet. Ön az idősebb, tehát a meggondoltabb, ennek a kényes ügynek az elintézése pusztán az Ön feladata lehet. Mi csak egy tanácsot adhatunk: vonja felelősségre a fiút és kényszerítse arra, hogy valljon színt: melyiküket szereti és melyiküket hajlandó feleségül venni? Ha ő úgy nyilatkozna, hogy nincs módjában választani, akkor valóban az a lelkiismeretlen ember, aki megérdemli, hogy házukból kiutasítsák. Azt a férfit, akinek nyilvánvalóan az a szándéka, hogy Önöket boldogítsa, nem érdemes szeretni és mentől hamarabb megszabadulnak tőle, annál jobb lesz. — **Vadvirág.** Színarabja olyan rövid, hogy egy estét be nem tölthet. Egyfelvonásosai is rövidék. Emellett olyan problémákkal foglalkozik, amelyekkel mások — sokkal jobban — már régen megírtak Ön előtt. Lapunkban nem közölhetjük. — **Zeneszerző.** Nálunk még nem ismert. Megnyugtathatjuk, hogy még ebben a szezonban egy-két film zenéjét ő fogja komponálni és ezek nálunk is hallhatók lesznek. — **Kivánság.** Kivánságának teljesítése lehetetlen. Nyelvtudás és pénz nélkül nem boldogulhat. De ha elmondjuk Önnek, hogy Berlinben nagyon sok tehetséges filmszínész nő szaladgál szerződés nélkül, tehát nem hogy újakra lenne szükség, hanem a régi, kipróbált erőket sem tudják kellőképpen foglalkoztatni, akkor bátran elmondhat arról a kivánságáról, hogy

Önnek egy külföldi filmgyár a tanulás idejére ösztöndíjat adjon. — **Szőke asszony.** Nem igaz. Színházaink környékén nagyon sok pletyka szövédik, amelyeknek 99 százaléka nem felel meg a valóságnak. Felgyógyult és nemsokára viszontláthatja a színpadon. — **Kis aranyos.** A művész — nagy elfoglaltságára való tekintettel — lakásán nem ad autogramot és legheylesőbb, ha ezt egy a színházhoz címzett levélben kéri tőle. — **Orvos.** Legokosabb, ha ezzel a betegséggel felkeresi orvosát és ha a tanácsolt kurát be is tartja. Csak önmagának árthat azzal, ha háziszerekkel kísérletezik. — **Hollywood.** Nem kötött szerződést és egyideig nem is köt. Ő játszotta a főszerepet. Időről időre előveszik régi filmjeit és ezek még mindig nagy nézőközönséget vonzanak a filmszínházakba. Már régen visszavonult a filméztől. — **Kis angyalom.** Verse nagyon naív és emellett hemzseg a helyesírási hibáktól is. — **Védőangyal.** Csakis akkor hagyja magára, ha egy megbízható nőismerőse van, aki gondját viseli és mindenhová elkíséri őt. Már most jelentkezhét. — **Rajongó.** W. R. Aréna út 15. B. G. Nagy Sándor uca 6. Nem vált el a férjétől. Hír szerint változatlan boldogságban élnek. Ezt sokan feltételezik róla, de ő — mint a példát bizonyítja — önmagáért szerette meg férjét. — **Írlyg kislány.** Mindenesetre enyhíti a hibáját azzal, hogy őszinte. Ne irigyeljen senkit sem a külsőségeikért, mert sokszor felcserélnek ezek a közkedvelt és irigyelt nők mindazt a pompát, amely őket körülveszi, egy boldog családi körért, amelynek éppen olyan királynői lennének, mint mai fényűző környezetüknek. — **Mindentudó.** Elvált asszony, hír szerint rövidesen ismét házasságot köt. Sohasem volt az említett filmszínész felesége. Az ifjú Doug, apjának első házasságából származó fia. Mary Pickfordnak nincs gyermeke. Még szerepel. — **Gyöngyök.** Verse sok jóval bíztat, folytassa a kísérletezést. — **Csemege.** Az ötlet nem rossz, de egyik közismert színdarabirónk már megírta. Azért megpróbálhatja. Küldje be valamelyik prózai színházunknak. Csakis elolvasás után tárgyalnak. — **Miért?** A művész — még mindig szerepel, bár állandó szerződése nincs. Van és saját maga vezeti. Nyugdíjba ment. Várjon, amíg hazakerkezik, jelenleg külföldön tartózkodik.

16
25
33
43
46
54
58

Vizsz mondja katonai rövidke idő rag kalapm kivégz 22. Röv tároz m bai a fo

Kis fejtörő – nagyoknak

	1	2	3		4	5			
	6	r	a		7			8	
	9	r	a	g	10	g	a	r	
	11	t			12	r	a	r	i
	13	a	t	i		a			15
16	a	n	d	s	18	a	r	a	d
	22	g	n	t	23	m		24	a
25	26	g	o		27	m	a	29	a
	30	p	a		31	g		32	a
33		n	e	n	34	v	n	35	f
	38	v	a	g			41	42	a
43	44	r	e			45	45/a		g
46	47	o	g		48	49	o	l	o
	50	a	z	a	51		53		
54		55	e	g		56	v	t	57
58	60	e	s	b		61	g		62
	63	n	e	r		64	e	r	e

Vízszintes sorok: 1. Karddal küzdőre mondjuk 4. Azonos mássalhangzók 6. Kor-szak idegen szóval fonetikusán 7. Régi, katonai, büntetési módszer 9. Helyére tesz rövidebben 10. Fesleges növény 11. Mult idő ragja 12. Bece férfinév 13. Fordított kalapmárka 16. Gyümölcs 19. Vértanuk kivégzési helye 21. Azonos mássalhangzók 22. Rövid — népiesen 23. Hosszú időt határoz meg 25. János becézve 27. A mitológiá-ban a föld kincselt őrizte 29. Nincsenek szülei

30. Nagyközség Tolna megyében 31. Azonos mássalhangzók 32. Eredetileg azt a pénzt jelentette, mely a pénzváltásnál a pénzdarabok névleges értékén felül volt fizetendő 33. Állóvíz 34. Avult más szóval 36. Kötőszó 38. Szahara is az 41. H-val így is fekszik az ember 44. Szarvasfajta 45. Igazságot szolgáltat 46. Ilyen tár a patika 49. Nem drágák 50. Gyümölcsöt konzervál 52. Végtag 53. Képző 54. Főrang rövidítése 55. Nem földi 56. Hibáz 59. A

cukor 61. Török rang. 62. Német helyhatározó 63. Görög istennő volt (Junó) 64. Származás.

Függőleges sorok: 1. 1849 október 6-án hajtatott végre 2. Aktákat kezel 3. Nem lát 4. Színházban a legfőbb szereplő 5. Világosi fegyverletétel következménye 8. Dohányos igéje 12. Állat fegyvere 14. Német segédige 15. Bece női név 16. Női ruhadarab 17. Harceszköz 18. Folyó neve 19. Régi űrmérték 20. Az arany vegyjele 21. Mosakodó eszköz közismert francia nyelven 24. Nagy-muri — jassz nyelven 26. Rokon 28. Teher 34. Ilyen lap is van 35. Van ilyen tűz és hegy is 37. Játék 39. Nem jó az ilyen vaj 40. Készül belőle valami 42. Maró folyadék 43. Fa része 45a. Idegen névelő 47. Angol hosszímérték 48. Egyszerű gép 51. Szárnyas 54. Fizetik 56. Tágashely 57. Férfikereszt-zé 58. Latin nyelvtani rövidítés 60. Túrelmetlenség neve 61. Nem ki.

39. számban között keresztrejtvény helyes megjelítése. Vízszintes sorok: 1. (Nyíl irányában) Nem zörög a baraszt, ha nem fuj a szél 16. Emez 17. Alátámaszt 18. Víz 19. Ige 20. Tri 21. Őn 22. Előadás 24. Ime 25. Eb 26. De 27. Kel 28. Alant 30. Aram 32. Órnagy 34. Laska 35. Du 36. Erő 37. Ob 38. Passau 40. Őrs 42. Levélhullás 46. Ez 47. Ők 48. Roi 49. Orgona 51. Emel 53. Ellene 54. Es 55. Lehet 57. Óra 58. Kuvasz 60. Itélete 63. Őrs 65. Izé 66. Res 67. Jenő 68. Eke 69. Sel (les)

Függőleges sorok: 1. Nevelőnő 2. Emil 3. Mező 4. Zz 5. Ragály 6. Őles 7. Gá 8. Attila 9. Hármas 10. A miénk 10a. Ra 12. As 13. Szabadság 14. Zt 19. Idegölő 21. Óda 23. Akar 28. Albérlő 29. Tapló 31. Russo 33. neszelés 37. Óv 39. Alraune 41. Remete 43. Eke 44. Lőrő 45. Linár 50. Nesze 51. Elfr 52. Lel 56. Tej 59. Ais 61. Te 62. En 64. Se.

Amiről mindenki beszél

1. Melyik évben volt hazánkban az első testnevelési kongresszus és kinek indítványára ült az össze?

2. Melyik évben kell törvény szabályozza Ausztriában a delegációt?

3. Milyen összefüggésben volt Keppler Jánossal, a világhírű fizikussal az 1571. évszám és milyen nemzetiségű volt?

4. Mi az E. M. K. E. és melyik évben alakult meg?

5. Melyik évben halt meg Eiffel Sándor, a róla elnevezett torony alkotója és milyen nemzetiségű volt?

6. Melyik béke alapján csatlakoztak Montenegróhoz Antivárit és melyik évben került az Montenegró birtokába?

7. Ki volt Petőfi Sándor felesége és milyen összefüggésben van vele az 1828. évszám?

8. Melyik évben ismerte el a bécsi kongresszus Svájc függetlenségét?

BETŰREJTVÉNYEK

F lőnek vele
p = r

asphim pva ddd **T**
pijosz dd

n = m f **U**s
Ausztria o s kék o
z **E** e e —
e e e kopasz

SZÁMBETŰREJTVÉNY

Írjuk le 1—22-ig a számokat. A definíciók alapján írjuk oda minden szám fölé a megfelelő betűt. Október 6-ával kapcsolatban időszzerű kitélt kapunk.

4. 3. 2. 1. = örlési termék
8. 7. 6. = kikötő
13. 15. 14. = kérdőszócška
18. 20. 19. = kötszer
21. 22. 5. = német segédige
17. 16. = időegység
9. 10. 11. 12. = vallomást tesz

A 39. számban között rejtvények megjelítése

Amiről mindenki beszél. 1. 1805. évi pozsonyi béke 2. 1890-ben. 3. 1850-ben. 4. 1847-ben Pozsony és Bécs között. 5. 1923-ban. 6. 1895. I. Ferenc és Napoleon. Pozsonyi béke. 7. A budapesti Redutban. 1839-ben. 8. 1867-ben. 9. 1860-ban. 10. Pasteur Lajos francia kémikus születése. 11. Vitéz Supljikác István vajda halála után, kit megmérgezték 1848-ban, veszt fel.

Betűrejtvények: Múcsarnok. — Fővárosi aranyérmek. — Fellépési szerződés. — Vendéglátók. — Nagy sikerek.

Előfizetési ár:

¼ évre 3 pengő 50 fillér, ½ évre 7 pengő.
Ausztriában példányonként 60 Groschen.
Budapest, VII, Dohány uca 12.

Szerkesztő: POGÁNY JÓZSEF

Kiadótulajdonos: TOLNAINYOMDAI MŰ-
INTEZET ÉS KIADÓVÁLLALAT RT
Kiadásért és szerkesztésért felel: PAIZS GÉZA

Nyomatott Tolnai Nyomdai Műintézet és Kiadó-
vállalat Rt. mélynyomó-körforgógépein,
Budapest, VII, Dohány uca 12 szám

Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszáma 1:
József 423—39 és József 423—50